לציונות—לסוציאליזם—לאחוה עמים

על המשמר

יום ד', ל' בסיון תשמ"ח, 15 ביוני 1988 / שנה מ"ח מס' 13674 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

„המצלמה רואה הכל" — סרט על יחסי צה"ל והתקשורת

כתבנו הצבאי

צה"ל עורך מתקפת הסברה על חייליו ומפקדיו בנושא השטחים והתקשורת באמצעות סרטי וידיאו.

אתמול הוקרן לכתבים הצבאיים סרט בהפקת סא"ל אסנת מרדי ובבימויו של מיכאל קרפין הנקרא „המצלמה רואה הכל". הסרט, כאורך 22 דקות, ממחיש את כללי העשה ואל־תעשה כלפי התקשורת. בכוונת צה"ל להקרינו כחלק מהכנת אנשי המילואים לתעסוקה מבצעית בשטחים, ובמסגרת הנושא „צבא ותקשורת", המועבר ביחידות צה"ל.

עובדי המדינה מפסיקים השביתה — יפתחו בעיצומים

הביעו תרעומת על אי־הצטרפות איגודי האקדמאים לשביתתם - מכינים תוכנית לעיצומי פתע במגזרים שונים „שיגרמו נזק רב" ● קפאון במו"מ על הסכם שכר חדש – המהנדסים, הטכנאים והאקדמאים יחליטו היום אם לממש איומים ולפתוח בשביתה מחר

הקזת דם בכנסת

יום מתיש עבר אתמול על הכנסת. היו"ר, שלמה הלל, ושרת־הבריאות תורמים דם למגן דוד אדום, משגיח עליהם ראש מד"א פרופ' הראל (צילום: סקופ 80)

אבשלום קווה

הסתדרות עובדי המדינה החליטה אמש להפסיק את השביתה, יממה לאחר שהחלה, אך בדעתה ליזום עיצומים במשרדי הממשלה מראשית השבוע הבא.

בישיבה מיוחדת של חברי המזכירות של הסתדרות זו נמסר, כי השביתה של עשרות אלפי עובדי המדינה היתה כמעט מלאה. עם זאת הובעה תרעומת על כך שהאיגודים המקצועיים האקדמאיים הורו לחברי־הם בשירות המדינה שלא ליטול חלק בשביתה.

תוכנית לעיצומי פתע

אתמול שותקו כל משרדי הממ־שלה, לרבות בתי־המשפט, לשכות הבריאות, התחנות לטיפת חלב ולשכות העבודה. הרכבת לא פעלה, משרד הפנים לא הנפיק דרכונים, ואילו המסלול האדום של המכס בנמל בן־גוריון לא פעל והפך למעשה, למסלול ירוק.

הסתדרות עובדי המדינה הכינה

(סוף בעמוד 4)

ארה"ב מגנה היתר של שר־הבטחון לאזרחים לירות במשליכי בקבוקי תבערה

אומרת כי על ההוראה החדשה מסר רבין בישיבת הקבינט ביום ראשון ● ברלב: כוננות לקראת ה־22 בחודש, שהוכרז בכרוז 19 כ„יום ההצתות"

דליה רפאל (ארה"ב), בצלאל עמיקם

וושינגטון. — ארה"ב מתחה אתמול ביקורת על ההנחיות החדשות של שר־הבטחון המסמיכות אזרחים לפתוח באש על פלשתינים נושאי בקבוקי תבערה. „אנו סבורים שאין לתת לאזרחים ישראלים את הסמכות לשמור על החוק והסדר", אמר דובר מחלקת המדינה צ'ארלס רדמן. „סמכות כזאת דורשת הכשרה מיוחדת ופיקוח של המשטרה", הוסיף הדובר. פקיד אמריקני אחר שביקש להישאר בעילום שם, מסר כי לארה"ב נודע ממקורות מהימנים כי שר־הבטחון יצחק רבין, הסמיך אזרחים ישראלים לפתוח באש על פלשתינים הזורקים בקבוקי תבערה והמבצעים התקפות מסוכנות אחרות. לדברי אותו פקיד, מסר רבין הודעה על המדיניות החדשה בישיבה סגורה של הקבינט ביום א'.

ה־22 ביוני — יום ההצתות

שר המשטרה חיים בר־לב דיווח אתמול לכנסת על מגמת העליה הבולטת במקרי ההצתות על רקע לאומני. לקראת ה־22 ביוני, המצויין בכרוז מס' 19, כיום בו נקרא הציבור בשטחים „להשמיד ולשרוף רכוש תעשייתי וחקלאי" תהיה המערכת כולה בכוננות מיוחדת.

מתח ב„עבודה" לקראת דירוג העשיריות ● עמ' 2
הוקם מטה מיוחד למאבק בהצתות ● עמ' 4
המימשל סוגר ליומיים בתיה"ס בשטחים ● עמ' 14
מנהל חוות מיכלי הגז יועמד לדין ● עמ' 15
משלחת אנשי קולנוע סובייטים לישראל ● עמ' 15

תבוסה לדתיים — נכשל התיקון ל„מיהו יהודי"; החוק לשינוי שיטת הבחירות עבר בקריאה ראשונה

התיקון לחוק השבות נדחה ברוב של 60 נגד 53 חרף הצבעתו של רה"מ ומספר ח"כים. נוספים מהליכוד שבעבר התנגדו לו ● בין התומכים בתיקון גם יו"ר הכנסת („עבודה") שלמה הלל ● גרנות: היתה זו קואליציה בלתי־קדושה בין ציונים לאנטי־ציונים שתביא לפירוד נורא של העם ● בהצעת התיקון לחוק הבחירות (שינוי שיטת הבחירות) תמכו 69 ח"כים נגד 37 ● על חוק זה לעבור ברוב מוחלט גם בקריאה שנייה ושלישית כדי שיתקבל

בצלאל עמיקם

הסיעות הדתיות נחלו אתמ־מול מפלה צורבת שעה שהכנ־סת סיכלה, בהצבעה שמית וגלויה, את יוזמתן לתיקון חוק השבות הידוע כחוק „מיהו יהודי" ברוב של 60 נגד 53.

הכשלון השני ציפה להם מיד לאחר מכן, כאשר הבית אישר בקריאה ראשונה את הצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות שהסיעות הדתיות היו בין שולליה הראשיים. בעד שינוי השיטה הקיימת הצביעו 69 ח"כים מהמערך — והליכוד ונגדה הורמו 37 ידיים, בעיקר של חברי הסיעות הקטנות. אופיינית לזעם של הח"כים החרדים היתה התפרצותם של השר יצחק פרץ ורפאל פנחסי, אנשי ש"ס אשר בטרם ידעו את התוצאות הסופיות, הבינו כי הובסו, הם קפצו על בעל היוזמה לתיקון חוק מיהו יהודי אבנר שאקי (מפד"ל) והטיחו נגדו „התעקשת על מיהו יהודי וקיבלנו מנה אחת אפיים".

מהעבר השני של המיתרס נכשלו שתי הצעות־נגד בסוגיית מיהו יהודי, זו של אליעזר גרנות (מפ"ם) ושולמית אלוני (ר"צ).

חלל תמך בתיקון

הכנסת המתה אתמול אדם. במליאה נכחו 106 ח"כים והיציעים היו גדושים. סביב שולחן הממשלה הסבו 22 שרים כשבולטים בהיעדרם המוזמן שר האוצר משה נסים ושר המשפטים אברהם שריר. ראש הממשלה יצחק שמיר הצביע בעד התיקון ועמו השר יגאל הורוביץ „איש אומץ". הח"כים אולמרט ובן־אלישר שבעבר הצביעו נגד, נמלכו בדעתם ונוכח פעמי הבחירות הפנימיות במפלגתם הרימו ידיהם הפעם בעד. יו"ר הכנסת שלמה הלל הצביע אף הוא בעד. בלט בהיעדרו איש ש"ס רפאל פנחסי.

עם תום ההצבעה על הצעת התיקון של א. ורדיגר (מורשה) הצביעה הכנסת על הצעת תיקון דומה פרי יוזמת ש"ס. עיקרי ההצעה — אדם העובר מדת לדת לא תוכר המרתו, אלא באישור ראש אותה דת

(סוף בעמוד 4)

יום חג לדמוקרטיה

גד יעקובי (מערך) שהגיב על שינוי שיטת הבחירות אמר: זה יום חג לדמוקרטיה הישראלית. מאז 1971 אני פועל למען חוק זה. היום אני מאושר. דוד מגן (ליכוד): הוכח שניתן להתעלות מעל לשיקולים צרים ולתמוך במה שהעם רוצה כל כך.

„הליכוד והמערך — משענת קנה רצוץ"

דורית גפן, יורם בר, בצלאל עמיקם

קריאה לציבור הדתי להתפכח מן האשלייה ולהבין שבכל הקשור לשמירת האינטרסים הדתיים, המערך והליכוד גם יחד הן משענת קנה רצוץ ותו לא — יצא אתמול מזכ"ל המפד"ל הרב יצחק לוי. לדבריו, תוצאות ההצבעה בנושא מיהו יהודי ושינוי שיטת הבחירות מלמדות על מגמה ברורה ומתמשכת של המפלגות הגדולות לדחוק את הציבור הדתי לפינה פוליטית נידחת. עוד אמר כי אי אפשר לסמוך יותר על הסכמים איתם ועל שותפות עם אף אחת מהן, לא עם המערך ולא עם הליכוד.

הבגידה הגדולה

השר י. פרץ (שס) הגיב אתמול על כשלון הדתיים בהצבעה בכנסת באומרו: ההצבעה בנושא שינוי שיטת הבחירות זוהי הבגידה הגדולה של הליכוד ביהדות הדתית בארץ־ישראל.

מפלה כפולה למחנה הדתי

משבר נוצר ביחסים בין ש"ס והליכוד ובין ש"ס והמפד"ל בעקבות ההצבעות על חוק „מיהו יהודי" והחוק לשינוי שיטת הבחירות. בש"ס זועמים על הליכוד שהפר את ההסכם בינו לבין הסיעות הדתיות, לפיו הליכוד לא יתמוך בשינוי שיטת הבחירות. הליכוד הפר הסכם זה ומרבית חבריו תמכו בחוק לשינוי שיטת הבחירות, לאחר שניתן להם חופש הצבעה. פרץ מש"ס כינה את המעשה שעבר כסותם גולל על המפלגות הדתיות. פרץ כינה את הצבעת אנשי הליכוד כבגידה הגדולה של הליכוד ביהדות הדתית כולה. לדברי פרץ אמר לו חיים קופמן מהליכוד: „היום בכנסת איש הישר בעיניו יעשה. אין לנו שליטה על דרך ההצבעה של חברינו". פרץ הגיב על כך: „אין עם מי לחתום הסכמים, אי אפשר לסמוך על הליכוד". מהיום כברוהו וחשדהו ביחס לליכוד". זעמו של השר פרץ הופנה גם כלפי אבנר שאקי מהמפד"ל שלא שעה לתחנוני פרץ שלא יעלה את חוק „מיהו יהודי" כיוון שהעלאת החוק תגרום להעלאת חוק לשינוי שיטת הבחירות כצעד נגדי של המערך. שאקי השיב לפרץ שהוא יכול להיות רגוע, שהחוק לא יעלה כי נתנו לו הבטחות מהמערך בנושא. פרץ השיב לו: „אל תהיה תמים, אל תאמין להבטחות". שאקי כאמור, לא נעתר לבקשות פרץ והחוק לשינוי שיטת הבחירות אכן הועלה ועבר בכנסת ברוב של 69 נגד 37.

ראשית נסיגה מהמשטר הדמוקרטי

הרוב שהושג אתמול בכנסת להצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות פותח אולי תקופה של שינוי מסוכן בתפישת השלטון הדמוקרטי בארץ, וראשית נסיגה מן המשטר הדמוקרטי. כמעט מראשיתה של המדינה ניסתה המפלגה השלטת דאז, מפא"י, להחליף את שיטת הבחירות היחסיות, המבטיחה ייצוג דמוקרטי לכל הזרמים הפוליטיים והרעיוניים בארץ, בשיטה אזורית המסלפת את תוצאות הבחירות לטובת המפלגות הגדולות. והנה דווקא בימי ממשלת האחדות הלאומית הצליח בכנסת הנסיון לבטל את שיטת הבחירות הדמוקרטיות, שבמקומה תבוא אחת משיטות הבחירות האזוריות (עדיין לא הוחלט איזו מהן תזכה ברוב בוועדת החוקה, ולאחר מכן במליאת הכנסת, בעת הקריאה השנייה והשלישית של הצעת החוק).

הטיעון כאילו שיטת הבחירות האזוריות מבטיחה את יציבות המשטר הוכיח את עצמו כבלתי מבוסס ועתה בעקבות הבחירות בצרפת שוב הוכח, כי על אף שיטה זו לא ניתן היה למנוע את התיקו בבחירות.

אומנם הצעת החוק הבלתי־דמוקרטי הזה עדיין לא אושרה סופית ואין היא חלה על הבחירות הקרובות, אך הסכנה של פגיעה באושיות המשטר הדמוקרטי היא מוחשית מאד. כל המפלגות העלולות להיפגע מן השיטה, שכוונתה לסלף את דעתו של הבוחר, חייבות לבחון עתה דרכים לסיכולה של סכנה זו.

„כמעט" חנינה

מליאת הכנסת גילתה אתמול חריצות רבה ולאו־דווקא לטובת האינטרס הציבורי. כך עם היוזמה התתיקתית חסרת־התקדים, שמטרתה להעניק חנינה לנאשמי המחתרת היהודית שעדיין יושבים בכלא. הכנסת אמנם הסירה ברוב (קטן) את ההצעה הזאת, אך הנסיון של בית המחוקקים להתערב בשיקולי המערכת המשפטית ושל נשיא המדינה בנושא החנינה, מעיד על שיבוש חלוקת הסמכויות המקובלת במשטר הדמוקרטי. ומה שחמור עוד יותר הוא אופן הצבעתו של ראש־הממשלה בעניין רגיש זה.

ציורמצב

בשטח/מרסדס סוסה

פנים שזופות וחכמות

למי שאינם דוברי ספרדית, שהרם הדרום־אמריקאי החם לא מפעם בעורקיהם, וההומור הארגנטיני לא מצחיק אותם, לא היה מה לחפש בליל אתמול, ב„צוותא", במופע שהוצדעה לכבודה של הזמרת הארגנטינית, מרצדס סוסה, (בחסות הוועד הישראלי לסולידאריות עם עמי צ'ילה וניקראגואה, והוועד למען קרובי הנעדרים בארגנטינה).

גם ההצדקה היחידה לטרוח ולבוא לערב הזה, הופעתה של סוסה, הנפלאה, לא התממשה. סוסה לא שרה. במקומה קיבלנו מנה גדושה של התחכמויות והצחקות בסגנון דרום אמריקאי מפי מנחה הערב, אחד יוסף ומשתולל מהתלהבות. הצגה חטופה על פניה של סוסה מגלה חיוך של מבוכה ותמיהה. צריך להודות שגם־אמל מורקוס, ערביה, לא ארגנטינית, שביצעה שני שירי חופש בערבית, תוך נענועי ראש ובליווי גיטרה אקוסטית זכתה למחיאות־כפיים רועמות, מה שמחזק את החשד בדבר שמאלניותם ויפי־נפשם של הדרום־אמריקאים.

שלמה ידוב, ששר משירי תקליטו החדש, חזר שוב ושוב אל הבמה, לתביעות הקהל השואג, הקורא „סוסה, סוסה", אך הוא ריגש דווקא ב„ימים לבנים" הישן והטוב.

לבסוף, לאחר החימום המייגע

מרסדס ושלמה יידוב, מעריצ

הודורה, ש„נזרק" אל בימת „צוותא" היישר מן הקתדרא שלו באוניברסיטה העברית, וניסה בכל כוחו לקשר בין המצריעים לסוסה.

ראשונים, „רועדים מהתרגשות מנוכחותה של האמנית", הופיעה שלישית מפלסים, בליווי שתי גיטרות ותוף. השלושה, שאותות הזמן ניכרים בפניהם אך לא בתלבושתם (חליפות ספארי מיושנות בלבן, אפור וכו' ונעלים לבנות), השמיעו את הרפרטואר הישן שלהם באזני קהל חם ואוהד במיוחד. השלושה הגישו לסוסה את תקליטם החדש במתנה. אחרי השלושה ממפלסים עלו על הבמה חמישה מראשון לציון. לשמע שירתם נדמה, שיותר גרוע לא יכול להיות, אבל זו רק דעתנו, הצברים, בעוד הקהל חושב כנראה אחרת והרעשני הזה, נקראת סוסה אל הבמה, ומעט האנרגיה שעוד נותרת בקהל משתחרר סופית. סוסה, אשה נמוכה, רחבת ממדים, פנים שזופות וחכמות של אינדיאנית הולכת אל הבמה אחר בנה המפלס לה דרך בהמוני הצלמים, לראיון קצר. הקהל הקשוב לכל מלה, מגיב פה ושם בצחוק או במחיאות כפיים. הצברים שבקהל זוכרים מרבריה בעיקר את המלים: „ארחנטינה", „מחיקו", „דמוקרטיקו", „גיטרה", „קנטר", „ליברטד", „מלבינס", אבל לעומת זאת הם יודעים ליהנות, ועוד איך, כשהיא פוצחת בשירה צלולה ומרגשת, המאיימת לעצור את התנועה ברחוב אבן גבירול. חוה אלברשטיין, כפי שהובטח בתוכניה, לא היתה שם. היא לא הפסידה הרבה.

רותי קדוש

„המשמר"

בשטח / בני ברק

„איש וביתו" — יריד חרדי

יריד קניות לציבור החרדי „איש וביתו" על משקל „אדם ומעונו" נפתח אתמול בבני־ברק. אולי המשווקים חושבים שהציבור החרדי של בני־ברק לא מגיע לגני התערוכה אז עושים לו יריד מיוחד. לאו דווקא תשמישי קדושה וציוד לבית־כנסת, גם זה יש אבל גם מיקסרים, טובים במיוחד ללישת בצק.

„את אופה חלות?" שואל אותי צעיר נחמד בכיפה. למה הוא חושב בכשרים? אני חושבת לעצמי ומנסה להסתיר את העובדה, שאני האשה היחידה שם במכנסיים.

„אדם ומעונו" לדתיים

קיבוצניקים מקיבוץ אלונים, גבוהים, בכיפות שחורות חדשות (ככה ביקשו מהם), עסוקים בלהסביר ולמכור לחרד רציני. בביתן אחר מוכרים קולב פטנטי.

„מכרת משהו?"

המוכרת: להם אפשר למכור רק פילוסופיה. על כל דבר הם מתפלספים. את השמיים בטח קל יותר למכור להם".

בכניסה קופות נפרדות: גברים לחוד נשים לחוד. לא משלמים יחד. הנחייה לעובדי הביתנים — כסף מקבלים על הדלפק בלבד מחשש שחלילה תגע יד אשה ביד גבר. הילדים כמו כל הילדים מבקשים מאבא צעצוע, אבל איזה כיבוד אב ואם. בקרוסלה הם מסתחררים לצלילי שירים חסידיים. ברוכן להכנת מיץ גזר שלט מאיר עיניים: „הפירות והירקות בהשגחת הרב משה יהודה לייב לנדא".

אתמול היתה הפתיחה. היריד יימשך שמונה ימים. שונה, אבל בכל זאת מזכיר יריד קניות. אני קניתי משקפי שמש.

רונית מורגנשטרן

חוכמת זקנים / נסים

זכה השר נסים, ואף יריביו המושבעים מהללים, בצד דבקותו במטרותיו, את חוכמתו ונועם לשונו. עתה, כאשר קורסים מיגזרי המשק והשירות בזה אחר זה, מתגנב הספק, שמא צדק סופוקלס באמרתו הנושנה: „העקשנות והטיפשות — תאומות הן".

דוביק רוזנטל

תיקון טעות

הרשימה „אגדה מתה" שהופיעה בעמוד זה אתמול, נכתבה בידי רון חכליל ולא כפי שנדפס בטעות.

עורך „עמודאחורי": אפי לנדאו

בשטח/לב דיזנגוף

המכירות כרגיל

עד אתמול היה „בקבוקי תבערה" צמד מילים שיש לו משמעות רק בשטחים הכבושים.

גם כל מה שמתקשר לבקבוקי תבערה יכול היה לקרות רק שם, באותו אזור רחוק ולא נודע שבו גם שוכנת — כך מספרים — אותה מפלצת אימתנית ומפחידה שכולם קוראים לה האינתיפאדה. בקבוקי תבערה וצמיגים עם עשן וכדורי גומי — זה שם. בקבוקי קוקה קולה וסרטים והצגות ומסעדות — זה. פה. שם זה החיים שלהם. פה זה החיים שלנו. טוב ונעים היה לנו בעירנו המוגנת והבצורה, עד אתמול. כי אתמול, האינתפאדה ברוב חוצפתה העזה לתרוג מהגוהלים המקובלים, וטיפסה לה בלי שום התראה מוקדמת או תאום מראש, עד הגג של דיזנגוף סנטר.

אבל עוד אין מקום לדאגה. מסיכוב מקרי וקצר בכמה חנויות באזור הסנטר עולה שאין חדש תחת הגג של לב דיזנגוף:

— „צריך לגמור איתם כולנו".

„פוחד? מה פתאום, ממה יש לפחוד"? „המכירות כרגיל, כבר שכחנו מה שקרה אתמול".

„בקבוקי תבערה? על מה את מדברת?".

עד אתמול עוד אפשר היה למצוא בקלות בתל־אביב כאלה שמטילים ספק בעצם קיומה של האינתיפאדה. גם היום אפשר.

ורד לוי

הסנטר. היו בקבוקים?

מדף/סיפורת

חוג הסרטן

פריץ צורן, מארס. מגרמנית: מרים רון; ציור עטיפה: מארק קסטיין; עיצוב עטיפה: דורית שרשטיין; הוצאת מסדה, 1988; 172 עמודים.

פריץ צורן — שמו הבדוי של הסופר, שמשמעו זעם, — כותב את ספר ביכוריו בשנות ה־30 לחייו, על ערש מותו. הספר הינו ספק אוטוביוגרפיה, ספק וידוי אישי, ובעיקר קריאת תגר, מחאה וזעם על החברה הבורגנית בה צמח, ואשר לטענתו היא אשמה במחלת הסרטן, ממנה הוא עומד למות.

ועקתו בספר נואשת ודרמטית, ובהתאמה הוא פותח את הספר במילים — „אני צעיר ועשיר ומשכיל, ואני אומלל, נירוטי ובודד... ומובן מאליו שיש לי גם סרטן". בהמשך הוא מתאר את דרך התהוותה של מחלתו — דהיינו את הרקע הבורגני, המהוגן והחונק של ילדותו, אשר יצר אדם אימפוטנט, סכיזואידי, חסר רגשות וחיים. הסרטן באורח פרדוכסלי הוא טראגי, הינו גם התקווה שלו לחיים, שכן לראשונה הוא נאלץ להתמודד עם השקרים והמוסכמות שארגנו סביבו מלכודת מוות.

התמודדותו עם המוות, ובצילה עם משמעות החיים, מותירה רושם כבד, מזעזע, והיא שואבת את הקורא בעל־כורחו.

לאורך הקריאה מצאתי את עצמי נפחדת, המומה, בורקת את הוויתי ודרך חיי, ובסופו של דבר, מתייגעת ומתמלאת בועס. הזעם — על הטחות האשמה הבלתי־מרוסנות בחברה, על אי נטילת אחריות כלשהיא לחייו, ועל כך שבייאושו הוא מנסה לסחוף את החברה כולה אל המוות, בבחינת „תמות נפשי עם פלשתים". התייגעות — בגלל האופי האובססיבי, החוזר בתיזה המרכזית שלו, כדבר הקיפאון הממית של החברה הבורגנית השוויצרית. באורח פרדוכסלי לוקה הספר עצמו באותם חסרונות שהוא מוגה בחברה (שאלמלא היה כוח, לא היה לוקה באימפוטנציה רגשית וגופנית ובסרטן). הוא קפוא, נטול מגע אנושי, איננו יורד לפרטי מאורעות ספציפיים בחייו, וככזה הוא נשאר שכלתני, לא אישי, ולפיכך בסופו של דבר מייגע.

בתהליך מקביל, מרתק כשלעצמו, מנתח מחואי בסוף הספר — אחר מותו — את היצירה בארס. הוא זועם וכואב עם פריץ, מוצא נקודות מקבילות בחייו, וכן מתייחס לנקודה הלא־אישית שמאפיינת את הספר. המחואי הופך לשכלתני, מאריך ויגע בעצמו, וככזה משקף בתהליך האישי העובר עליו את התהליך הנפשי שמעורר הספר.

בסיכומו של דבר זהו ספר קשה לעיכול, מהמם, מעורר למחשבה, בלתי שיגרתי ולפיכך מומלץ מאוד.

ענת גורן־פלח

ספרית בית

מרכז מפ"ם ידון היום בשיטת הבחירה של המועמדים לכנסת ובחירת המזכ"ל

דורית גנן

מרכז מפ"ם יאשר היום את סדר ושיטת בחירת המועמדים לכנסת הי"12. כמו כן יתבקש המרכז לאשר הגשת מועמדותו של יאיר צבן לכהונה שלישית בכנסת. אתמול היה המועד האחרון להגשת מועמדות לקדנציה שלישית לכנסת ורק יאיר צבן הודיע על מועמדותו.

ח"כ מוחמד וותד שסיים אף הוא שתי קדנציות, לא הודיע על כוונתו להתמודד ואילו ח"כ גרנות מסר לא מכבר כי לא ירוץ.

בחירת המזכ"ל

על סדר יומו של המרכז עומדת גם בחירת המזכ"ל. הוועדה המסדרת המליצה השבוע על מועמדותו של אלעזר גרנות. מתמודד נוסף לתפקיד הוא אילן אסיה מתל אביב. ועדת הביקורת מסרה אתמול את המלצתה בעניין בחירת המזכ"ל היום בעקבות עתירתו של רן חכים, אשר ביקש מהוועדה לקבוע כי התהליך אינו תקין, וכי בישיבת המרכז היום ידונו באופן עקרוני כלבד בהליך הבחירה, אך לא יקיימו את הבחירה עצמה, כמו כן ביקש לקבוע "הליך בחירה נכון".

בסיכום הדיון של ועדת הביקורת בעניין זה היא המליצה לקיים בישיבה היום, אם תעלה הצעה לסדר היום, דיון בעצם ההליך של בחירת מזכ"ל עכשיו. אם יחליט המרכז לקיים את הליך בחירת המזכ"ל, ממליצה ועדת הביקורת לדחות את תהליך הבחירה לישיבת המרכז הבאה.

כתבתנו מציינת כי המרכז הוא סוברני להחליט גם על קיום בחירת המזכ"ל בישיבה היום.

בחירת המועמדים לכנסת

בפני חברי המרכז תוגש היום הצעת הריכוז לגבי סדרי בחירת מועמדי מפ"ם לרשימה לכנסת. על פי ההצעה ייבחרו ששת המועמדים הראשונים ברשימה בשיטה הבאה: בתחילה שלושת המועמדים הראשו־נים. שלושת המקומות הראשונים יוקצו כך: המקום הראשון לנבחר מהמגזר העירוני, המקום השני לנבחר מהמגזר הקיבוצי והמקום השלישי לנבחר מהמגזר הערבי. שלושת המועמדים הבאים (למקו־מות 4־6 ברשימה) ייבחרו בכפוף להנחיות הבאות: אחד לפחות מתוך השלושה מהמגזר העירוני, אחד לפחות מתוכם יהיה מהמגזר הקי־בוצי ואחד לפחות מתוך השלושה תהיה חברה. לחבר או חברה מהמגזר הערבי לא יהיה שריון בשלישייה הזו, אך מועמדים ערבים יוכלו להתמודד על כל מקום בה. בחירתם של שלושת מועמדים אלה תערך בשלושה סיבובי בחירה נפרדים בזה אחר זה. לאחר בחירת ששת המועמדים הראשונים ייבחרו ארבעת המועמדים הבאים למקומות 7־10 בסיבוב בחירה אחד.

הצעה נגדית

כתבתנו מציינת כי מול הצעת הריכוז יובאו בישיבת המרכז היום גם הצעות נגדיות. נודע כי החברות מערערות על כך שלא שוריין להם מקום וכן מציעה קבוצת חברים בחירת רביעיות במקום הצעת הריכוז לבחירת שלישיות.

צה"ל מייעל הדיונים בפניות עצירים מינהליים

הוקמה ערכאת ערעור בקציעות ● מ־2500 עצירים מינהליים 950 הגישו ערר ורק 90 נדונו

כתבנו הצבאי

הפרקליטות הצבאית מסעי־לה החל מאתמול קצין משפטן, משופטי בתי־הדין הצבאיים, בערכאת ערעור של ערבים העצורים תחת צו מעצר מנהלי.

לאור הלחץ הכבד של המערערים שהצטבר בשבועות האחרונים, ולאחר שנעשה תיקון בנוהל לפיו ייעשה הערעור על צו המעצר המנהלי בפני שופט צבאי, שיהיה סמכותי להחליט בעניין זה, הוחלט לזרז את נוהלי היענות לפניות ולהקים מוסד ערעור קבוע במתקן הכליאה בקציעות. לדברי תא"ל אמנון סטרשנוב, הפרקליט הצבאי הראשי, יהיה בכך כדי לקצר עד לפרק זמן של שבועיים, את משך הזמן מהגשת הערעור ועד הדיון בו. בימים אלה יושבים במעצר מינהלי מספר שיא של 2500 עצירים מנהליים. 950 מהם הגישו ערעור ורק 90 נדונו בינתיים.

הוראה שלא בוצעה

הוראת הרמטכ"ל מלפני שבו־עיים ויותר להציב בפיקוד הדרום ובפיקוד המרכז קציני מילואים בדרגת סא"ל, חוקרי מצ"ח במיומ־נותם, שיוכלו לבדוק ולהשיב על פניות ותלונות בענייני השטחים, עדיין לא בוצעה, כך מסר דובר צה"ל בתשובה לשאלה.

350 תלונות

בינתיים נמסר כי המשטרה הצבאית החוקרת כבר מטפלת ביותר מ־350 תיקי תלונות. כשליש מהם מתייחסים למקרי מוות. 120 עדיין בחקירה והשאר הועברו לפרקליטות הצבאית. 100 כבר טופלו ורובם, כך מסר הפרקליט הצבאי נסגרו, בעיקר במקרי מוות שנמצא כי החיילים פעלו בהתאם לפקודות.

הרמטכ"ל: לא נאפשר אינתיפאדה דה־לוקס

יורם בר

"לא נרשה אינתיפאדה דה־לוקס בה תושבים יעבדו כל השבוע ובסוף השבוע יזרקו אבנים ולא ישלמו מיסים". דברים אלה אמר אתמול הרמטכ"ל בוועדת החוץ והבטחון שעסקה בנעשה בשטחים.

גינוי למתאם הפעולות

ח"כ אלעזר גרנות (מפ"ם) העיר כי בעקבות מדיניותה השגויה של הממשלה נפגעת לא רק תדמיתה בחו"ל, אלא גם תדמית צה"ל. איבוד תדמיתו החיצונית של צה"ל, מביא לאיבוד תדמיתו העצמית־פנימית, דבר שיביא לאיבוד המוטיבציה לחתום קבע. ח"כ יוסי שריד (רצ) תקף את הופעת ראש המנהל האזרחי שמואל גורן בטלוויזיה וכינהו גס־רוח וגס־לב, שלא היה מבייש כל משטר כיבוש.

פלג: לקרנות הפנסיה קרן צבורה של 12 מיליארד ש"ח

"מערכת הפנסייה ההסתדרותית, הכוללת שבע קרנות, היא מערכת איתנה ומבוססת שמהווה עורף פנסיוני יציב וחזק למבוטחיה. המערכת מחזיקה לסוף 1987 בקרן צבורה של 12 מיליארד ש"ח נושאת ריבית והחל מאפריל 1988 אף הוגדלו דמי הגמולין ב־10 אחוזים.

פלג הזים פרסומים על "מפולת", כביכול, בקרנות וציין כי הקרנות שילמו ב־1987 פנסיות בסכום של 770 מיליון ש"ח וביחד עם הוצאות הניהול היו להן 850 מיליון ש"ח הוצאות. "באותה שנה (1987) גבו הקרנות ממבוטחיהם 875 מיליון ש"ח דמי גמולין. יחד עם זאת קיבלו קרנות הפנסייה ריבית על הקרן הצבורה בסכום של 650 מיליון ש"ח, שזו הכנסה מובהקת שלהן, כלומר: הושקעו 675 מיליון ש"ח להגדלת הקרן הצבורה", הטעים רב פלג.

400 יהודים ממילנו לישראל: מו"מ עכשיו

אהרון ניר (איטליה)

400 יהודים מקהילת מילנו אוהדי "שלום עכשיו" ו"השמאל למען ישראל" כבר חתמו על עצומה, שתימסר בקרוב לממשלת ישראל.

בעצומה נאמר: "בפעל מיד טרם יהיה מאוחר מדי. אנו קוראים לממשלת ישראל לשנות את הדרך כעת. על ישראל להצהיר על נכונותה להתחיל במשא ומתן או במסגרת בינלאומית עם הארצות הערביות ועם הנציגים הפלשתינים, משא ומתן ישיר לפי העקרון: שטחים בעד שלום".

עיריית פתח־תקוה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה
הודעה
על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6389 חלקה 202 ברח' נחמן מברצלב מס' 13 לפי תכנית המתאר. החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ב' בו מותר להקים בנין דיור בן 4 קומות על עמודים וחדרים על הגג 110% בניה, 7.15 דירות.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בנין דיור בן 4 קומות על עמודים וחדרים על הגג 120.7% בניה 8 דירות.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

שני קציני צה"ל נפצעו מבקבוק תבערה

שני קציני צה"ל נפצעו הלילה בעת שהושלך בקבוק תבערה לעבר רכבם. שני הקצינים היו בסיור בכפר בית עומר שבאיזור חברון. השניים נפצעו וצה"ל הטיל עוצר על הכפר. כוחות הבטחון עורכים סריקות באיזור. אתמול לפנה"צ נפצעו 2 קצינים אחרים, כאשר אבן הושלכה לרכב בו נסעו, הנהג איבד השליטה ופגע בעץ והשניים נפצעו.

טמיר: למצרים תפקיד חשוב ביצירת הידברות בין ישראל לפלשתינים

מנחם ענברי

מנהל משרד החוץ, אברשה טמיר, אומר כי הכתובת להרגעת המצב בשטחים היא המנהיגות הפלשתינית בשטחים, אבל ההידברות עימה לא יכולה לבוא במקום הוועידה הבינ־לאומית וההסכמים הכרוכים בה. לדעתו, למצרים יכול להיות תפקיד גדול בקידום ההידברות הזאת.

טמיר אמר את הדברים ל"על המשמר" ערב צאתו לשיחות בקהיר. לדעתו תהליך מדיני, על בסיס תוכנית שולץ, הוא היחיד שיכול להביא את הצדדים למשא־ומתן אבל תהליך כזה עדיין לא מתגשם. אף על פי כן על הצדדים להמשיך במגעים כדי לצמצם את הפערים ויש לעשות זאת כמה שיותר מהר.

בעניין ההידברות עם הפלשתי־נים ציין טמיר כי המנהיגות הפלש־תינית בשטחים לא תוכל להידבר, אם אש"ף יפריע לה ויאיים עליה. למצרים כאמור יש תפקיד גדול בקיום ההידברות הזאת. חשוב מאוד שיתחיל תהליך של הרגעת המצב כתוצאה של הידברות, ולא יישאר על הבמה רק ההכרה לפעול בכח בשטחים.

מתח שיא ב"עבודה" לקראת דירוג 50 הנבחרים לעשיריות

דורית גנן

היום תגיע לשיאה מערכת הבחירות הפנימיות של מפלגת העבודה בדירוג 50 הנבחרים במרכז ובמחוזות לקביעת רשי־מת מפלגת העבודה לכנסת הי"12. הדירוג יעשה על־ידי 1260 חברי המרכז ב־4 סיבובי בחירות כאשר בכל סיבוב תיבחר עשיריה.

כבר ב־9 בבוקר ייפתחו 15 הקלפיות ברמת אפעל לבחירת העשיריה הראשונה שתקבע למעשה את הנהגת המפלגה ואת איוש המקומות השמיני עד הי־17 (שבעת המקומות הראשונים משוריינים לפרס, רבין, נבון, ויצמן, קיסר, הלל וברעם). על מקומות אלו מתמודדים האישים הבאים: אבא אבן, לובה אליאב, שושנה ארבלי אלמוזלינו, רפי אדרי, מיכאל בר־זוהר, חיים בר־לב, מרדכי גור, שבח וייס, מיכה חריש, גד יעקבי, אברהם כץ עוז, דוד ליבאי, רענן נעים, יעקב צור, חיים רמון, אורה נמיר, משה שחל.

סיבובים שני ושלישי

נוסף למאבק החריף של ההנהגה יש גם מתח רב לגבי הסיבוב השני, ובעיקר השלישי, שיקבע מי מבין הנבחרים החדשים יכנס למקום ריאלי ברשימה.

אמש סיימו רוב המתמודדים את מסעות הבחירות המפרכים שניהלו על פני כל רחבי הארץ בשבועות האחרונים לשכנוע חברי המרכז לתמוך בהם היום בעת הבחירות. שיא מיוחד קבע מיכה גולדמן המתמודד לכניסה לעשיריה השלישית שעשה ביום אחד 850 ק"מ ופגש 360 חברי מרכז. רוב המתמודדים הכינו חומר הסברה רבגוני, שאותו יחלקו לחברי המרכז בבואם היום לרמת אפעל. הנהגת מפלגת העבודה הביעה אמש תקוה, כי חברי המרכז יבחרו על פי שיקול דעתם וידרגו רשימה שיש בה שילוב של ותיקים, צעירים וחדשים, ולא יהיו כפופים לדילים השונים.

"דילים מראיים"

בעבודה דיברו אתמול על "דילים מראיים". כולם ממליצים על כולם. ההערכה היא כי כוחם של "הדילים" עשוי להחזיק מעמד לכל היותר לגבי העשיריה הראשונה. בין הדילים הגדולים מוזכר זה שנעשה בין התק"ם המושבים, מתנה ובין החוג לשילוב, ומחוז חיפה ותל־אביב.

פתקים קשוחים

כל חבר מרכז ימצא בתוך הקלפי פתקים כחולים שעל כל אחד מהם יהיה שמו של מתמודד באותה עשיריה. נודע כי הפתקים הוכנו על נייר קשיח כדי למנוע הדבקות ופסילות אפשריות. בסה"כ הוכנו למעלה מ־60 אלף פתקי הצבעה. מצפים כי את תוצאות הבחירות של העשיריה הראשונה אפשר יהיה לדעת כבר בשעות הצהריים המוקדמות.

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו מס' 24/88 שהתקיימה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 3, 4, 7, 19, 34, 41 והמספר הנוסף 13.

הרגו ערבי והעלילו על צה"ל

עתיים

התביעה הצבאית בשכם מכינה בימים אלה כתב־אישום נגד מספר תושבים ממחנה הפליטים עין־בית־אילמה, שבאזור שכם. התושבים יואשמו בהריגת קשיש תושב המחנה. לאחר מעשה ניסו להעליל על חיילי צה"ל, כי הם שהרגו את האיש. בתחילת חודש מאי הובאה גופתו של מוחמד חוסיין אל־מוהי, כבן 70, ממחנה הפליטים עין־בית־אילמה, לבית החולים בשכם כשהוא ירוי ברגליו. תושבים מהמחנה סיפרו, כי האיש נפגע מירי חיילי צה"ל. הקשיש, מת כתוצאה מהירויות. מחקירת המשטרה וזרועות הבט־חון התברר, כי מספר תושבים מהמחנה מצאו רובה ושיחקו בו. תוך כדי משחק נפלט כדור שפגע בקשיש והרגו. מתוך חשש שיתפסו ירו האנשים עוד מספר כדורים ברגליו, זאת כדי שיוכלו להעליל על חיילי צה"ל, שהם ירו ופגעו בו.

פינת שבוע הספר

אריה ניר מנכ"ל ספריית "מעריב":

יותר כותרים ויותר עותקים

"במכירות ספריית "מעריב" חל גידול המוערך ב־50%. אני לא יכול עדיין להסביר את זה בדיוק, רק להשוות את הסכומים האבסולוטיים בין השנה לזו שעברה, ובהתאם להיקף הפעילות אין ספק שבשנה הנוכחית היה ההיקף של ספריית "מעריב" גדול בהרבה. הוצאנו יותר כותרים ומכרנו יותר עותקים מכל כותר.

האם זה נכון ש"שבוע הספר" מצמצם את המכירות בחודש שלפני ובחודשים שאחריו?

"כן, הוא מצמצם מכירות באופן טבעי. אבל כל השנים יש האטה במכירות בחודשים האלה ולא ברור כל כך מה הוליד את מה, ההאטה את השבוע או שבוע הספר את ההאטה. חוץ מזה אני לא חושב שיש כאן בעייה כל שהיא. אני חושב שיש מו"לים שיש להם בעייה. הם הימרו מסחרית באופן בלתי רלוונטי והקורא "הצביע" כמו "שהצביע". אבל מכאן ועד האמירה שיש בעייה בענף המרחק גדול.

הפתעות?

"ברשימת רבי המכר שהתפרסמה אתמול מככבים שבעה ספרים שלנו. הספר "אפריקה, אפריקה" של תמר גולן נמכר השבוע בשתי מהדורות, כלומר 6000 ספרים, כמובן בהנחה של 25%.

אכזבות?

המון. בלי סוף. כל מיני ספרים שציפינו שיימכרו, בגלל שהם טובים, הם לא נמכרים.

סוף טוב, הכל טוב

אלישבע איילון

הערב בשעה 11 יסתיים "שבוע הספר העברי". הערכות ראשונות של התאחדות המו"לים מדברות על מכירת ספרים בקנה־מידה שהוא מעל לציפיות, שהיו נמוכות בתחילה עקב המשבר שפקד השנה את שוק הספרים בארץ. מהוצאת "מסדה" נמסר כי המכירות השנה בתל־אביב היו טובות יותר מאשר בשנה שעברה. הבולט של "מסדה" הוא הספר "צפור הנפש" מאת מיכל סנונית, שנמכר לדבריהם בכמה מאות עותקים. גם הוצאת "עם עובד" ריווחה על מכירות טובות. המוכרים בדוכן אמרו כי העליה במכירות לעומת שנה שעברה היתה מפתיעה. "רומן רוסי" מאת מאיר שליו, "התגנבות יחידים" של קנז ו"קופסה שחורה" של עוז היו כוכבי "שבוע הספר" אצל "עם עובד". בדוכן "זמורה ביתן" אמרו כי היתה "אכזבה לטובה". "בחורה מטואיצ'יי" מאת יוסי גינזבורג היה הלהיט של ההוצאה. הוצאת "הקיבוץ המאוחד" הביעה שביעות רצון וכינתה את רמת המכירות בשבוע הספר בתל־אביב "די בסדר". בימים האחרונים חלה עליה משמעותית במספר הקונים. "צופן ארמע" של ק. צטניק היה הרב מכר הבולט של הקיבוץ המאוחד. מהתאחדות המו"לים נמסר עוד כי על אף שאין עוד נתונים מרוכזים, התחושה הרווחת היא שהמשבר בענף הספרים לא בא לביטוי ב"שבוע הספר" וכי מספר האנשים ורמת הקניות היתה כבכל שנה.

אקדמאים ימניים "ייצאו לנכש עשבים נגד הצתות"

קובי מנדל

כ־50 פרופסורים ומרצים מחיפה, המשתייכים לארגון "למען חוסן מדיני וכלכלה איתנה", החליטו לפעול נגד גל ההצתות כדי להביא לחיסולו. חבר הארגון, פרופ' יצחק בר־לוי המשמש כיועץ ליוזמות וליישומי מדע וטכנולוגיה מסר לכתבנו, כי חברי הארגון, מהטכניון ומהאוניברסיטה ייפגשו עם שר החקלאות ועם סגן השר רוני מילוא כדי ללחוץ עליהם לפעול לחקיקת חוק באורח מיידי שיגביר על הצתות בזדון, על־ידי הטלת עונשים כבדים. כן גיבש הארגון קבוצת מומחים מהטכניון בראשות פרופ' אלכס בוריקט, שתציע יעוץ בענייני כיבוי שרפות ומניעת התפשטותן. חברי הארגון ייצאו גם לאזור מישובי הגליל, כדי לנכש שם עשבים יבשים ולמנוע רצועות בטחון למניעת שרפות. הקבוצה התארגנה כיוון שלדברי פרופ' בר־לוי "אנו חושבים שלא נעשה די על ידי אנשי האקדמיה. עד עתה באו לידי ביטוי בעיקר אקדמאים "שמאלנים", אך יש גם המשתייכים למרכז ולימינה, שגם להם איכפת".

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 החשבון בבנק הדואר 4—45360—3
המען למכתבים: שירות שקדואר נגול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 233161—3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: רח' סבונר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

המסך ירד על "מיהו יהודי" וחנינת המחתרת — שיטת הבחירות להצגות הרצה

113 שחקנים בהצגה הגדולה בכנסת ● שריר נאם בעד המחתרת — והצביע נגד החנינה

יורם בר

תיאטרון הכנסת הציג אתמול הצגת שיא אפילו לעונה הנוכחית המוערה. ההצגה התקיימה בכמה מערכות, חלקן על בימת הכנסת וחלקן בפרוזדורים. מי שחשב שפסטיבל ישראל הסתיים, היה צריך לבוא לכנסת.

מערכה ראשונה: מיהו יהודי

הנושא: חוק מיהו יהודי, משתתפים: 113 חברי כנסת. ראשון עולה ח"כ גרנות ומציע שחוק השבות ישונה רק ברוב של שמונים חברי כנסת. את המתרחש בכנסת הוא מכנה שוק הקנוניות, שבו המחנה המכנה עצמו "המחנה הלאומי" מתחבר עם הדתיים האנטי־ציוניים, וביחד הם מציעים למכירה את אחדות העם.

כהנא הפריע לגרנות בקריאות ביניים ונקרא לסדר פעמיים. אחריו עלתה שולמית אלוני המכנה את המתרחש "יום הבגידה הגדולה בדמוקרטיה, וניסיון לעוות את דת ישראל". כהנא הפריע גם לה, והתבקש על־ידי היו"ר הלל לצאת. כהנא אינו עונה להלל ומתנפל על אלוני ומכנה אותה "זונה פוליטית". הקהל מגיב בתדהמה על הטקסט הזוי.

שלישי עלה על הבמה אברהם ורדיגר. ומביע חשש שמובראק עוואד יחזור לארץ אחרי שיתגייר גיור רפורמי. אחריו יוסף בן שלמה (ש"ס), שביקש אישור של ראשי הדת לכל גיור.

שריד: מי ראש הדת שלי?

בן שלמה: הרבנות הראשית.

שריד: אוי ואבוי! אתה מקבל את זה? עובדיה יוסף מקבל את זה?

בן שלמה: כן.

כבר קרוב לשעה 5, השר פרס נשאר להצבעות ואורי סביר, עוזרו, מודאג. עליו להרצות ב־5 במלון "רמדה רנסנס". הוא מברר עם דוברת המערך מתי תסתיימנה ההצבעות. היא עונה: מהר, היא טועה. פרס "נתקע" בכנסת עד אחרי 18.00.

להצגה הגדולה מגיעים אורחים רבים. ביניהם שחקנים לעתיד בעונה הבאה. אברום בורג למשל, מהמערך, הוא אומר, שאם יעלה חוק מיהו יהודי בכנסת הבאה, הוא יבקש מהסיעה להשיב למציעים ולבקש להסיר את החוק כיוון שהחוק יפלג את העם. גם השחקן המחליף לעונה הבאה אלי דיין, שגם הוא דתי מהמערך, נמצא כאן. גם הוא מתנגד לחוק. לדבריו מבחינה דתית אין צורך לשנות את החוקים הקיימים. "מיצינו אותם, ובכמה חוקים, כמו חוק החמץ, עברנו את גבול הטעם הטוב".

הדתיים כנראה יודעים שהמערכה אבודה. פורוש, שהיה שחקן ראשי בהצגות ההרצה בעבר יושב בספסל אחורי וקורא את העמודים הפנימיים בעיתון. יש שחקנים חדשים בהצגה, הם אינם לרוחו.

ח"כ אברהם שפירא מתיישב ליד רפול, שבעבר הצביע נגד, ומנסה ברגע האחרון לשנות את הצבעתו. הורדיגר ובן שלמה מסתודדים בצד עם שניים שספק אם דיברו איתם אי פעם בעבר: תופיק זיאד ותופיק טובי. מנסים לשכנעם לתמוך בחוק של בן שלמה, ולא להשתתף בהצבעת "מיהו יהודי".

בינתיים עולה השר קורפו להשיב להצעות. הסיכום בממשלה היה, שיודיע שאין לממשלה עמדה מוסכמת. אך קורפו מאריך בדיבורו ולא אומר את המשפט המיוחל. שחל ממהר לתערוכת הי־40. ואין לו סבלנות. הוא מתרומם מכיסאו ומבקש את המשפט שכולם מצפים לו.

קורפו רוצה דמעות

קורפו: אני חייב לנאום כפי שאתה מבקש — קורפו רוצה לסחוט דמעות. "רס"ן שליט ושושנה מילר זעזעו את הארץ, עזבו אותה והשאירו אותנו עם פצעינו" הקהל אינו מוחה דמעה, וקורפו אומר את המשפט המיוחל: לממשלה אין עמדה. השר יעקובי צריך גם הוא להופיע בתערוכת הי־40 בעוד זמן קצר, ומתלונן שנאומו של קורפו נמשך ונמשך.

רגע ההצבעה הגיע. רפול מתנגד. שפירא לידו נדהם. רפול מגיב במבט של "זה מה יש". בורג נעדר. שרה דורון מתנגדת. מאיר כהן אבידור רוצה לעזוב במחאה את מקומו. דופק על השולחן ומסובב את כיסאו, אך שכנו, ח"כ גולדשטיין, מושיבו בכוח. דן מרידור תומך. השר נסים נעדר. שטרית נעדר. שריר נעדר, תיכון, שבעבר התנגד לחוק, חושש לגורלו ותומך. השר הורביץ לא נכנע ללחצי הליכוד ומתנגד. פת — נעדר. בתוך ההצבעה צועק יגאל כהן קריאות קשות נגד שרה דורון. גולדשטיין וגרדות מהסים אותו: "איך הדבר ייראה בציבור?" סוף מערכה ראשונה: ההצעה מתה. 53 נגד 60.

תמונת ביניים

גם הצעות ש"ס, מפ"ם, ורצ בנושא מיהו יהודי מורדות מסדר היום. בהצבעה על החוק של מפ"ם שרה דורון ויגאל הורביץ מיישרים קו עם הליכוד, התוצאה — החוק נופל ב־53 קולות נגד 49.

מערכה שניה: שיטת הבחירות

משתתפים: אותה להקה מותשת.

על פי בקשת השרים הממהרים, קולס מציג את החוק במהירות הבזק. מגיעים מיד להצבעה. ההחלטה להגיש בכל זאת את החוק להצבעה התקבלה על ידי אלי קולס ופרופ' רייכמן בשעה 16.00, כשהסתבר להם שמרבית התומכים נוכחים. רייכמן יושב ביציע ורושם בלי קול.

כשמגיעים לשחל זוכים בקול הי־61. החוק עבר. אולמרט מרים יד בשמחה, רייכמן מחייך. הוא רואה את עצמו כמתותן הראשי. הדתיים זועמים. ממש רותחים מזעם. פרץ צועק לעבר ספסלי הליכוד: "איפה ההסכם שלנו?" התנגדותו של שמיר עצמו לא הרשימה אותם. כשמודיעים על התוצאות: 69 בעד, 37 נגד, נשמעות מחיאות כפיים ביציע, היו"ר הלל משתיקם בזעם. בתיאטרון הזה היו"ר לא מקבל.

מערכה שלישית: חנינה למחתרת

המשתתפים: רק 25 שחקנים בפתיחה. 90 יצאו למזנון לרדת על אבטיח עד ההצבעה. בתמונת הסיום של המערכה יש בליכוד נטישה כללית, רק שניים נותרו במליאה. מיכאל איתן, שרוצה לשחרר את "הגיבורים מהמחתרת" והשר שריר שמשיב לו, ונואם בזכות המחתרת, אך מסיים את דבריו בקריאה להסרת החוק, למה כך כפתח עליו הממשלה.

להצבעה באים מהמזנון כל זוללי האבטיחים: דן מרידור שבעבר התנגד לחנינה תומך הפעם. גרנות לופת ראשו כשהוא רואה שדן מרידור תומך בחוק.

השחקן הראשי, שמיר, תומך בחוק. שריד: כוו. צבן: בושה. שריר מנסה לגנוב את ההצגה ומצביע נגד. הוא הרי שר המשפטים.

שמיר תמך, אך חוק חנינת אסירי המחתרת לא התקבל

בצלאל עמיקם

אסירי המחתרת היהודית לא יוכלו להשתחרר לאלתר בתוקף חוק חנינה של הכנסת. אתמול דחה הבית ברוב של 58 כנגד 53 את היוזמה לחלץ את אסירי המחתרת היהודית מבית הסוהר ולהוציאם לחופשה. ההצבעה לוותה בסערת רוחות כאשר ראש הממשלה, אשר נשאל כמו הח"כים האחרים לעמדתו, השיב חד־משמעית: בעד.

אלעזר גרנות גינה את הצבעתו "בושה". יוסי שריד זעק כשהוא מתרומם מכסאו: כוו לך. כוו. לעומתם השמיע יהושע מצא את קולו הרועם: אתם בעד מובארק עוור. שר המשפטים אברהם שריר הפתיע כאשר הצביע נגד שחרור אסירי המחתרת היהודית. יו"ר הכנסת נאלץ להלום פעמים רבות בפטישו כדי להשיב את הסדר על כנו ולהניח להצבעה להגיע לסיומה.

מרים בן פורת נבחרה לתפקיד מבקר המדינה

בצלאל עמיקם

הכנסת בחרה אתמול בהצבעה חשאית את השופטת ברימוס מרים בן־פורת לכהונת מבקר המדינה. בכך יוצאו לפועל חילופי משמרות, ומבקר המדינה היוצא, יעקב מלץ, יתפוס את מקומה של בן פורת בין שופטי בית המשפט העליון. בן פורת תושבע בשבוע הבא.

תוצאות ההצבעה על בחירת המועמדת הפתיעה: 16 ח"כים הצביעו נגדה, ובכך הביעו מורת רוח מהחילופין. 13 ח"כים נמנעו, 67 תמכו, ואחד שלשל לתיבה פתק לבן.

שמחה בליכוד: יהיה פיקוח ציבורי בבחירות להסתדרות

בצלאל עמיקם

הליכוד זכה אתמול בניצחון על חודם של שני קולות כאשר הצליח להעביר בקריאה טרומית הצעת חוק של ח"כ יעקב שמאי, להטיל פיקוח ציבורי ובדוק על הבחירות להסתדרות. 51 קולות הימין, כשהם מסתייעים בשניים מאנשי רצ, הביסו את המערך וסיעות השמאל.

בעל היוזמה, יעקב שמאי, אמר כי מי שמשלם מס ארגון להסתדרות ואינו חבר בקופת חולים הכללית, זכאי להצביע בבחירות להסתדרות. על פי הצעת החוק שלו, ההצבעה בבחירות להסתדרות תיעשה באמצעות תעודת הזהות. שבה גם הוטבעה חותמת המעידה על ההצבעה. כמו כן תוקם ועדת בחירות מרכזית, שבראשה יעמוד אחד מנשיאי או סגני נשיא בתי המשפט המחוזיים שייבחר על ידי שופט בית המשפט העליון.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, המיטיב להכיר את המניעים להצעה, אמר, כלשונו: "מדוע הגיעה הכלה לחופה?". לא הצליחו לשכנע את הח"כים להסיר את ההצעה ולהניח קודם כל להסתדרות ולמוסדותיה לדון בה. היא אושרה בקריאה טרומית, לקול צהלות שמחה וחיבוקים של אנשי הליכוד.

● הנהלת מד"א החליטה, כי החל מיום ראשון הקרוב לא יסופקו מנות דם מבנק הדם לבתי החולים, ועובדי בנק הדם יוצאו לחופשה. דובר מד"א משה דיין אמר כי עקב העיקול שהטיל משרד האוצר על תוכות המגיעים למד"א מבוטי מחירות, הצטבר גירעון של 4.5 מיליון שקל.

אושר חוק ערי הפיתוח — כולל התנחלויות

בצלאל עמיקם

הכנסת אישרה אתמול בקריאה שנייה ושלישית את חוק ערי הפיתוח, המעניק הטבות מפליגות למתיישבים בהן. החוק כולל גם את היישובים מעבר לקו הירוק. סיעות ר"צ, מפ"ם, ושינוי־מרכז לא תמכו בברית מערך־ליכוד, שהכריעה בעד הטבות מפליגות להתנחלויות מעבר לקו הירוק, על חשבון המשאבים המוגבלים ממילא המוקצים לעיירות הפיתוח.

חברי הכנסת מר"צ ומשינוי — מרכז הדגישו בהסתייגויותיהם, כי זו הפעם הראשונה שחוק ישראלי קובע מעמד לרשויות המקומיות היהודיות שמעבר לקו הירוק, בעוד שעד כה, הן קיבלו מעמד וסיוע במסגרת הממשל הצבאי.

שלוש הסיעות הביעו מחאה נגד המערך, אשר תרם לחקיקה המחילה את החוק הישראלי על יישובים בשטחים, ומעניקה להם שפע של משאבים, בצעד פופוליסטי לקראת הבחירות.

הפגנה בכנסת: כולנו יהודים

(צילום: יוסי זמיר)

השר צור מחלק פרחים למפגינים

טוביה בסקינד

תחת שלט ענק "כולנו יהודים" התקיימה אמש הפגנה נגד חקיקת חוק "מיהו יהודי". ההפגנה אורגנה על ידי "חמרת" וער־ציבור למען חופש מדע, דת ותרבות, שהוא ארגון גג לשש תנועות שונות.

ההפגנה התקיימה בכניסה לקרית הממשלה, השר יעקב צור וחברי הכנסת אלעזר גרנות, אמירה סרטני, יאיר צבן, שולמית אלוני ואמנון רובינשטיין באו להזדהות עם המפגינים. מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות, אמר כי הוא אינו מתיימר לומר מהי יהדות ולדעתו, כל אחד צריך לבטא את זיקתו ליהדות על פי אמונתו והשקפתו.

ח"כ אמנון רובינשטיין הסתפק בדברים קצרים ובוטים: "אני לא יודע מה יותר מגעיל אותי — החוק המוצע בכנסת, או השיטות שננקטות כדי להעבירו. שני הדברים מאוד מגעילים אותי".

בהפגנה השתתפו גם שתי משפחות של גרים, שמעמדם כאזרחי המדינה נתון בסכנה אם החוק יתקבל. יחד עמם הפגינו רבנים ונציגים של קהילות רפור־מיות וקונסרבטיביות.

"מקום בצמרת"

"מקום בצמרת" — מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' — קול ישראל 14.6.88

1. עולי דמשר — ירדנה ארזי
2. מנטער — ארם
3. הגסיסה והרוח — ריטה
4. עד מעט — גלי עטרי
5. השנה אינשאללה — עפרה חזה
6. אחותי — משינה
7. אחייא ראב — זאנ רווח וצוות סלאח שכתי
8. שתי בובות על חוט — שרון ליפשיץ
9. נבראתי לך — שלמה ארצי
10. שלום עליכם — מתי כספי ובועז שרעבי
11. ימי חתום — ריטה
12. לב יזכור — מני בגר
13. לשחרחורת — יהר כהן
14. סוף הצד — אילנה אביטל
15. כמו טובה — דור החמשן
16. שיר הבחורים — דורון מזר
17. אור — שושנה דמארי
18. חלום בספרדית — שלמה יידוב
19. תחת שמי ים התיכון — שלמה ארצי
20. עיר שנתקת — סי היימן
21. כנער לא רב בינגן לא קודר — ריקי גל
22א. מקיץ אל החלום — גלי עטרי
22ב. עטוף ברחמים — ריטה
23. חסר סיכוי — נער שוליים
24. תחנה בגנך — מזי כהן
25. תפוזה שבורה — מוני ארנון
26. לי רק — שלווה ברטי
27. לא יודעת — רוני
28. בראדם — ירדנה ארזי
29. נסיעה — יאם יאם
30. מקום אחר — אורי פיינמן

מדשדשים (על סף 30 הגדולים)
31. האמת ניתנה לחאמור — קו 8
32. שיר למענך — ארנה ומשה דץ
33. ביום הטוב הזה — להקת חיל האויר
34. סיפור האהבה — איתן מסורי
35א. לבד — נאוה ארבל
35ב. במלחמה — להקת קין
36. אולי היא ילדה — לאה לופטין
37. תמיד בן שמונה עשרה — להקת פיקוד הצפון
38א. אין ענבים בגפן — חביבי
38ב. שוב החורף תורש את הים — ריבי
39. לא נשאר עוד לבד — עליזה עזיקרי
40. אסתר את עשר — גבי שושן

"כטוב באזניכם" — הפינה לשיפוטכם
41. קרוב אל קו המטרה — אסתר שמיר
42. הולך איתך לסרט — שם־טוב לוי
43. נופים אחרים — חיים עומר
44. כשמישהו אהב אותך — ורדינה
45. כי אל אשר תלכי אלך — דורון מזר
46. תרגיש — ויבור עקיף
47. יפית — איציק שור
48. טלד לבמה — יעל שליבו

יצאו את המצעד
- עדיין כאן — שושנה דמארי (9 שב')
- חדשה בעיר — רוחמה (5 שב')
- רק שובו בשלום — יפה ירקוני ושושנה דמארי (6 שב')
- שניט — שלום חנוך (4 שב')
- לונה פארק — מיקי גבריאלוב (שבוע 1)

גזור ושלח — אולי תזכה בפרס
בין המשתתפים יוגרלו פרסים

לכבוד:
"מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ירושלים, מיקוד 91010
זה הדירוג שלי (ציין את מספר השיר)
☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5 ☐6
☐7 ☐8 ☐9 ☐10 ☐11 ☐12
שם:
כתובת:
מיקוד: תאריך:

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז

ישיבת מרכז המפלגה

תתקיים היום, 15.6.88, שעה 15.30,
באולם בית הרופא, רחוב הפטכון 1
(ליד מפעל הפיס)

על סדר היום:
1. בחירת מזכ"ל המפלגה
2. סדר ונוהל בחירת מועמדינו לכנסת
3. אישור הצגת מועמדות למסיימי שתי כהונות בכנסת

הבחירה ועדת הבחירות וועדת הקלפי נפגשים ב־15.00, באולם בית הרופא, עם וולדי מורג

לחברינו
צביה ואברהם בן־שלום
ברכות חמות לנישואי הבת
אורית עם **איציק**
בית "על המשמר"

המשכים

נכשל התיקון ל"מיהו יהודי"

(סוף מעמוד ראשון)

אליה הסתפח. 51 תמכו בהצעת, ומולם — 60 שוללים שהכריעו את הכף.

49 תמכו בהצעת גרנות

הצעת הנגד של אלעזר גרנות (מפ"ם) צברה 49 קולות מחייבים מול 53 שוללים. גורל דומה צפה להצעת החוק של שולמית אלוני (ר"צ). אלעזר גרנות (מפ"ם) בהעלותו תיקונו לחוק השבות אמר כי "היום נקראת הכנסת פעם נוספת, להפוך עצמה מבית המחוקקים הלאומי לשוק הקנוניות הבין־מפלגתי. מדינת ישראל נמכרת על־ידי המחנה המגדיר עצמו כמחנה הלאומי למיעוט דתי אנטי־ציוני". הצעת החוק של ח"כ גרנות באה לשמור את המצב הקיים ולשנותו רק ברוב של 80 ח"כים, וזאת על מנת שחוקי היסוד של המדינה לא ימכרו במסגרת של "תן וקח" בשוק הקנוניות.

קואליציה בלתי־קדושה

"שום כנסיה דתית" אמר גרנות, "לא יכולה להחיל על הכנסת את הגדרתה שלה, התפיסה בין דת ומדינה לא קיימת יותר". "יש לנו אחריות כלפי העם היהודי וכלפי מחוללי מדינת ישראל" אמר גרנות "וקבלת הצעת התיקון של הקואליציה הבלתי קדושה בין ציוניים ואנטי־ציוניים תביא לפירוד נורא של העם. הסירו את החרב המתהפכת והחרפה המתחדשת" קרא גרנות.

בגידה בדמוקרטיה

שולמית אלוני (ר"צ) הטעימה כי חברי הכנסת שהביאו את הצעת התיקון לחוק השבות ואת חוק ההמרה, ואלה שיצביעו בעדה יודעים שהצעות אלה מנוגדות לדמוקרטיה ולמורשת ישראל. "זוהי מעילה בתפקידם של חברי הכנסת כמחוקקים. הם בוגדים בבוחריהם ובציבור הרחב לו הבטיחו חופש מצפון וחופש דת, חוקה וחוק יסוד זכויות האדם". במילים בוטות הדגישה אלוני: היום הזה הוא חרפה לכנסת ואסון לעם היהודי שמרוב תשוקה לשלטון ושררה, כורת את הענף עליו אנו יושבים ומנתק עצמו מן העם היהודי.

התקבל התיקון לחוק הבחירות

הצעת התיקון לחוק הבחירות פרי יוזמת קבוצת פרופסורים מאוניברסיטת תל־אביב, ובראשם אוריאל רייכמן, חלפה אתמול על פני המשוכה הראשונה בקריאה הראשונה. אולם למרות ההצלחה — 69 בעד, 37 נגד, צפויים בדרכה מכשולים קשים. על פי החוק תובע שינוי שיטת הבחירות רוב מוחלט בכל אחת מקריאות החוק. בליכוד ובמערך התגבש רוב ברור בעד ההצעה ורק מעטים, כיורם ארידור, ראש־הממשלה וא. אבו־חצירא הצביעו נגדה. מולה התייצבו הסיעות הקטנות. שינוי שיטת הבחירות, מעלה גם את אחוז החסימה ל־2.5 אחוזים.

עובדי המדינה מפסיקים

(סוף מעמוד ראשון)

תוכנית לעיצומי פתע, שיגרמו נזק רב. העיצומים יכללו בכל פעם קבוצה אחרת של משרדי ממשלה.

היום החלטת האקדמאים

ראשי הסתדרויות המהנדסים, הטכנאים והאקדמאים במדעי החברה והרוח, יחליטו היום, בהיוועצות עם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אם לממש את איומם ולהשבית מחר בבוקר, לתקופת זמן בלתי מוגבלת, את העבודה ביחידות השירות הציבורי. קפאון השתרר אתמול במו"מ בין נציגות האוצר וההסתדרות על הסכמי השכר החדשים בשירות הציבורי.

יוקם מטה מאבק

בימים הקרובים יוקם מחדש מטה המאבק של האגף לאיגוד מקצועי שיחל בהכנות לקראת השבתת השי־רות הציבורי, הצפויה בעוד כעשרה ימים. מטעם ההסתדרות השתתפו בדיוני אתמול, אשר התקיימו בבנין הוועד הפועל ונמשכו כשלוש שעות, חיים הברפלד וראשי שלושת ההסי־תדרויות האקדמאים. נעדרו מזכ"לי הסתדרויות הפקידים ועובדי המדי־נה. את האוצר יצגו הממונה על השכר יעקב דנון וראשי המעסיקים הציבוריים.

נגד הצעות הרפתקניות

נציגי האוצר הגישו הצעה חדשה הכורכת מתן תוספות שכר עם הסכם תוספת־היוקר החדש. הברפלד הגיב על כך באומרו שההסתדרות מתנג־דת להרפתקות אך תהיה מוכנה לבחון את ההצעה. כן נדון ענין החלת הסכם השכר על עובדי החברות הממשלתיות המשתייכים לאיגודים האקדמאיים.

דריכה במקום

חיים הברפלד אמר בתום הפגישה כי נציגי ההסתדרות היו מוכנים לאפשר התקדמות, אם היו נוכחים בפתיחות מצד נציגי האוצר והמעסיקים הציבוריים, אך נוכח תוצאות הדיונים קיימת דריכה במקום ואפילו נסיגה מהצעות שהועלו כבר במהלך החודשים האחרונים. מזכ"ל הסתדרות הטכ־נאים וההנדסאים זלמן שנקמן האשים את נציגי הממשלה במשיכת זמן מיותרת וזאת תוך כדי הצגת שאלות שכבר נדונו בעבר.

יעקב דנון אמר כי קיים פתח להגיע לסיכום מוקדם ונאות, אם נציגי ההסתדרות והאיגודים המקצועיים יבינו את אשר טמון בהצעות החדשות שהעלו בישיבה. לדבריו מתן תוספות השכר לא יהיו מותנות על־ידי שביתות אלה ואחרות אלא על פי המצב השורר במשק. למרות הקפאון סוכם להמשיך ולהפגש באחד הימים הקרובים.

קרבות עזים בין אידאן לעיראק

אורי הורוביץ

ביומיים האחרונים חלה החרפה ניכרת בקרבות בין איראן לעיראק לאחר שהאיראנים הפתיעו את העיראקים במבצע גדול מזרחית לבצרה. שני הצדדים מסרו על אבידות כבדות והאיראנים טענו, שאתמול ושלשום נהרגו ונפצעו יותר מ־10,000 עיראקים.

גם העיראקים מדברים על אלפי הרוגים איראנים. האיראנים הודיעו שבמבצע, המכונה "בית אלמקדס 7", נקטו בטקטיקה חדשה אותה לא פירטו. המפקד החדש של הצבא האיראני, רפסנג'ני אמר, שמטרת איראן היא לא לאפשר לעיראק להקים עמדות חדשות באזור הקרבות.

העיראקים טענו, שהם הצליחו להדוף את הכוחות האיראניים.

ישראלים יתרמו ספרים לעצורי "אנסאר 3"

שלמה מלוצקי

אלוף משנה דוד צמח, מפקד כלא קציעות (מתקן כליאה אנסאר 3), נענה לבקשת האגודה לזכויות האזרח, והתיר העברת משלוחי ספרים למאות עצירים הכלואים במתקן.

עד לימים אלו, לא הותרה כניסת ספרים וחומר כתוב אחר למתקן המעצר, וזאת על פי הוראות שלא היה להן הסבר בטחוני ברור הקבוע בחוק, וכהוראות הצבאיות. קבוצת מתנדבים בסיועה של האגודה לזכויות האזרח, תעביר בימים אלה משלוח ראשון של ספרים למתקן הכליאה. עו"ד תמר פלג מהאגודה לזכויות האזרח אמרה לכתבנו כי היא מקווה שערבים ישראלים יתרמו מספריהם כדי ליצור קשר חיובי עם הכלואים באנסאר 3.

מפקדה ארצית שתוקם במשטרה תתאם הפעולות נגד שריפות

תעמוד בקשר עם כל הגורמים הצבאיים והאזרחיים הקשורים לנושא ● מתנדבים יהודים וערבים יעזרו למכבי האש בגליל התחתון ● 338 הצתות בחצי השנה האחרונה ● שמיר: התפרצות של שנאה נגד המעטה הירוק שהבאנו

זהבה מוזס, שלמה גלזר, עתי"ם

מפקדה ארצית לתיאום פעולות החירום לאיתור דליקות בדיוק ובמספר רב, תוקם במ־טה הארצי של המשטרה, כך הוחלט בישיבה מיוחדת שהתי־קיימה אתמול בלשכת מפכ"ל המשטרה, דוד קראוס.

בפגישה השתתפו נציגי משרד הפנים, שירותי הכבאות, קק"ל, החברה להגנת הטבע, רשות הגנים הלאומיים, מרכז השלטון המקומי, רשות התעופה האזרחית, צה"ל, השב"כ וצמרת פיקוד המשטרה.

בפגישה הוחלט, שהמשטרה תיקח על עצמה את תיאום הפעולות בשטח במקרה של שריפות, על מנת להביא לניצול מירבי של כל המשאבים שבידי הגורמים המטפלים בדליקות.

על־פי הנחיית המפכ"ל רב־ניצב דוד קראוס, ירכז מרכז הדיווחים במטה הארצי, את המידע המודיעיני המתקבל בנושא השריפות ויפיצו לגורמים הנוגעים בדבר. הוחלט גם, כי בימי שגרה יישמר קשר הדוק בין אותם גורמים למפקדה המרכזית.

מפכ"ל המשטרה הורה למשמר הגבול, המשמר האזרחי, לגורמי השלטון המקומי והמועצות האזוריות, לעזור בהתארגנות התושבים בעת הצורך, כדי לתת־יד לכיבוי הדליקות.

8% מהשריפות — הצתות

לפי הנתונים שנמסרו בפגישה, בחצי השנה האחרונה נגרמו 338 שריפות כתוצאה מהצתות. כ־40% מהן, ככל הנראה, ממניעים לאומניים. מגמת ההצתות על רקע לאומני התגברה במיוחד בחודשים האחרונים, וכיום היו 80% מההצתות על רקע לאומני. בתקופה זו נעצרו 36 חשודים ערבים, 19 מהם הוו בגרימת השריפות.

שיתוף פעולה יהודי־ערבי בכיבוי

קבוצות מתנדבים שיעסקו בתצפיות, דיווח ועזרה למכבי־האש במקרי שריפה יוקמו בישובים ערביים ויהודיים בגליל התחתון. אל תלמידי בתי־הספר והתושבים באזור יופנו פעולות חינוך והסברה בנושא. כך הוחלט אתמול בכנס שנערך בכפר־תבור בו נטלו חלק ראשי המועצות הערביות ומנהלי בתי־הספר מהכפרים טורען איכסל, דבוריה, ערב אל־שיבלי, אום אל־גאנם וכפר קמא.

ראשי הציבור הערבי שהשתתפו בכנס בירכו על קיומו והבטיחו לפעול למען מניעת שריפות. הם הביעו מורת־רוח על כך שמייחסים לערביי ישראל חלק בהצתות על רקע לאומני.

ראש מועצת הכפר איכסל האשים את כלי־התקשורת במסע נגד ערביי ישראל וטען, כי חברי כנסת ואינטרסנטים פוליטיים "מנפחים" את המקרים, ואמר כי השריפות פוגעות בערבים כמו ביהודים.

מיכה גולדמן מכפר תבור אמר, שיזם את הכנס בשל התחושה של התפוררות היחסים בין יהודים וערבים. הוא הדגיש כי אין לתלות כל שריפה בערביי ישראל, שהוכיחו את נאמנותם למדינה, וקרא להחמיר בעונשם של מציתים שייתפסו.

100 אלף דונם נטועים נשרפו

475 הדליקות שהיו ברחבי הארץ מתחילת הקיץ כילו למעלה מ־100 אלף דונם מתוכם 42 אלף דונם יער נטוע וחורש טבעי, ו־74 אלף דונם שטחי מרעה ושדה בור.

משה ריבלין יו"ר הדירקטוריון של הקק"ל מסר על כך אתמול במסיבת עיתונאים בכרמיאל, בצפון הארץ היו 184 שריפות בתקופה זו, ואלה כילו גם כ־25 אלף דונם מרעה טבעי ברמת הגולן.

עיריית כרמיאל החליטה להעניק לריבלין אזרחות כבוד של העיר על תרומת הקק"ל בנטיעת חגורה ירוקה סביב העיר.

שמיר: שנאה נגד כל היפה בטבע

ראש הממשלה, יצחק שמיר, אמר אתמול כי "כוונת המציתים היא לגרש אותנו מן הארץ כולה, ולא מיהודה שומרון או חבל עזה. אין פה הגיון, ואין פה מלחמה פוליטית. זוהי שנאת זרים ברמה הנמוכה ביותר. המציתים רוצים היום להחזיר אותנו לשממה ולמדבר, ולהחריב כל שיח או עץ. אך אנו לא ניתן להם זאת. נגייס את כל כוחות המגן כדי למנוע הרבבת הצמחייה בנוף הארץ".

"כל אדם שפוי בדעתו יכול לשאול את עצמו, מה אשמים הצמחים והעצים? מדוע ההתפרצות הזו של שנאה נגד כל היפה בטבע, נגד המעטה הירוק שאנחנו הבאנו לארץ ישראל? הוסיף שמיר. ראש הממשלה אמר את הדברים במסיבת עיתונאים במלון תדמור בהרצליה.

מצלמה נסטרת

חברי התאחדות כתבי החוץ בישראל והנהלתה קיימו מסיבת עיתונאים בבית אגרון בירושלים. רוברט (בוב) סלייטר משבועון "טיים", יו"ר ההתאחדות, אמר, כי בחודשים האחרונים נרשמו כ־150 מיקרי תוקפנות חריגים נגד כתבי החוץ אשר עליהם הוגשו תלונות ותביעות לחקור ולהעניש את מבצעיהם. התלונות לא זכו לשום תגובה ומענה. תלונה חריפה ביותר הוגשה בראשית החודש לשר המשטרה וגם היא לא זכתה לתשובתו. "היתה זו תקיפה אכזרית שבוצעה ע"י שוטרים וקצינים נגד הצלמים סוואן נקסטרנד, מסוכנות החדשות הצרפתית ועמיתו אנדרה ברוטמן מסוכנות אלפא בקופנהגן, אשר ניסו לצלם את הפגנת תנועת "יש גבול" שהתקיימה בת"א ב־4 בחודש זה" אמר. "שוטרים שהוזעקו למקום והתערבו בהתכתשות, גררו אותי למשאית והיכו אותי באלותיהם בכל הגוף, בפנים ובראש. הם דרכו עלי ברגליהם ושברו לי שתי מצלמות. רק התערבותו של קצין משטרה גבוה הביאה לשחרורי", סיפר סוואן נקסטרנד. גם עמיתו ברוטמן טען שהוכה, אך הספיק לצלם את התמונה הזו, שבה נראה נקסטרנד כשהוא מועלה בכוח לניידת המשטרה.

(עתי"ם, צילום: אנדרה ברוטמן)

המדבקות הוסרו, ושם "על המשמר" נגלה לעין כל בתערוכת ה־40

ורד לוי

המדבקות שהסתירו את כותרות "על המשמר" בגליונות העיתון שהודבקו בביתן צה"ל בתערוכת ה־40 למדינה הוסרו אתמול, עפ"י הוראתו של מנהל התערוכה, תת־אלוף אבן.

ההוראה להסיר את המדבקות ניתנה בעקבות מכתב מחאה שנשלח על־ידי עורך "על המשמר" אל מארגני התערוכה.

חרף הסבריו של אלוף משנה בר־לב האחראי על ביתן צה"ל, לפיהם הסתרת שם העיתון נבעה משיקולים של מניעת אפליה בין העיתון לעיתוני הבוקר שאינם מופיעים בביתן, הודה תת־אלוף אבן כי המעשה היה פסול, והתנצל. "הדבר נעלם מעיני, אני מצטער על הטעות, וברגע שנודע לי הוריתי להסיר מיד את המדבקות ולתקן את המעוות" אמר.

סיור של צה"ל הרג ארבעה אנשי אמל ופצע שבעה — היו בדרך לפיגוע ברצועת הביטחון

חיילי יוניפי"ל ניסו להפסיק עבודות עפר של צה"ל, אך נתקלו בסירוב

יהודה צור

כוח צה"ל הרג אתמול לפנות בוקר ארבעה אנשי ארגון אמל על גבול רצועת הביטחון, בגזרה המערבית של דרום לבנון. סיור שגרתי של צה"ל שנע אתמול לפנות בוקר באזור בית־יהון, הבחין בדמויות הנעות לעבר הרצועה. והחיילים פתחו באש לעברם, ומהמקום נראו דמויות נמלטות.

על־פי סוכנויות זרות בדרום לבנון קבוצת אנשי אמל שנעה לאזור הביטחון נתקלה בכוח צה"ל, ארבעה מאנשיה נהרגו ושבעה אחרים נפצעו. על־פי הסוכנויות, הצלב־האדום הלבנוני פינה את הנפגעים לבתי־חולים בצור.

מקורות לבנוניים מסרו, כי דוברים רשמיים של ארגון אמל הודו, שכמה מאנשיו נהרגו ואחרים נפצעו כאשר היו בדרכם לבצע פיגוע ברצועת הביטחון.

תקרית בין יוניפי"ל לצה"ל

תקרית אירעה אתמול בשעות הבוקר בין יוניפי"ל לצה"ל בגזרה המזרחית. טרקטורים של צה"ל שעסקו בעבודות עפר נתקלו בחיילים נורווגיים מכוח יוניפי"ל, אשר ניסו לשבש את עבודתם — סלילת דרך לעבר תצפית של צה"ל. חיילי יוניפי"ל ביקשו להפסיק את העבודות.

קצינים בכירים של צה"ל שהגיעו למקום הבהירו לחיילי יוניפי"ל שאין הם יכולים למנוע מעבר חופשי של כוחות צה"ל ברצועת הביטחון, שבשליטתו הבלעדית. מקורות צבאיים מסרו אתמול, שלא מדובר בשטח שתחת פיקוח כוחות יוניפי"ל, אלא בשטח בשליטת צה"ל. לאחר ויכוח הסתפקו חיילי יוניפי"ל בתצפית על המשך העבודות מגבעה סמוכה. ביוניפי"ל טוענים, שצה"ל מנע לא מכבר בניית תצפית בשטח בשליטת יוניפי"ל.

עוואד בניו יורק: הפלשתינים חייבים להיאבק, אך לא באלימות

תומך במטרותיו של אש"ף, אך לא בפעולותיו האלימות ● התקבל בנמל התעופה בהפגנות של תומכים ומתנגדים ● מוכן להתגייר כדי לחזור

ניו יורק. — מובארק עוואד, שהגיע לארה"ב ביום ב', לאחר שגורש מישראל, הכחיש אתמול בארה"ב את הטענה כי הטיף למעשי אלימות, והבהיר כי יוסיף להפעיל לחצים פלש־תיניים לא־אלימים על ישראל.

בנמל התעופה בניו־יורק, התקבל עוואד בתשואות של אוהדיו ובקריאות בוז, של מפגינים יהודים, ביניהם אנשי "כך". הוא נלקח משדה התעופה בלי לומר דבר. נציג של מועצת הכנסיות קרא הודעה בשמו. "מר עוואד מבקש להודיע כי הוא מאושר להיות חופשי לאחר 40 יום בכלא", אמר צ'ארלס קימבל. מפגינים חובשי כיפות צעקו "עוואד הוא טרוריסט", וקימבל המשיך "הוא לא הורשה להישאר ולחיות בשלום בארץ הולדתו".

בראיונות שהעניק לרשתות טלוויזיה שונות בארה"ב, שעות מעטות לאחר שהגיע לניו יורק, הדגיש עוואד כי ההתנגדות הפלשתינית חייבת להימשך, כדי להביא להקמתה של מדינה פלשתינית, ולשים קץ לארבעים שנות כיבוש ישראלי".

"לא הסתתי בכלל לאלימות", חזר עוואד והצהיר. "אני מאמין באי־אלימות. אני מאמין, שהפלשתינים המדוכאים חייבים להיאבק באי־צדק בדרכים לא־אלימות".

"אנו רוצים בפתרון של שתי מדינות", אמר, "נפעל בעניין בעיית הפליטים, והפלשתינים אנו דורשים פיצויים, זכות שיבה וזכות הגדרה עצמית לשני הצדדים — לישראלים ולפלשתינים... אני מאמין שאם נגיע לכך שישראלים ופלשתינים בעלי רצון טוב באמת ישבו יחד וידברו על שלום, נוכל להשיג את מטרותינו".

בתשובה לשאלות המראיינים אמר עוואד, כי הוא תומך באש"ף. כיוון שארגון זה מעניק זהות לפלשתינים, אולם הוא מתנגד לאלימות של אש"ף.

עוואד הצהיר כי מנוי וגמור עימו לשוב לישראל, גם אם ייאלץ להי־תגייר לשם כך. בינתיים, ינסה להגביר את תמיכת הציבור האמרי־קני ותמיכת ממשלת ארה"ב בענין הפלשתיני, וינסה להפגיש פקידים אמריקניים ונציגים פלשתיניים, וישמיע הרצאות פומביות ברחבי ארה"ב.

עוואד בתכנית "בוקר טוב אמריקה" (צילום: אי.פי.)

מיטראן: נקים ממשלת מיעוט

מפלגת המרכז של ריימונד בר פרשה מהימין, עשויה להקים קואליציה עם הסוציאליסטים

ארנון יפה (צרפת)

נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן, הודיע אמש בטלוויזיה בהודעה לאומה, כי יקים ממשלת מיעוט, על בסיס הרוב היחסי שהשיגה מפלגתו בבחירות לאסיפה הלאומית. מיטראן אמר, כי על מנת לנהל את השלטון, הוא אינו זקוק לחסדי המרכז, אך הותיר פתח להצטרפותו לממשלה, אם יאמץ המרכז את תוכניתו המדינית.

מיטראן מסר, שמישל רוקר ימונה שוב לראש ממשלה אחרי שהגיש אתמול את התפטרותו. "הרוב הימני הפך למיעוט. חסרים לנו רק 13 מושבים כדי להשיג רוב מוחלט," אמר מיטראן והבטיח לצרפתים החוששים מאי יציבות "שלטון אשר מתפקד ויתפקד".

בצרפת מובטחת יציבות השלטון על־ידי החוקה, שמעניקה לנשיא סמכויות ניהול השלטון.

מיטראן תקף את מנהיגי הימין ש"פרט לכמה אישים אמיצים, לא גינו ארגון שמתבסס על גזענות". מיטראן התייחס להסכם הבחירות בין הימין המסורתי למפלגה הפשיסטית של לה־פן.

מיטראן הודיע כי הממשלה תעמיד בראש סדר העדיפויות הכשרת צעירים במודרניזציה ובתעשייה, כדי להתגבר על האבטלה, ותיאר את העזרה לשכבות החלשות, כיסוד עיקרי במדיניותו.

הנשיא הסוציאליסטי פתר את התעלומה של אפשרות לשלוט ללא רוב מוחלט. מפלגת המרכז, ס.ד.אס. בהנהגת ריימונד בר, פרשה אתמול מסיעת הימין באסיפה והקימה סיעה עצמאית. פרישה זו תוארה כצעד לקראת השתתפותה של מפלגה זו בממשלה יחד עם הסוציאליסטים. נאומו הנוקשה של מיטראן אולי יורו אותם להצטרף. לפי שעה תנסה הממשלה לגייס רוב לכל חוק שתנסה להעביר. קיום השלטון מובטח בינתיים.

ביהמ"ש בלונדון יקבע היום, אם איסמעיל סאוון אשם בהחזקת נשק

השופט הורה למושבעים לא להתחשב בטענתו, שהיה סוכן ישראלי

דפנה ורדי (בריטניה)

לונדון. — חבר המושבעים בבית המשפט "אולד ביילי", יחליט היום אם להרשיע את איסמעיל חאסן סאוון, באחזקת נשק וחומרי חבלה, לאחר סיום שמיעת העדויות במשפטו.

השופט הבהיר למושבעים כי הנושא היחיד השנוי במחלוקת הוא: האם סאוון, אכן ידע שהמזוודות שאוחסנו בביתו הכילו נשק וחומרי חבלה. טענתו של סאוון היא שאיש אש"ף, שהשאיר בביתו את המזוודות, והחשוד ברצח הקריקטוריסט הפלשתיני, נאג'י אל־עראמי, סיפר לו שהמזוודות מכילות בגדים ומכשירים אלקטרוניים.

הנחיותיו של השופט לחבר המושבעים מבהירות כי אינו רואה את העסקתו של סוואן על ידי הישראלים, כרלוונטית להאשמתו באחזקת נשק וחומרי חבלה. אמינותו של סוואן הוטלה בספק, במשפט, לאחר שפעמים אחרות נתפס בשקרים ובטענות סותרות.

בריטניה התירה למאיר ואנונו להישאר בתחומה

דפנה ורדי (בריטניה)

משרד הפנים הבריטי החליט לאפשר למאיר ואנונו להישאר בבריטניה עד שיקבל החלטה בבקשתו למקלט מ־יני. ואנונו ימשיך להתגורר בלונדון.

מאיר, אחיו של מרדכי ואנונו, ביקש מקלט מדיני בבריטניה, לאחר שנודע לו שהוצא נגדו בארץ צו מעצר.

מאיר ואנונו טוען כי למרות שדרכונו הישראלי חודש לאחרונה בשגרירות ישראל בבריטניה, ברור לו שאם יגיע לארץ ייעצר. "הייתי חוזר לארץ, אם היו מתחייבים שלא יפעילו את צו המעצר נגדי" אמר.

הושג הסכם להפסקת אש בין פלגי ערפאת ואבו מוסה

אורי הורוביץ

אחרי כחודש וחצי של קרבות עזים בין נאמני ערפאת לבין אנשי אבו מוסה הושג בדמשק הסכם להפסקת אש. אבו מוסה הכריז אתמול, שאנשיו ישמרו על הפסקת האש במחנות הפליטים בביירות. בהכרזה דומה יצאו גם אנשי ערפאת.

ההסכם מדבר בין היתר "על נסיגות של שני הצדדים מכמה עמדות במחנות הפליטים, הצבת משקיפים שיפקחו על הפסקת האש, ושחרור חטופים משני הצדדים.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 14.6.1988

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7083	1.7296	1.7179
דולר אמריקני	1	1.54	1.61	1.5762	1.5958	1.5855
מרק גרמני	1	0.90	0.94	0.9147	0.9261	0.9189
לירה שטרלינג	1	2.81	2.94	2.8576	2.8932	2.8766
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2711	0.2745	0.2724
ין יפני	100	1.24	1.30	1.2611	1.2769	1.2672
גילדן הולנדי	1	0.80	0.84	0.8140	0.8242	0.8185
פרנק שוויצרי	1	1.07	1.13	1.0934	1.1071	1.0995
כתר שוודי	1	0.25	0.27	0.2621	0.2654	0.2637
כתר נורווגי	1	0.25	0.26	0.2500	0.2531	0.2515
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2404	0.2434	1.3012
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3849	0.3898	0.3872
דולר קנדי	1	1.27	1.33	1.2936	1.3097	1.3012
דולר אוסטרלי	1	1.22	1.31	1.2661	1.2818	1.2736
ראנד דר' אפריקני	1	0.42	0.58	0.7033	0.7120	0.7074
פרנק בלגי	10	0.42	0.45	0.4377	0.4432	0.4397
שילינג אוסטרי	10	1.27	1.34	1.2978	1.3140	1.3068
לירה איטלקית	1,000	1.21	1.28	1.2313	1.2466	1.2373

הווארד בייקר התפטר מתפקיד ראש הסגל של הבית הלבן

רויטר, סוי"צ

וושינגטון. — ראש סגל הבית הלבן, הווארד בייקר, הגיש את התפטרותו ויעזוב את תפקידו ב־1 ביולי, על כך הודיע אתמול דובר הבית הלבן, מרלין פיצ'ווטר. הוא הוסיף כי בייקר מתפטר "מסיבות אישיות", בגלל מחלת רעייתו, וכי יוחלף על ידי סגנו, קנת דוברסטיין. הנשיא רייגן קיבל את התפטרותו של בייקר "בצער עמוק", וכינה אותו "ידיד קרוב ויועץ, שהינחה את הסגל שלי בתבונה וביעילות במשך 16 החודשים האחרונים".

בייקר החליף את דונאלד רייגן כראש סגל הבית הלבן ב־27 בפברואר 1987, כאשר הגיעה לשיאה הסערה הפוליטית על מכירות נשק חשאיות לאיראן בידי הממשל, ועל העברת כספים למורדי ה"קונטראס" בניקרגואה.

בייקר, (62), התמודד ללא הצלחה עם רייגן ב־1980 על מינוי המפלגה הרפובליקנית למועמדות לנשיאות.

תקדים בארה"ב: פיצוי מיצרן סיגריות על מות מעשנת

רויטר, סוי"צ

חבר מושבעים פדראלי בעיר ניוארק שבמדינת ניו־ג'רסי, יצר תקדים משפטי ופסק כי יצרנית סיגריות, קבוצת ליגט, אשמה באחריות חלקית למותו של מעשן. היצרנית נתבע לשלם סכום של 400,000 דולר, בעקבות מותה של אשת התובע, רוז, 58, ב־1984, כתוצאה מסרטן ריאות. רוז עישנה במשך 40 שנה.

חבר המושבעים, הדגיש עם זאת, כי הגב' ציפולונה היתה אחראית ב־80 אחוז למחלה שהביאה למותה. הוא העניק פיצויים לבעלה, בנימוק שקבוצת ליגט לא קיימה את התחייבותה לספק לצרכנים מוצר בלתי מסוכן. פרקליטי החברה הודיעו מיד כי יגישו ערעור על פסק הדין.

חבר המושבעים סירב עם זאת לקבל את הטענה כי ליגט, ושני יצרני סיגריות אחרים, פיליפ מוריס ולורילארד, קשרו קשר כדי להסתיר מפני הציבור את הסכנות שבעישון טבק, כפי שטענו פרקליטי התובע.

פסק הדין שניתן אחרי ארבעה חודשי דיון, הוא תקדים חשוב בארה"ב, שם גוברים הלחצים החברתיים והמשפטיים נגד המעשנים. יש להניח כי פרשה זו, בשל חומרת התקדים שקבעה, תגיע לבית המשפט העליון.

אחד הפרקליטים של התובע אמר, "זו הפעם הראשונה שתובע נחל ניצחון נגד מפעל סיגריות". נמסר, כי בבוסטון תלויות ועומדות כ־100 תביעות נגד חברות טבק.

קצב קרא בארגון העבודה לא להקים "ועדה לשטחים"

יוסף אלפרן (שוויץ)

שר העבודה והרווחה משה קצב, קרא אתמול למשתתפי הוועידה השנתית של ארגון העבודה הבינלאומי, לדחות הצעת החלטה הדורשת בין היתר הקמת "ועדה קבועה" שתדווח כל שנה למליאת הארגון על מצב פועלי השטחים. "ועדה קבועה" מסוג זה, קיימת עד כה, רק לדיווח על מצב הפועלים השחורים בדרום אפריקה.

קצב הבליט בנאומו את העובדה ששיעור האבטלה בקרב פועלי השטחים ירד מתחת לשלושה אחוזים (הנמוך ביותר מאז 1967), וגינה את "האחראים למניעת עבודת פועלי השטחים בישראל, תוך שימוש באלימות".

"אני פונה לאי.אל.או לא להידבק בנגיף הפוליטיזציה" אמר. בעת נאומו יצאו נציגי איראן באופן הפגנתי, אולם הנציגים הערבים נשארו באולם.

הטור השבועי

גימלאים עובדי מדינה — סניף חיפה

בישיבת המועצה ב־11 למאי ש.ז. נבחרו למזכירות 9 חברים וכיו"ר נבחר הח' חיים מגלי.

תא אגודת עתונאים — גימלאים

באספה בבית סוקולוב נשמע דו"ח על פעולות התא מפי היו"ר שמעון סמט - הח' ישראל שיוו קרא ליצירת קשרים הדוקים בין התא ובין מוסדות הסתדרות הגימלאים. כמו כן דיווחו יו"ר האגודה זאב יפת והמזכיר רזי גוטרמן.

ארגון גימלאי קג"ם

המועצה הארצית התכנסה ב־6 יוני ש.ז. ובחרה במזכירות, ועדת כספים והלוואות, תרבות וארגון. הח' תצובי נבחר כנציג הארגון במזכירות הפעילה של הסתדרות הגימלאים במקומו של הח' משה ברטל.

דף מידע מס' 4 לגימלאי קג"ם הופיע ונשלח לחברים. ב־20 ביוני ש.ז. יחולקו פרסים ל־21 גימלאים מצטיינים חברי קג"ם.

בסניפים

גן־רווה — הח' בנימין גרשפלד מוסר כי במלאות 35 שנה למועצת גן רווה התקיים מופע חגיגי בבית לסין ב־31 במאי ש.ז. בירך יו"ר המועצה משה סימן־טוב והנעימה הזמרת רבקה רז. האירוע התקיים סביב שלחנות ערוכים.

תל־אביב — החו"ח סגל מאירי וחנה רוזנבוים ביקרו בבית החולים איכילוב ובית חולים הדסה ובעקבות ביקורם הוחלט להפוך את זה לסדר קבוע מטעם הסניף. במסגרת מחלקת הטיולים של בית ברנר השתתפו חברים במספר טיולים מודרכים.

חיפה — ב־9 ביוני ש.ז. התקיימה פגישה של מרכזי המכללות בהשתתפות הח"ח יעקב כהן מ. כגן, מ. מוהליבר, א. כהן, הרבסטמן, ל. דרורי, גרובר, אשל, דוניץ, י. פלג, במקום מרדכי זילברשטיין ירכז את המכללות הח' גבריאל קוטלר המצטרף לסגל המרצים.

חיפה רוממה — ב־8 ביוני ש.ז. התארח יוסף בלושטיין במועדון אורן 19 והרצה על השגי הסתדרות הגימלאים. פתח והנחה הח' יו"ר הסניף אהרון לרנר.

אור־עקיבא — ביום ראשון 12 ביוני ש.ז. התקיים מפגש אזורי של גימלאים. בהשתתפות החו"ח: אלברט שושן, מזכיר מועצת הפועלים, הח' שמואל פטיק יו"ר ועדת הכלכלה והח' אלי לב מקיבוץ שדות ים. בתכנית האמנותית הופיעו הצמד איציק ואבי.

מכללות

לקראת סיום שנת הלימודים תתקיימנה מסיבות סיום כלהלן:

עכו	13.6.88	בהשתתפות דוד עזרא
רחובות	19.6.88	בהשתתפות שמעון אביזמר
בית־חנן	26.6.88	בהשתתפות יעקב כהן
מורים גימלאים	26.6.88	בהשתתפות שמעון אביזמר
גבעתיים	26.6.88	בהשתתפות יעקב כהן
פתח־תקוה	27.6.88	בהשתתפות יובל אליגור
כפר־סבא	28.6.88	בהשתתפות אריח סריג
ירושלים	29.6.88	בהשתתפות חיים טלמור
נתניה	29.6.88	בהשתתפות שמעון אביזמר
נוה־שאנן	30.6.88	בהשתתפות דוד עזרא
באר־שבע	28.6.88	בהשתתפות יחזקאל גדעוני
קרית־מוצקין	4.7.88	בהשתתפות דוד עזרא

על היום
15.6.88

הסירוב הכפול

הבוחרים בצרפת סירבו מצד אחד לאפשר לסוציאליסטים לשלוט באסיפת־הנבחרים ומצד אחר סיכלו את יומרת הימין לחידוש הדו־קיום בשלטון ■ הפוליטיקאים איבדו כיוון; הנשיא איבד את מעמדו כמלך

ארנון יפה, פאריס

הפוליטיקאים הצרפתים איבדו כיוון. מצב חדש, חסר־תקדים, יצא מתוך הקלפיות ביום ראשון. כולם אובדי עצות. הנוף הפוליטי שוב נהפך על פיו. אין עוד רוב מוחלט, לא לימין ולא לשמאל. הנשיא נטול בסיס תמיכה באסיפה הלאומית. כיצד ישלוט?

ממשלת מיעוט, איחוד שמאלי חדש עם הקומוניסטים או שמא איחוד עם הימין המתון. איש לא יודע. ראש הממשלה, מישל רוקאר, כבר התפטר. כל המפלגות יצאו פחות או יותר מוכות בשן ועין מן הבחירות. הבוחרים העניש אותן. התוצאות מתוארות כמונחים אל־כימיים. כאילו הבוחרים הדרכו בעצה אחת בית נבונים בחישובים מתוחכמים במעבדה, במטרה למנוע שלטון יחיד ממפלגה אחת. אחרי ארבעה סיבובים הגיעה שעת חשבון הנפש. המסר פורש כסירוב כפול. סירוב להשתלטות המפלגה הסוציאליסטית על מנגנון המדינה וסיכול יומרות הימין לחידוש הדו־קיום בשלטון. הנשיא מיטראן נפל מן הרקיע. הצרפתים סירבו להקנות לחסידיו רוב, חרף הפצרותיו חודש אחרי שהעניקו לו ניצחון מפואר. הוא איבד את מעמדו כמלך. הפך לנשיא. יעד זה להשיג שלטון מוחלט נראה אנכרוניסטי. הוא הבטיח שלטון מוחלט שיאפשר לו לפתוח את הממשלה למרכז. לא האמינו לו.

להיפן נעלם

מיטראן עצמו הבטיח לאון את העוצמה של השלטון. הוא נענש על שלא קיים הבטחה זו. הוא לא ציפה לכך כשפיזר את האסיפה הלאומית. המשאלים היטעו אותו. המנהיגים הסוציאליסטים שעטו כמו שור מורכן אל הבחירות. ללא אמצעי זהירות האמינו בניצחון מוחץ בחסות ניצחון מיטראן. עכשיו הסוציאליסטים תקועים בין פתיחות למרכז, לקומוניסטים. הם מתקשים לעכל כי שללו להם 13 מושבים הדרושים לרוב המוחלט. גם הימין הפסיד. הוא איבד את הרוב שלו באסיפה הלאומית. להיפן נעלם מתוכה. רק הקומוניסטים צוהלים משמחה על שהצילו את עורם. כוח סחטנותם על הסוציאליסטים בשמאל התחדש מתאום. הוא מבטיח פתיחות ימינה ושמאלה בעת ובעונה אחת. הטבות למקופחים שיזכו ב־2000 פראנק לחודש קיצבת מינימום, יחד עם שיתוף פעולה עם המרכז בהכנת המשק הצרפתי לגבולות הפתוחים באירופה. עדיין הכל ייתכן. לכאורה, ניתן לכונן קואליציה עם פלג במרכז או ממשלת מיעוט, שתסתמך במחויבות לשמאל על הקומוניסטים, ובהוקים בכלליים על המרכז.

אבל באווירה של איבה נפשית בין מנהיגי ימין לשמאל, זה עדיין בגדר בלתי־אפשרי. ממשלה סוציאליסטית שתישען על רימונד בר מהמרכז, תחשב כבוגדת בעיני חלק מן הסוציאליסטים והקומוניסטים. מנהיגי המרכז נבחרו בקולות הימין, ובוחרי להי־פן נגד הסוציאליסטים. איחוד חדש בממשלה עם המפלגה הקומוניסטית, נפסל מראש. הממשלה תחשב אנכרוניסטית. רק פלג שמאלי במפלגה הסוציאליסטית לוחץ לאיחוד שמאלי. שתי מפלגות השמאל ביחד מונות 303 צירים, רוב מוחלט. הפיתוי לכונן רוב כזה — מורגש. המנהיגים הסוציאליסטים הכריזו ערב הבחירות כי תומכי מיטראן בשמאל השיגו רוב. באליזה אין אשליות. רוב שמאלי זה באסיפה הלאומי אינו משקף רוב במדינה. „לה־פיגארו" תיאר בכותרת את „מיטראן כבן־ערובה של הקומוניסטים". אך איחוד זה אינו בא בחשבון. הסוציאליסטים יהיו קורבן לסחטנות קומוניסטית. המזכיר הכללי, מרסי טקבר, תובע כתנאי, חידוש ההלאמות והטלת מס־רכוש כבר בסך 20 מיליארד פראנק, למימון תעסוקה. הוא מופיע כנביב לעניים החדשים, בתביעה למצותם ב־3000 פראנק לחודש ופיחות של 40 מיליארד פראנק בתקציב הצבאי כדי לממן בתי־ספר. בינתיים מרסי מסתפק בתמיכה על־תנאי בממשלה על פי ראייתו. כל מקרה בנפרד. מפלגות הימין המתון עדיין נעולות בפני כל שיתוף פעולה עם הסוציאליסטים. פה לא רגילים לקואליציות בשלטון. 30 שנה של הרפובליקה החמישית הביאו תמיד לרוב מוחלט לחזית ימנית או למפלגה שמאלית.

שונאים זה את זה

השיטה יצרה שני כוחות אידיאולוגיים השונאים זה את זה שנאת נפש וקוראים למלחמת אזרחים תמידית. עכשיו, כשהבוחרים כופים על הפוליטיקאים להסתדר ביחד, לפי שעה נשאר המרכז דבוק אל הימין.

כמה אישים משורותיו שערקו אל הנשיא מיטראן נענשו בתבוסה בבחירות. הם חוסלו — כעונש על ששימשו קישוט לפתיחות. רק כמה אישים, כריימונד בר וברנרד סטזי, הודיעו על הסכמה לשתף פעולה בשלטון, על בסיס תוכנית פעולה משותפת. בר הוא המתאת מכולם. הוא ביקש מהנשיא מיטראן להציג את קווי מדיניותו, כדי שיאפשרו לכונן רוב חדש על בסיס של ערכי הרפובליקה. הוא תלוש מכל מפלגה, אך מקורביו למפלגת המרכז ס.די.אס. הודיעו על הקמת סיעה עצמאית, מאיחוד מפלגות הימין והמרכז יו.די.אף, באסיפה הלאומית.

מיטראן מהמר על מחלוקת בימין. היא כבר בעיצומה. איחוד הימין מתגלה כמסך שמאחוריו מתנגשים המנהיגים. מיטראן מפתה את המרכז, כדי למנוע שאיחוד זה יאריך ימים. בר שואף לשיתוף פעולה עם השלטון הסוציאליסטי. הוא חותר להפוך את המרכז ללשון מאזניים, שתקנה לו עוצמה פוליטית. נמאס לו להיות בצל הגוליסטים. סימון וייל קראה להקמת מרכז אמיתי, מופרד מן הימין האמיתי. ז'אק שיראק, מנהיג הגוליסטים, חותר לשמור על איחוד הימין. הנשיא לשעבר ז'יסקר מציע ממשלת אחדות לאומית. מנהיגי יו.די.אף. מפחדים מפן מפלגת המרכז סי.די.אס., לבל תכריז על עצמאותה, הם איימו כי ינקמו בבחירות. על ראש המרכז, פייר מניירי, הודיע על הקמת סיעת מרכז שתמנה 40 צירים. אולי למיטראן יהיה עם מי לדבר. עד שיסתדרו, הוא יקים ממשלת מיעוט. חרף הכשלון שמרו הסוציאליסטים על עמדת כוח עם רוב יחסי צר, 276 מושבים. הם ירוויחו 61 צירים — עלייה ניכרת, אך לא מספיקה. הרוב היחסי שהשיגו הסוציאליסטים מקנה לנשיא משענת באסיפה הלאומית בתחילה. זה בסיס רעוע. אך מיטראן לפחות נפטר מהרוב הימני, שלא התכוון לאפשר לו לשלוט. הימין אינו מסוגל, עם 271 צירים, להרכיב ממשלה בשום מית. הגוליסטים סבלו קשה. ז'אק שיראק איבד 30 צירים. יו.די.אף., איחוד מפלגות הימין המתון המרכז, השיג 130 צירים, שניים יותר מבני בריתם הגוליסטים.

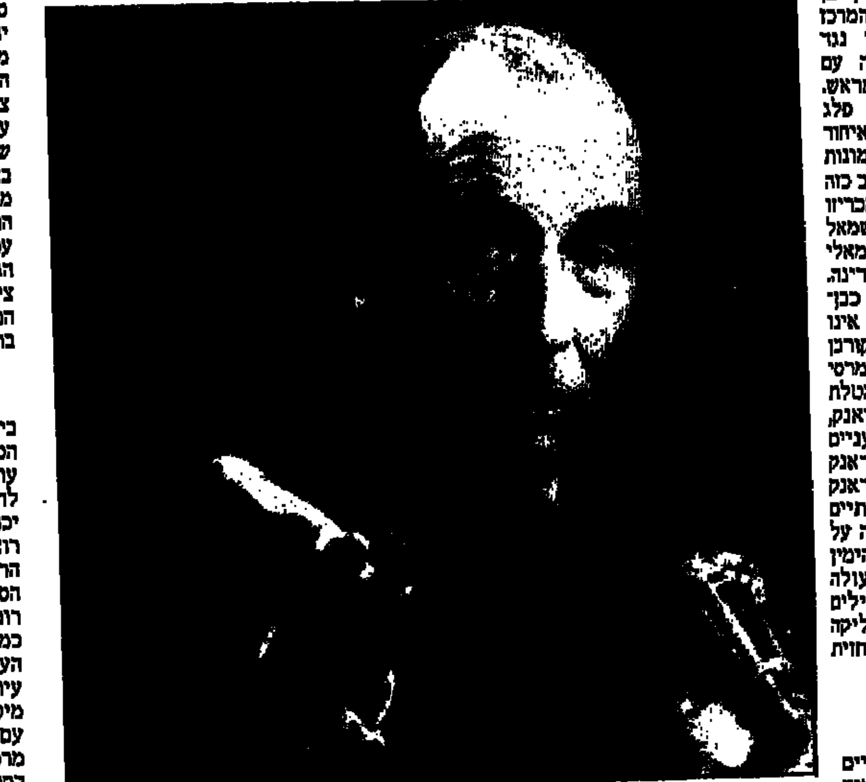
מיטראן. ממלך לנשיא

לא די בקישוט

הבוחרים עודדו את הפלגים המתונים בימין. עם הרוב היחסי מסוגלים הסוציאליסטים לשלוט באסיפה הלאומית כל עוד לא יתחברו הקומוניסטים אל הימין כדי להפילם. אך המפלגה הסוציאליסטית אינה יכולה עוד להתחמק מן הפתיחות, אף שאינה רוצה בה. ממשלת מיעוט לא תחזיק מעמד הרבה זמן. בוחרי מעמדות הביניים נטשו את הסוציאליסטים ועברו אל הימין מחשש, שמא רוב מוחלט יהפוך אותם שוב לשלטון שחצני. כממשלת מיעוט לא יניחו להם לעשות כל העולה על רוחם. מיטראן לא זכה באימון „על עיוור". „לה־מונד" כתב כי הבוחרים כפו על מיטראן לקיים את הבטחתו לפתיחות, להסכם עם הימין המתון. לא די בצירוף כמה אישי מרכז לקישוט. הם לא תפצים במפלגה הקומוניסטית, עם 27 מושבים, המופיעה כשופט שהממשלה נתונה לחסדיה.

קיצור התורים — מתארך

גם ההצעות החדשות של מנהלי בתי־החולים — האמורות להביא מרפא לחוליי מערכת הבריאות ולקצר את התורים של הממתינים לניתוחים — אינן מבטיחות פתרון מהיר של הבעיות הסבוכות

יוסף שמי

מערכת שירותי הבריאות חולה אנושות, אך העוסקים בריפויה ממשיכים להתווכח ליד „מיטת החולה", הנוטה למות. זה חודשים רבים משובשת מערכת האישפוז בשל עיצומי הרופאים, השבתת חדרי ניתוח ומרפאות חוץ יעוץ, מפעם לפעם מצטרפים לשיבושי המערכת גם עובדי המינהל והמשק, עובדי מעבדות וקבוצות אחרות.

משרד הבריאות אינו מצליח להתגבר על הקשיים. בין הסיבות לכך — חוסר אפשרות לנהל מו"מ עם קבוצות העובדים ו„לסגור עניין" בדרך זו או אחרת. כאשר חתמה קופת־החולים הכללית על הסכם לצימצום התורים, התערב משרד האוצר ותפס את המוסד ההסתדרותי בגרונו — סגר את הברז ולא העביר כספים. גם כאשר האוצר פועל שלא לפי כללי המשחק, או סידרי שילטון תקין, אין מי שיעמיד את השר ואת חברי עוזריו במקומם. כרגע מתנהלות שיחות עם הרופאים על דרך חיסול המשבר. העילה — קיצור או חיסול תורים לניתוחים.

חשש מתקדם

האוצר התנגד להסכם שחתמה קופ"ח (אשר אמור היה לשמש יסוד להסכם גם עם רופאי בתי־החולים הממשלתיים) בטענה, כי זה יגרום להעלאת שכר מופרזת של הרופאים, וישמש תקדים לקבוצות עובדים אחרות במערכת הבריאות ובשירות הציבורי כולו. כן יצא נגד הענקת תשלום לרופאים אשר אינם משתתפים ישירות בביצוע הניתוחים. הטענה היתה, כי ההסכם מבטיח הכנסה שלא בתמורה־לעבודה נוספת. האוצר התנגד גם לגובה התשלום בגין הניתוחים השונים וחוסר קביעה חד־משמעית של תחולת ההסכם. כן התנגד האוצר למצב של התקשרות המעביד הציבורי עם העובדים שלו, דבר שעלול להיות מסוכן לגבי אם וכאשר הצדדים יפתחו בשיחות מואצות על הסכם שכר קיבוצי — שכן לרופאים אין הסכם כזה.

ההצעה של האוצר היתה, שיש להקים חברה שאינה קשורה עם קופ"ח או עם משרד הבריאות, אשר תהיה צד בהתקשרות עם הרופאים. כן הציע האוצר, שתקציב המדינה יכסה רק חמישית מעלות ההסכם וכי את השאר יקחו מהחולים ומהקופות השונות.

משרד הבריאות וגם קופ"ח הכללית הסכימו בסופו של דבר עם רוב תביעות האוצר. מה שנשאר פתוח היא שאלה למי למסור את ביצוע „מבצע קיצור התורים" ומי ישלם עבור המבצע.

שתי הנהלות

בשאלה הראשונה, כך נמסר, יש התקדמות ותקווה שהצדדים יגיעו להבנות, זאת על סמך אימוץ הצעה של מנהלי בתי־החולים. הם מוכנים להעביר את הפעלת המשמרת השניה לידי העמותות הפועלות ליד כל בתי־החולים. אלה הן עמותות ידידים האוספות כספים למימון רכישת ציוד ותיקונו וכן להשלמת עבודות שונות לשיפור השירות. הכסף בא מתרומות. העמותות משתפות פעולה עם הנהלות בתי־החולים. יש לשאלה זו, שהיא לכאורה ארגונית, השלכה ממסדית. בניגוד להצעה של משרד האוצר, אין כאן חשש מפני היווצרות מצב שבו באותו מוסד, העוסק בהגשת שירות רפואי־אישפוזי, יהיו שתי הנהלות. לפי הצעת האוצר עלולות להיווצר הנהלה רגילה, שתעסוק במשמרת א', כמרפאות חוץ וחדרי מיון, הכפופה למשרד הבריאות, והנהלה ב', שתהיה מופקדת על ביצוע הסכם משמרת ב' וכפופה לאוצר. אין ספק שהדבר יגרום לבעיות קשות בניהול המוסד. גם בלי זה יש די חיכוכים בין ההנהלה לבין נציגות העובדים, הרופאים והאוצר. במצב של קיום הנהלה אחת הכפופה למשרד הבריאות והנהלה אחרת הכפופה למשרד האוצר, ודאי היו נותנים עדיפויות שונות ל„שלוחה" של האוצר. קבלת ההצעה של מנהלי בתי־החולים תצמצם את הנזק העלול לנבוע מקיום „שני מנהלים" באותו מוסד. הבעיה היא מידת ההידברות בין מנהל בית־החולים לבין העומד בראש העמותה.

מי ישלם?

שאלה אחרת היא המימון. האוצר רוצה לחסוך בכל מחיר. הכבלים שהטיל על קופ"ח הכללית — עד היום לא אישר האוצר את תקציב הקופה והשאיר כ„עומדות" שאלות שונות של מימון והתחשבנות, כולל שאלת חלוקת כספי המס המקביל — מעמידים בספק את האופטימיות הרשמית. קשה להאמין שאפשר יהיה להטיל תשלום על החולים בגין הטיפול במשמרת שניה. כל אחד ישאל, למה אני, החולה בקשה, חייב לשלם, בעוד שמישהו אחר, המקבל אותו טיפול במשמרת בוקר, אינו משלם. היטל כללי על כל המאושפזים אינו בא בחשבון בשל התנגדות עקרונית של ההסתדרות ושל קופ"ח. האפשרות האחרת היא הנהגת ביטוח משלים. כאן שוב מתעוררת שאלה — מי יבצע? האוצר רוצה להכניס „סוס טרויאני" למערכת ולבצע את הביטוח המשלים על־ידי חברה פרטית. ספק אם ההסתדרות וקופ"ח יתלהבו מהצעה זו. כן יש שאלה עקרונית, מה כלול בביטוח משלים? איזה סוג של שירותים? ושאלה אחרת מה כלול ב„סל השירותים" שיקבל המבוטח ה„רגיל", שכן אין להוציא מכלל חשבון שחלק מחברי הקופות לא ירצו להצטרף לביטוח משלים, על כל פנים להלכה זה יהיה ביטוח וולונטארי.

מכל אלה אפשר להסיק, שהפתרון אינו כל כך קרוב כפי שנראה. יתכן מאוד שהצדדים יגיעו להסכם. „מגע" וישאירו את הבעיות הקשות לעת מצוא. אם כך יקרה, צפויים שיבושים נוספים, יתכן כבר בפתיחת המשא־ומתן המוגדר על הסכם השכר עם הרופאים. עד כמה שאנו מכירים את הנפשות הפועלות, הדרישה לזירוז תגיע תוך חודש או חודשיים לפני הבחירות.

על הפרק

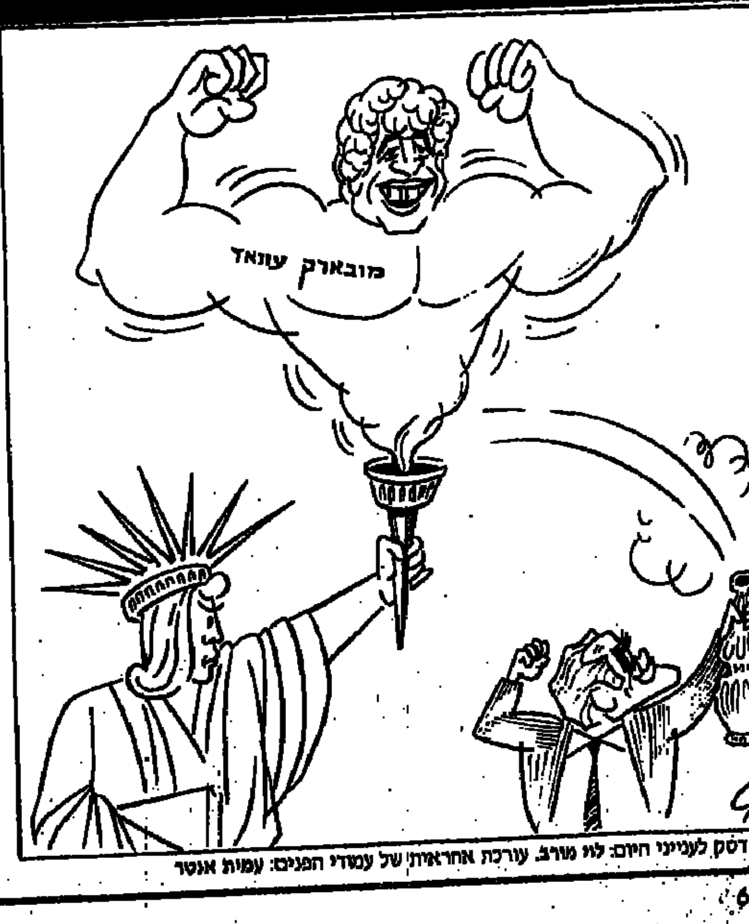

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמות אוטר

השטחים, אש"ף — ופיסגת ההבטחות

צינורות מן המבוי הסתום

כבר היום הוואקף המוסלמי (שלוחה של ממשלת ירדן) מעביר סכומי סיוע למשפחות שנפגעו באינתיפאדה ■ יש להניח כי מדיניות חדשה, אגרסיבית כלפי ישראל ומסבירת פנים יותר לאש"ף, מתרקמת כעת ברבת־עמון

פנחס ענברי

הגדה המערבית נכנסה לצילן של שתי פסגות גדולות, הפיסגה במוסקווה והפיסגה הבין־ערבית באלג'ירה, ואף על פי שבמבט שטחי אין ניכרות השפעות של ממש, הרי בכל זאת חייבים לבחון בעוד מועד ניצנים של התפתחויות שעשויות לעמוד בסימנו במלוא חריפותן במועד לא כל כך רחוק.

למפלגת העבודה נוצרה בעיה מיוחדת ערב הבחירות בישראל, כאשר ההתפתחות הבולטת כבר עכשיו היא ש„נעלמה האופציה הירדנית", דגלה של מפלגת העבודה בתהליך המדיני. מנהיג המפלגה, שמעון פרס, הבליט את „הלאווים" שלו בעניין הפלשתיני — לא לאש"ף, לא למדינה פלשתינית, לא לנסיגה מלאה מן השטחים וכו', וכמו להכעיס ענה לו המלך חוסיין בסידרה של „כנים": כן אש"ף, כן מדינה פלשתינית, כן נסיגה מלאה של ישראל. שלא לדבר על כך, שדובריה של ירדן טרחו להציג גירסה שונה על דמות הוועידה הבינלאומית, שאיננה מטריה, ולא טקס פתיחה.

אם יש היום „אופציה ירדנית" לקראת הבחירות בישראל, הרי היא מצויה באמתחתו של הליכוד. כיצד מתמודדת מפלגת העבודה עם ההתפתחות הזאת, ננסה לבחון בפרק אחר. היום ננסה לבחון מה באמת קורה עם האופציה הירדנית.

אפשר לומר שירדן התפכחה. עד האינתיפאדה האמינו ברבת־עמון, כי מה שקרוי „הרוב הדומם" תומך בירדן, כעוד התמיכה באש"ף היא נחלתם של קומץ אינטלקטואלים עירוניים או פעילים רדיקאליים במחנות הפליטים. בגלל טיב ארגונם, כלי התקשורת העומדים לרשותם, התקציבים שאש"ף „שופך" בשטחים, והקשרים שפיתחו תומכי פת"ח עם ישראלים, נוצר הרושם כאילו רוב הפלשתינים בשטחים תומכים באש"ף, אבל האמת היא, כך האמינו ברבת־עמון, שאש"ף מרתיע את הפלשתינים, והם מעדיפים את ירדן ככוח מייצב.

לפיכך, נכנסה ירדן לתחרות עם אש"ף: מיסוד תומכיה בגופים מעין מפלגתיים — פתיחת עיתון „שיתן ביטוי לרוב הדומם", הזרמת כספים במסגרת תוכניות חומש, הקמת ועדות פיתוח מקומיות, ופתיחת ערוץ של שיתוף פעולה עם ישראל, שבאה לידי ביטוי מיוחד במינוי מוסכם של ראשי עיריות.

אשליית „הרוב הדומם" באה לידי ביטוי מובהק ב„עצומה ההמונית" לוועידת הפיסגה ברבת־עמון, כחצי שנה לפני האינתיפאדה. העצומה הזאת הביעה תמיכה במלך חוסיין, לארח את ועידת „ההשלמה וההסכמה", והיה בה משום הוכחה ניצחת, כי „הרוב הדומם" תומך בירדן, וצריך רק למצוא לו אפיקי ביטוי מתאימים.

עוד קודם האינתיפאדה היו סימנים, כי אסכולת „הרוב הדומם" עומדת על כרעי תרנגולת. העצומה ההמונית לרבת־עמון אמנם תמכה במלך, אבל קצרה מלהוקיע את אש"ף. גם בטאון תומכי ירדן, „אל־נהר" הבליט את ירדן ואת המלך, אבל לצאת בפולמוס עם אש"ף — לא יצא, לאכזבתם של מצדדי העיתון בישראל.

לפעול בתיאום

מבחינת ירדן, האינתיפאדה מוטטה את אסכולת „הרוב הדומם", וכעת ברור ברבת־עמון, כי הפלשתינים בגדה הם עם אש"ף ואינם עם ירדן. מכיוון שהמשך אחיזתה של ירדן בגדה היא חיונית, מסיבות שעמדנו עליהן בעבר, הרי את מדיניותה החדשה בשטחים ירדן אמורה לבסס על הנחות חדשות לגמרי. יותר מכל זמן כעבר ברור לה היום, שאיננה יכולה עוד לצאת נגד הלאומיות הפלשתינית, אלא לפעול בתיאום עמה, ככל שהדבר רק ניתן.

בניגוד לרושם, שיכול היה להיווצר מן ההחלטות הפומביות של ועידת אלג'יריה, הרי העולם הערבי היה שותף לדאגה הירדנית מן ההתפתחויות בשטחים. בסוריה למשל, יחסיו הטובים של הנשיא אסד עם המלך חוסיין בולטים במיוחד על רקע השפל ביחסיו עם ערפאת. אילו היו שואלים את אסד מה הוא מעדיף: גדה מערבית ודומיננטיות ירדנית או בהגמוניה של ערפאת — לא קשה היה לנחש, כי היה מעדיף את חוסיין. לפיכך, כאשר ערב הוועידה באלג'יריה עמד חוסיין להודיע על ניתוק מן הגדה, היו אלה הסורים שמנעו אותו מן הצעד הזה, והכסיתו לעמוד לימינו כוועידת הפיסגה באלג'יריה.

בכלל, מי שבוחן את דקויות הבטאון הפרו־ירדני, „אל־נהר", חייב לשים לב, כי לצד תמיכה בירדן, הוא תומך גם ב... סוריה. נאומו של הנשיא אסד בוועידת מפלגת הבעת' זכה להבלטה בבטאון הפרו־ירדני דווקא. בדיווחים מן הוועידה באלג'יריה נתן העתון ביטוי לסוריה, להדגיש את מגעיו של המלך חוסיין עם אסד מצד אחד ועם ערפאת מצד אחר. כרוזי האינתיפאדה הראשונים תקפו את „אל־נהר" באופן מיוחד. אבל לא מעט אחרי שרדיו דמשק התחיל לצטט מן העיתון, פחת הלחץ על הבטאון הפרו־ירדני.

שינוי דרמטי

ההתפתחות הזאת איננה בשורה טובה לכל מי שהיה רגיל לדימוי המתון של ירדן, לעומת הדימוי הקיצוני של אש"ף. הכיוון האנטי ירדני של האינתיפאדה בראשיתה גרם לשינוי מרחיק לכת בהתייחסות הירדנית כלפי ישראל והפלשתינים. כדי לנקות עצמה מכל קשר למדיניות משותפת עם ישראל בדיכוי האינתיפאדה, הטלוויזיה הירדנית מכנה את ישראל כ„פלשתין הכבושה", ואיננה מסתפקת בתיאור המצב בשטחים כ„התנערות", אלא כ„מהפיכה פלשתינית". כל זה מבשר שינוי, שעלול להתברר כדרמטי במדיניות הירדנית בגדה.

סוריה ואש"ף תומכים בדרגות שונות של מרי אזרחי. ירדן, המפוכחת מאשליית „הרוב הדומם", עלולה שלא לראות עוד בציבור עובדי המדינה הערביים כנכס מדיני, והיא עלולה להצטרף ללחץ עליהם להתפטר. התפתחות כזאת עלולה להיות מכריעה, כי עובדי המדינה נחשבים לנאמני ירדן, ומקבלים את משכורתם ואת הסיוע ממנה. צינורות המימון הירדניים, עלולים לעבור לרשות האינתיפאדה, למרות שירדן דואגת לדווח לישראל, כי לא תיגרר אחרי אש"ף.

נורות אדומות

כבר היום, הוואקף המוסלמי, שהוא שלוחה של ממשלת ירדן, מעביר סכומי סיוע למשפחות שנפגעו באינתיפאדה, ויתכן כי שיתוף הפעולה עם אש"ף, שירדן מבקשת לחדשו, יבוא לידי ביטוי בכך, שכספי אש"ף יכנסו לגדה דרך צינורות המימון הירדניים. בעצם, כמעט אין לירדן ברירה אחרת. בעיצומה של האינתיפאדה נגררה ירדן לא רק לחיקוי פוליטי של מה שהיא העריכה כנוסחת ההצלחה של אש"ף, אלא גם לחיקוי צבאי. בזמנו נמסר על שורה של הצתות מכוניותיהם של תומכי אש"ף הבכירים בגדה. לא חשדו אז בתומכי ירדן, כי ירדן לא פעלה מעולם בדרכים כאלה. אבל כעת מתרבות העדויות, כי ידם של תומכי ירדן היתה בהצתות. ברבת־עמון נדלקו נורות אדומות — עצם ההזדקקות לאמצעים כאלה הכניסה את ירדן למבוי סתום.

יש להניח, כי מדיניות חדשה, אגרסיבית יותר כלפי ישראל, ויותר מסבירה פנים לאש"ף, מתרקמת כעת ברבת־עמון. לראשונה מזה 20 שנה יעמידו הגשרים הפתוחים אתגר לא קל כפני ישראל, לא רק מן הצד האש"פי, אלא גם הירדני.

(רשימה ראשונה בסדרה)

מנהיגי ערב באלג'יריה. קשה לראות אותם פותחים מייד את הארנק (צילום: איי.פי)

בעלי המאה יפרעו את השטר?

אש"ף רואה לעצמו בפיסגת אלג'יר הישג כפול: העלאה מחודשת של הבעיה הפלשתינית לראש סדר־היום של העולם הערבי והבטחת מימון נדיב ■ העתיד הקרוב יוכיח אם מדינות ערב יספקו את הסחורה

אורי הורוביץ

„פיסגת אלג'יריה בין החלטות לביצוע" — כך הכתיר אחד העתונים הערביים את מאמרו על אודות הפיסגה הערבית.

18 שליטים של מדינות ערב באו לכינוס באלג'יר למה שהוגדר „פיסגת האינתיפאדה". באש"ף כמובן רוצים לנצל את מומנטום האינתיפאדה על־מנת להגיע למקסימום הישגים חומריים ופוליטיים. לעומת זאת היו מדינות ערביות שלא ששו לפיסגה בדיוק מאותן סיבות שאש"ף כה השתוקק לה: חשש שלאש"ף יהיו הישגים, שיהוו למורת רוחן.

החלטות הפיסגה התקבלו בישראל בעוינות, ובצדק. ראו בהן הצבת מכשולים בדרך לפתרון מדיני: דרישה לוועידה בינלאומית בעלת סמכויות מלאות (והיינו, נסיגה בלי מו"מ), דרישה להקמת מדינה פלשתינית עצמאית, דרישה להכיר באש"ף כנציג יחיד ובלעדי של הפלשתינים, במעמד שווה לשאר המשתתפים בוועידה ודחיקת ירדן לשוליים בנושא הפלשתיני, אי החזרת מצרים למוסדות הליגה, גינוי למדיניות ארה"ב באיזור, והתמיכה המסיבית שהבטיחה הפיסגה לאינתיפאדה, בעיקר בנושאי כספים.

לשון דו־משמעית

אין כמובן לשלול פרשנות ישראלית זו מהחלטות הוועידה וגם שר החוץ הגדיר את החלטותיה כ„לא מחייבות את ישראל". עם זאת יש לציין, כי ראשי מדינות ערב פירסמו החלטות המדברות בלשון דו־משמעית. אם בוחנים היטב את החלטותיהם מסתבר, כי יש בהן מענה לדרישות המדינות הערביות הקיצוניות לגבי הניסוחים המדיניים, אולם מצד אחר, כוונת החלטות מדברות על פתרון מדיני לסכסוך הערבי־ישראלי, אף כי זהו פתרון על פי נוסח מדינות ערב ואש"ף (נסיגה מלאה, החזרת מזרח־ירושלים וכד'), אולם מדובר על פתרון הסכסוך בדרכי שלום ולא במלחמה.

לא היתה זו פיסגה נוסח הוועידות בשנות ה־60 או חרטום, שהדגישו את ה„לאו". פיסגה זו, בניסוחיה הדיפלומטיים הגלויים, שהדגישה את ה„כן" בראייה הערבית, חזרה על החלטות פיסגת פז מ־82' כדבר הכרה בישראל, אמנם במשתמע, בלי לומר את השם ישראל, אלא כדיבור על הצורך בבטחון לכל מדינות האיזור. אמנם אין לצפות מפיסגה ערבית, הנערכת בעת שהאינתיפאדה מצויה בכותרות הראשיות של התקשורת, ויוזמת שולץ נראית בתקרעה — והמתכנסת במדינה סירוב כמו אלג'יריה, שהיא גם שושבינתה — תצא בת־קול שתהיה יונית יותר מאשר בפסגות שהתכנסו בירדן או במרוקו.

העולם הערבי מבין היטב מה שאמר שר החוץ פרס, כי החלטות הפיסגה אינן מחייבות את ישראל. הראיה לנכונות קביעתו של פרס היא בדרישה החוזרת ונשנית של אש"ף, שכל פיסגה של ראשי מדינות ערב תחזור ותצהיר כיצד היא רואה את אש"ף, למרות שכבר בפיסגת רבאט ב־1974 הוחלט על מעמד אש"ף. ואולם, כאשר נפרדים ראשי מדינות ערב איש מרעהו, איש הישר בעיניו יעשה. כבר למחרת הפיסגה הצניעה ירדן את החלטותיה (בניגוד מוחלט לתרועות הנצחון) שנשמעו מירדן. זמן רב אחרי הפיסגה שהיתה ברבת־עמון בנובמבר 87') והחלה לחזור לנעימותיה הישנות בעניין השטחים ותפקידה בנושא הפלשתיני.

בארה"ב הביעו סיפוק, שהפיסגה לא אמרה לא ליוזמת שולץ. אמנם היה גינוי חריף למדיניות ארה"ב באיזור, גינוי שריצה את קדאפי, אשר לו חשבון ארוך עם ממשל רייגן. אולם ליוזמת השלום של שולץ לא אמרו — לא. שולץ יוכל, איפוא, לחזור לאיזור.

שמחה מוקדמת

באש"ף מדברים בסיפוק רב על החלטות הוועידה. מבחינתם של ערפאת, חבש ותואמתמה ההישג הוא שהנושא הפלשתיני חזר לראש סדר העניינים של העולם הערבי. ולא זו בלבד, אלא שידיעות מאלג'יר מוסרות על סכומי כסף אדירים שהפיסגה החליטה להקצות לאינתיפאדה (כמה, כיצד, באיזו דרך — כל זה נשאר חסוי). אך אם להקיש מהעבר אל העתיד, נראה שהשמחה באש"ף קצת מוקדמת וקשה לראות את מדינות ערב פותחות לפתע את ארנקן ומשפיעות דולרים על אש"ף. המלך פהד, שהוא „איש המאה" בנושא זה, גם התבטא באלג'יר בעניין הכספים בחריפות וטען, שהאלג'ירים השיגו את עצמאותם בלי שריפדו את מהפכתם בכספים. לצורך זה פהד הוא הסמן שמראה את הכיוון, יצויין עוד, שעל הכסף, בעיקר ממדינות המפרץ, נלחמו בחרוף־נפש גם שליטי לבנון, ירדן וסוריה, שהמצב הכלכלי של מדינותיהן אינו בכי־רע. בירדן, למשל, הידרדרו הרזרוות של מטבע החוץ לתחתית הקופה.

אך חשיבות הפיסגה אינה רק בנושא הפלשתיני או בדיון על הדרכים לסייע לאינתיפאדה, אלא גם בעצם החזרה לשיגרת המיפגשים של שליטי מדינות ערב, שיגרה שעד לא מזמן לא היתה מובנת מאליה עקב העוינות הרבה בין מדינות ערב השונות (עוינות שבחלקה נשארה ובחלקה הוסרה). הכל התמקדו בנושא הפלשתיני, אולם היו בפיסגה רגעים הסטוריים, כמו פגישת חמשת מנהיגי מדינות צפון־אפריקה, שעצם כינוס הפיסגה באלג'יר מירבן אותם להשלים ביניהם, והיום מדברים שם על איחוד. המפגשים שהיו בין אסד לג'ומאייל, אחרי ניתוק של שנתיים, ושבהם דובר על דרכים לפתור את הסוגיה הלבנונית, המיפגש בין ג'ומאייל לערפאת, בין חוסיין לערפאת, ובין ערפאת לאסד — לכל אלה נודעת חשיבות עליונה בעולם הערבי, בעיקר לגבי הטווח הארוך.

כל המדינות הערביות, מתונות כקיצוניות, הביעו את סיפוקן מהחלטות הפיסגה. רק מצרים הביעה אכזבה, אולם אכזבתה היא בעיקר כלפי אלג'יריה, שחסמה בשלב זה את חזרתה למוסד פיסגת ראשי מדינות ערב. אולם מצרים יכולה להתנחם בכך שאש"ף, ירדן, צפון־תימן וסעודיה הבטיחו לה שהעניין יוסדר בפיסגה הבאה, שתהיה בריאד.

בין פיסגה לפיסגה, לא נותר אלא לעקוב אחרי ביצוע ההחלטות. בראש וראשונה ייווכחו בכך הלקוחות שצריכים לקבל את הסחורה. אם אמנם הסחורה לא תגיע אליהם — על כך נדע ככל הנראה כבר בזמן הקרוב.

בעריכת יואב אביב

מיליארד נוסעים באוויר

אין מחלוקת בקרב המומחים: התעופה השיגה את פריצת הדרך הטכנולוגית הגדולה ביותר ב־120. בעשור האחרון נרשם גידול של 53 אחוז בתובלה האווירית. בעשור שלפניו נרשם גידול של 130 אחוז

בואינג 747 – אחד הגורמים העיקריים לגידול

מיליארד נוסעים טסו בטיסות הסדירות ברחבי העולם בשנת 1987 ובתוך 10 שנים חל גידול של 53 אחוז במספר הנוסעים הטסים במטוסים. כך מוסר הירחון "INTERAVIA" בגליונו האחרון.

לדברי הירחון, מספר הנוסעים לק"מ גדל עוד יותר, ומאז 1978 הוא גדל ב־71 אחוז. מספר המושבים הזמינים גדל באותה תקופה ב־64 אחוז, ושיעור התפוסה במונחים אוויריים על־פי טונות ק"מ גדלה ב־74 אחוז.

חרף גידול משמעותי זה, אומר הירחון כי זו אינה הקפיצה הגדולה של התעופה, וכי קפיצה זו נרשמה כבר בשנות ה־70 כשתנועת הנוסעים גדלה תוך עשור אחד בכ־130 אחוז. התפוסה גדלה או כ־124 אחוז ומספר המושבים הזמינים גדל ב־91 אחוז.

בשנת 1987 חלה עלייה של 9 אחוזים במספר הנוסעים, והוא עומד על 1,040,000,000 איש. גם מרחק הטיסה של נוסעים אלה גדל בכ־10 אחוז וכך גם תנועת המטענים. יצויין כי כיום עוברות מספר חברות שינויים קלים באשר להרכב צי המטוסים שברשותן, והן מצטיידות במטוסים מהירים לטווחים קצרים. בינתיים, פירסם יאט"א נתונים באשר לתנועה אווירית בצפון האטלנטי שהיא, למעשה, חלק מן הנתונים הכלל־עולמיים. מנתונים אלה מתברר, כי בנתיבים הצפון־אטלנטיים נרשמה עלייה כפולה בתנועת הנוסעים מזו שנרשמה בעולם. לדברי יאט"א, בקווים אלה טסו 25.8 מיליון נוסעים, 24 מיליון מהם בטיסות סדירות. עלייה של 21.7 אחוז לעומת 1986.

לדברי המומחים, גם תנועת המטענים בקווים מארה"ב לאירופה גדלה תרוח, והיא משקפת את ירידת ערכו של הדולר. השנה הוטסו 710 אלף טונות מטען מארה"ב לאירופה, וזה גידול של 30.4 אחוז לעומת 1986.

יואב אביב

593 ניספו באוויר ב־1978

התביעות הכספיות עומדות על 379 מיליון דולר, ואומרים שיש סיכויים שיגיעו עד 700 מיליון דולר בבתי־המשפט

חברות התעופה בעולם תבעו השנה מחברות הביטוח המבטחות אותן סכום של 379 מיליון דולרים בגין נזקים ופיצויים. כך מוסר הירחון של המכון הישראלי לחקר הספנות והתעופה באוניברסיטת חיפה.

לדברי הירחון, זהו היקף נזקים כפול מזה שנרשם בשנת 1986 ואשר עמד על 169 מיליון דולר בלבד. אשתקד התרסקו 20 מטוסים שנבנו במערב לעומת 15 מטוסים שנה קודם־לכן.

התביעה הגדולה ביותר הוגשה על־ידי חברת התעופה הדרום־אפריקנית, שאיבדה השנה מטוס בואינג 747, בו טסו 159 נוסעים שאף אחד מהם לא ניצל. שוויה של תביעה זו 86 מיליון דולרים.

במחצית מהתאונות הוגשו גם תביעות בגין אובדן בנפש, ומדובר ב־593 נוסעים שניספו לעומת 392 נוסעים שנה קודם־לכן.

חברות הביטוח טוענות, כי יש בידן מספר תביעות על אובדן חיים שטרם התבררו סופית וכי הן עשויות לגרום להכפלת התביעות שהוגשו בגרם השנה ולהעמיד את הסכום על קרוב ל־700 מיליון דולרים.

עוד מוסר הירחון של המכון לחקר הספנות והתעופה בנושא זה, כי לחברת הביטוח ההדדי של יאט"א הצטרפו 16 חברות תעופה בשנה הראשונה לפעילות החברה, ובסך הכל, מדובר בביטוח של כ־640 מטוסים.

יואב אביב

חצי חצי

התאונה הזאת אירעה לפני שלושה שבועות באוסטרליה. האוניה הקוריאנית בנפח של 30,000 טונות נסחפה לכיוון החוף והתנגשה בסלעים שגרמו לה להישבר במרכז. לצוות האוניה שלום. (צילום: אי. פי.)

מועצת המובילים: "יש בארץ הובלה שחורה"

מועצת המובילים בישראל טוענת, כי בארץ קיימת תופעה של "הובלה שחורה" המבוצעת הובלות בהיקף של כ־100 מיליון שקלים בשנה ללא דיווח.

לדברי המועצה, ההובלה השחורה מתבצעת בעיקרה על־ידי מובילים בלתי־מאורגנים, שאינם מנהלים ספרים ואינם מנפיקים חשבוניות מס. לדברי המועצה, אלה יכולים להרשות לעצמם לגבות תעריפי הובלה נמוכים מן המקובל, ותופעה זו גורמת התחרות בלתי־הוגנת בין המובילים, תופעה הפוגעת בחברים במועצת המובילים בישראל. לכן, מציעים חברי המועצה להתיר הובלת מטענים בשכר רק למשרדים ומובילים מורשים על־ידי משרד התחבורה.

כמו כן מבקשת מועצת המובילים לרכז בידה את כל שטרי המטען אשר יועברו לשלטונות המס, ובדרך זו תמנע השמדת שטרי מטען כחוק הלוה כפי שהדבר נעשה היום.

יואב אביב

195 כוחות־סוס באשקלון

בעוד יומיים יתקיים המירוץ השלישי במסגרת אליפות ישראל למירוצי ראלי קרוס באשקלון. במירוץ האחרון היו לא מעט נהגים שטענו נגד הארגון, אולם העיתונות ... למירוץ שבחים. במירוץ האחרון הוטלו מגבלות חמורות של מכוניות ההנעה הכפולה ורבים מהמתחרים רואים בכך את סוף הדרך של מכוניות אלה על מסלולי המירוץ בישראל.

במירוץ שיתקיים ביום שישי הקרוב באשקלון, יתחרה ניר בן־ארי במכונית פורד סיירה חדשה בעלת מנוע בנפח 1600 סמ"ק ו־195 כוחות־סוס. למכונית החדשה 16 שסתומים, והיא הוכנה במיוחד למסלול האשקלוני במימון יצרנית מזגני "אלכס־אורגינל".

יואב אביב

אותי זה מרגיז

תשלום לפי מטר־רץ

לכל אחד מאיתנו יש את האבסורד הפרטי שלו במגעיו עם הרשות המקומית. מציאות שכבר הפסיקה להיות "סיפור חם", אבל לעתים אתה מוצא זאת תמה מעוצמת הדמיון שמגלה פקיד זה או אחר, המוסק ביובש והופך זה לעניין הבא.

השורות הללו אינן מהוות הקדמה לטרגדיה נוראה, אלא דווקא לסיפור ... באורחים צעירים של חיפה שלא יטלו חלק בבחירות הבאות. ומעשה שהיה כך היה: תלמידי חטיבת הביניים של בית־הספר עמק השמש בחיפה, שהוא בית־ספר ... קיבלו לפני כמה חודשים מהעירייה כרטיסיות נסיעה חינם, כדי ליסוע ולחזור ... בשלום מבית־ספרם. עד כאן, יפה. אלא מה? לא כולם זכו בכרטיסיות הללו. לתלמידים הוסבר שאלה הגרים במרחק של עד שלושה קילומטרים מבית־הספר, יגיעו בכוחות כספם או רגליהם. כך גם קבע משרד החינוך. לפי כלל זה, נקבע שתלמידים הגרים ברחוב שקמה בשכונת רוממה בחיפה יזכו בכרטיסיות, אך אלה שגורלם לא שפר, וכתובתם היא רחוב צבר, סימטה צדדית שכל אורכה כ־100 מטרים ומהווה את המשכו של רחוב שקמה, הם לא זכאים לכרטיסיות חינם. "אתם, נאמר להם, גרים במרחק הקצר מ־3 ק"מ מבית־הספר". ומנגד, תלמידים הגרים בשכונת היוקרה דניה, הנמצאת ממש מעל בית־הספר והמשכה נושק לטירת הכרמל, זכו גם זכו באותן כרטיסיות חינם. ובכך עדיין לא נסתיים הסיפור. הורי כמה מהתלמידים הגרים ברחוב צבר, נזעקו והקימו צעקות", שלאחריהן נמסרו כמעט באורח פלא הכרטיסיות לילדיהם.

עד כאן הסיפור, שבצידו המסקנות הפרטיות של כל אחד ואחד. ומה אומרים על כך בעיריית חיפה? ובכן, עוזרו של דובר העירייה רוני ארם, שעסק בבירור העניין כמעט חודש ימים, השיב לנו כך". על־פי המדידות שערכה העירייה, יוצא שרחוב צבר נמצא מאה מטרים פחות משלושה הקילומטרים הקובעים. באשר לשכונת דניה — ובכן, לא כל הגרים בשכונה זו מקבלים את הכרטיסיות. עוזר הדובר שב בתשובתו למדידות המדויקות שערכה העירייה, ומסביר לנו שרק אלה הגרים החל מבית מספר 53 ברחוב שארית הפליטה שבדניה, זכאים לנסוע חינם לבית־ספרם. אפילו לא בית אחד פחות. כיוון שאלה המדידות.

ולאחר זאת, לנו לא נותר אלא לשאול את כבוד ראש עיריית חיפה, אריה גוראל: אם אכן יש בעירייה מודדים כל־כך מוכשרים, אולי הם בעצם מתבזבזים כאנשי חינוך? חומר למחשבה, אדוני ראש העירייה.

קובי מגדל

היה מנוע

פלטינות: כמעט סוף הדרך — ובינתיים...

חודי הנתק שבמפלג (פלטינות) הנמצאים בשימוש בכלי רכב זה שנים רבות, עומדים לעבור מהעולם. יצרני רכב שונים עוברים אט אט לשימוש במערכות הצתה אלקטרוניות. בעוד זמן־מה לא נמצא עוד חודי נתק במפלגי ההצתה במכונית. בינתיים, מהווים חודי הנתק והקבלים שלהם חלקים חיוניים בכל פעולת תיאום מנוע.

חודי הנתק כמו המצתים, עשויים לשמש סימן לטיב פעולת המנוע. לימוד קריאת סימנים אלה ופירושם הנכון, עשוי לפשט את תהליך תיאום המנוע. צבע אפור אחיד על כל משטחי החודים, עם מעט מתכת מועברת מחוד נתק אחד למשנהו מסמנים כיוונון טוב, הקבל תקין, חודי הנתק נקיים.

החומר המשמש לייצור חודי הנתק יחזיק מעמד אלפי ק"מ, כאשר הזרם העובר דרכם יהיה בתחום המותר (1־4 אמפר). חיבור לא מרוייק פרושו שאותה כמות זרם נישאת ע"י שטח קטן יותר, והתוצאה עלולה להיות החשת אכילת הפלטינות, בגלל הטמפרטורות הגבוהות הנוצרות בתנאים אלה. לעתים נתקלים בשקע קוני בחוד נתק אחד ובשני בליטה קונית. אם השקע מתגלה בתוך חוד הנתק השלילי, הסיבה היא קיבול נמוך מדי של הקבל. אם השקע נמצא בתוך חוד הנתק החיובי, הסיבה היא קיבול גבוה מדי של הקבל.

למרווח בין הנתקים חשיבות רבה לשמירתם ולביצוע פעולה תקינה. את המרווח יש לברוק ולכוונן בכל טיפול וביקורת תקופתית. בדרך־כלל, בודקים את המרווח בין חודי הנתק בעלי־גישוש (פילר־גייג'). אחרים משתמשים במד־זווית השהייה ויש המשתמשים בשניהם. אם משתמשים בעלי־גישוש לכיוונון המרווח יש להעמיד את קב מנוף הנתק (לשון החלקה) על הנקודה הגבוהה ביותר של הפיקה ולכוונן את הרווח עד שמרגישים חיכוך קל בעלה הגישוש המתאים. המרווח ניתן בדרך־כלל באלפיות האינץ'. לדוגמה 0.014"־0.019".

כאשר מכוונים את המרווח בין חודי הנתק באמצעות מד זווית שהייה, הזוויות לכך ניתנות במעלות. לדוגמא: 28־32. יש לזכור כי חודי הנתק חייבים להיות מכוונים בהתאם להוראות היצרן. מירווח קטן מדי יגרום לשריפתם. לעומת זאת, חודי נתק המכוונים במירווח גדול מדי יפגמו ביעילות פעולתו של סליל ההצתה, בעיקר בסיבובי מנוע מהירים. כן יש לזכור, כי כל חומר זר על משטחי חודי הנתק עלול לקלקל זוג נתקים טוב וחדש בפרק זמן קצר. לכן מומלץ אחרי הרכבת המערכת חודי נתק וכיוונם למירווח הנכון, למשוך פיסת נייר החלקה (בר־שמיר) בין חודי הנתק הצמודים, כדי לסלק שיירי לכלוך או שמן.

מ. משקוביץ

שקל נקוב

לא רק נסים

יורם ארידור ויגאל כהן־אורגד, ח"כים בשלהי הקדנציות שלהם ושרי אוצר (ליכוד) לשעבר, מגלים כמה אכזריים הם החיים הפוליטיים. כמה כפויי טובה יכולים להיות רעים לרעיון, למפלגה ולשלטון. אין כיום ויכוח על כך שמדיניות "הכלכלה הנכונה" שהפעיל ארידור ב־81, עד לבחירות, אחרי שבא במקום יגאל אירלי הורביץ, היתה גורם מרכזי לניצחון הדחוק (47:48) על המערך בקיץ אותה שנה. רבים מעדיפים לשכוח, אבל היתה זאת הסכמתו, תחת לחץ כמובן, של כהן־אורגד ערב הבחירות של 84, לפתוח את הברזים, שמנעה תבוסה מהליכוד והבטיחה למעשה את המשך שיתופו בשלטון. וזה, על רקע אינפלציה של 500%, מאות הרוגים בלבנון והתפוררות שלטונית.

אף אחד, ודאי לא מנהיג מפלגתם יצחק שמיר, לא בא להגיד להם תודה, או לפחות להציע להם משהו לימים הקרים שיבואו עליהם במרכבריות הקרח שמחוץ לחיקו החם והדואג של השלטון הכל־יכול. רק דובי הקוטב הלבנים יבואו לבקר אותם בימים אלה. מצבם היה כה קשה, שכדי לא להתבזות הם אפילו לא נרשמו לבחירות הפנימיות ב"חרות", לפאנל ממנו יכתרו את השביעיות.

פופולאריות חמקמקת

שר האוצר הנוכחי, משה נסים, לומד היום על בשרו את משמעות הפופולאריות החמקמקת של להיות שר אוצר. אילו ידעו בליכוד לפני חודשים אחדים מה שהם יודעים היום, היו מקבלים בשמחה את יוזמת המערך להקדים את הבחירות לאביב. כעת, בגלל עקשנות וחשבון מוטעה, משלם שר האוצר את מחיר ההמתנה.

אילו הבחירות היו מתקיימות במאי, היו הליכוד ושר האוצר מגיעים אליהן בשיאו של גראף ההצלחה — האינפלציה נמוכה מתמיד; היציבות הכללית חוגגת; לעם ישראל יש עדיין כסף; הצריכה הפרטית בעלייה; האבטלה בירידה; האינתיפאדה השפעתה שולית; אין פריצה של התקציב; אין הסכמי שכר חדשים; אין עיצומים ושביתות, פרט למערכת הבריאות. שר האוצר נהנה מעיתונות טובה ומתמיכה מלאה במפלגתו וב"חרות".

אבל כל זה לא קרה. הליכוד, מתוך תאוות שלטון שאינה יודעת שובעה, לא הסכים להקדים את הבחירות ביום אחד לפני ה־1 בנובמבר 88. וכך נותרו לנו ארבעה חודשים וחצי של משבר בלתי פתור במערכת הבריאות, גל של סכסוכי עבודה בכל מגזרי המשק, שראשיתו בימים אלה בסקטור הציבורי והמשכו, בגלל הוויכוח על תוספת היוקר, גם בסקטור העסקי. עובדי "אליאנס" ו"יובל גד" לא יצביעו למען המערך. הם גם לא הצביעו בעבר "אמת". אבל עובדי הציבור בדירוג האחיד, בהסתדרות המח"ר והמהנדסים, צברו הרבה מאוד כעס על שר האוצר בגלל השכר העלוב שהם מקבלים. ולכעס הזה יש מחיר בקלפיות, ובליכוד יודעים זאת. את החשבון הזה הם כבר למדו לעשות ב־81 וב־84. ונסים עומד כצוק איתן מול הנסיונות לפרוץ את מסגרת התקציב.

כמה זמן יכול שר אוצר, שהוא בסופו של דבר איש פוליטי ושליח של מפלגה שלגביה אובדן השלטון הוא למעשה אובדן הכל — המשרות, הכיבודים, הכוח ואולי גם, חלילה וחס, נחלת אבות — כמה זמן יכול שר אוצר לבלום לחצים לפתיחת הברזים? לא הרבה. וכך הולך נסים ונקלע אל המקום הבלתי נעים של קרני הדילמה. מה שלא יעשה, זה ייצא לא טוב. ייכנע לצרכי הבחירות של המפלגה וישלם את מחיר השקט התעשייתי, יביא לפריצת מסגרת התקציב ויעיר עליו את זעמם של הכלכלנים, הפרופסורים, בנק ישראל והתקשורת. יעמוד כסלע איתן מול התביעות והדרישות ולא יכנע ללחצים, יפנה אליו את חיצי הזעם של חבריו למפלגה, הנאבקים להמשך הבטחת שלטונם. במצב כזה יכול משה נסים רק לנסות ולהרוויח זמן. אילו הוקדמו הבחירות, יכול היה להרוויח זמן, אבל עד נובמבר יש יותר מדי זמן ואין מספיק כסף בקופה כדי להרוויח את כל הזמן הזה.

כל המחלות

ובינתיים גם האינפלציה יוצאת קצת משליטה, וסימני ההאטה מתגברים והולכים. פשיטות הרגל נמשכות, היצוא קטן והיבוא גדל והלחץ לפיחות הופך לבלתי נסבל, ואז יתחיל שוב המעגל ההוא של פיחותים, התייקרויות, תוספת־יוקר ואינפלציה. כך יגיע שר האוצר ל־1 בנובמבר עם כל המחלות, ובלי תרופה.

לוי מורב

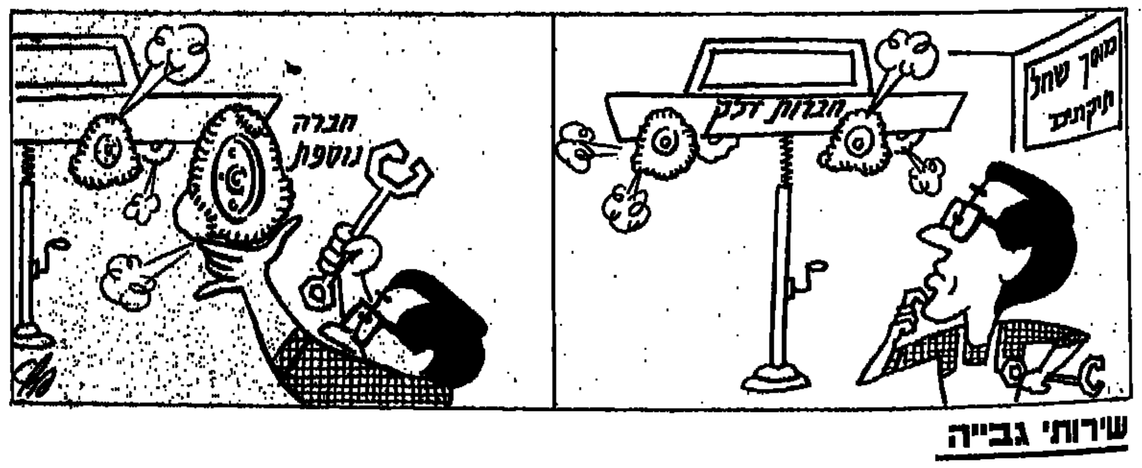

שירותי גבייה

בחורים בריאים עם לב יהודי

הצ'קים החוזרים הם מכת מדינה — קבע יגאל מ. מנכ"ל חברה לשירותי גבייה ואבטחה. ברוך פ. מנהל סניף נתניה של החברה, מתרגם את הצ'קים החוזרים לכסף. לדבריו, הגבייה היומית בנתניה לבדה נעה בין 300־400 אלף דולר ליום, רק בנתניה, אחד מ־11 סניפי החברה, לה 7 סניפים, 2 בשטחים ו־2 בחו"ל — אחד בלונדון, לאירופה, והשני בלוס־אנג'לס, לארה"ב וקנדה. מכת מדינה, ולא רק בארץ — לדברי יגאל, בכל מקום שיש ישראלים יש בעיה של צ'קים חוזרים. אשתקד הגיע היקף הגבייה בכל הסניפים לכמיליון דולר ליום.

יגאל, בן 40 פלוס, בן מושב בדרום, גבוה וחסון, מדבר לאט, שוקל כל מלה. לשעבר איש כוחות הביטחון וכיום מנכ"ל החברה. כדי להגיע אליו צריך להזמין תור. הטלפונים דרך הביפר זורמים אליו בלי הרף. ברוך, כבן 30 מנהל סניף נתניה, בעבר הקרוב איש מחלק הבילוש במשטרת נתניה, גם הוא עסוק מאד. גם הטלפון במשרדו אינו נח לרגע. גבייה של 300 אלף דולר ליום פירושה פול טיים ג'וב — "בחורים בריאים מאוד".

למה כלכך הרבה צ'קים חוזרים? האם יש עליות וירידות, האם העשירים והבינוניים משלמים, והעניים אינם משלמים?

אין חלוקה עשירים־עניים, אומר יגאל. החלוקה היא בין אנשים רגילים. נוכלים ורמאים יש בכל מקום, אך הם מיעוט. כל צ'ק שלהם חוזר, כשם שמזומנים שתקבל מהם כדאי לבדוק אם לא ריטו ולא זייפו. ברוך מעט סמוך בשיחתנו ומציין, שאצל הנוכלים זה המשטרה. הוא מכיר אותם עוד מימי המשטרה. מגיע צ'ק משלהם, אין לו בעיה. איתם הוא גומר את החשבון על המקום ועוד אומרים לו "תודה אדון ברוך", רק לא למשטרה.

לדעת יגאל, לעניים יש מוסר תשלומים יותר גבוה מאשר לעשירים. אצל העשירים והבינוניים אין מעצורים; חיים עם אוברדרפט קבוע בבנק. "נכנסים לבית מסחר או לסופרמרקט, רוכשים, משלמים בצ'ק או ב"וויזה", הצ'ק חוזר פעם אחת, נותנים אחר במקומו; חוזר פעם שנייה, מוזמנים לבנק. בינתיים עובר זמן. או שנכנס כסף או שלא נכנס, ואז המוסר הנפגע פונה לחברה שלנו".

השאלה המתבקשת היא, למה אדם שאינו מכבד את הצ'ק בבנק יפרע את המגיע ממנו, דרך החברה לשירותי גבייה?

"בוא נעסוק באירוע כזה ממש" מסביר יגאל. "פנה אלינו לקוח, הביא את הצ'קים, פתחנו לו תיק ובו כל הפרטים והם נכנסו למחשב. החברה שלחה לחתום על הצ'ק מכתב מנוסח יפה, באותיות מאירות עיניים, בו צויין כי הוא מתבקש להגיע לאחד ממשרדי החברה כדי להסדיר את התשלום, בתוספת ריבית והצמדה מיום הפרעון. הנמען אינו מגיע. שולחים אליו את אחד מעובדי החברה, לבוש כהלכה, כדי להיפגש פנים אל פנים. לרוב זה מספיק. העובדים מאומנים, יודעים את העבודה, עושים רושם, בחורים בריאים מדברים יפה".

אלימות?

"חס וחלילה", אומר ברוך 99 אחוז שכל, ואחוז אחד אלימות, וגם באחוז הזה משקיעים 99 אחוז שכל. כאשר יש חשש כלשהו לאלימות, פונים למשטרה ובעזרתה מתנהל המו"מ. אך כל זה — לעתים רחוקות.

שכל?

"אתן דוגמה", משיב יגאל. "בראשית השבוע הביאו למשרד צ'ק שבעליו התעקש לא לפרוע אותו. תוך מספר שעות היו נתונים מודיעיניים על האיש. אדם מכובד ועשיר, גר בצפון תל אביב באחד הבתים היוקרתיים, חמש קומות, עשר דירות גדולות. הצ'ק צולם והוגדל לכדי רבע גיליון. התלבשתי בצורה שמרנית ומעוררת כבוד וניגשתי לבית מגוריו בשעת ערב, כאשר המשפחות בבית. בכניסה צילצלתי לקומה הראשונה, שאלתי למקום מגוריו של האיש ענו לי: בקומה שלישית. ביקשתי בנימוס שיפתחו את הדלת בגלל הגשם. נשמע זמזום ונכנסתי. צילצלתי בקומה ראשונה. הסתכלו מבעד התריס ופתחו את הדלת. הוצאתי מן התיק את תצלום הצ'ק. הצבעתי על השם ושאלתי היכן גר האיש. השיבו בקומה שלישית. בינתיים ידעו כל בני המשפחה במה מדובר. עליתי לקומה השנייה וחזרתי על אותו תרגיל. חזרתי לקומה הראשונה, לדירה השנייה. ביקרתי בכל הדירות, למעט דירת האיש שלא פרע את הצ'ק. לאותה דירה דחפתי מתחת לדלת כרטיס ביקור, בו מצויין שאפשר להתקשר דרך הביפר במשך כל היממה. בשעה מאוחרת צלצל האיש בפאניקה — מה עוללתי לו! החברה של הבן שלו שגרה באותו בית סיפרה לבן על מעללי אביו. האשה בכתה, הבת נעלבה שאביה המכובד אינו מכבד את חתימתו. הוא מוכן לבוא מיד ולשלם, אמר. הוא בא ושילם. יש עשרות סיפורים כאלה בארץ, בשטחים, בחו"ל.

למה משלמים לך?

"הסתכל עלי", אומר יגאל. "כשאני בא לבוש כהלכה לא ישלמו לי?"

ועוד איך ישלמו. יגאל איש גדול, חום, חכום קורן ממנו.

בדרך כלל גובה החברה 20 אחוז מהסכום, כולל ריבית והצמדה מיום שהצ'ק היה אמור להיפרע. כשיש תוספת עבודה מודיעינית עשוי התשלום להגיע גם ל־40 אחוז. "לא אחת ראינו עם מי יש לנו עניין ושילמנו משפחת החברה, פשוט גמילות חסדים עם אחד. מסכן שרכש טלוויזיה למשפחה ונתקע בתשלומים. אחרי הכל, יש לנו גם לב של יהודים".

ערך לוי מורב

חדשות המשק

הרשות לניירות ערך

תיקון 8 לחיזוק הכוח

הרשות לניירות ערך מחכה שהכנסת תקבל את תיקון 8 לחוק ניירות ערך, שיקנה לרשות שימוש בכלים נוספים לביצוע תפקידיה — מסר אתמול אריה מינטקביץ, יו"ר הרשות לניירות ערך בפגישה עם כתבים כלכליים בתל־אביב במלאת שנה לכהונתו.

לדבריו, תיקון 8 יסדיר את נושא התביעה הייצוגית והסרה לרשות בתביעות משפטיות, ויגדיר בבירור את היחסים בין הרשות לניירות ערך והבורסה. התיקון ירחיב את סמכויות הרשות בתחום "הגילוי הנאות" בדו"חות הכספים, כלומר כל המידע החשוב בדבר מצבה הכלכלי של החברה. התיקון אמור לתת לרשות סמכות לקבוע הנחיות ומניות לניהול המסחר בניירות ערך, וכן את פרטי הנאמנות על אגרות חוב.

בדיווחו על שנת העבודה החולפת הדגיש מינטקביץ, כי בחודשים מאי־אוגוסט 87 אושרו 53 תשקיפים, לעומת 18 תשקיפים בשנה הקודמת. על מנת להיענות למנפיקים הוקמו מספר צוותים שטיפלו בתשקיפים. בגלל הלחץ הרב שנוצר הנוהג לפיו מליאת הרשות היא המאשרת תשקיפים ובמקום זה אושרו על־ידי המליאה ועדות תשקיפים שכללו מומחים, משפטנים וכלכלנים, שזומנו בעת הצורך.

יו"ר הרשות ציין, כי כתוצאה מהעמקת הבדיקה החשבונאית נדרשו מספר חברות לתקן דו"חות כספיים. התיקונים התייחסו לסכומים ממשיים וגרמו לשינויים משמעותיים ברווחי החברה המדווחת, בערך הנכסים וביתרת ההון העצמי. הציבור יוכל לדעת את ערכה האמיתי של החברה, ולפיו להחליט על יחסו אליה. לדבריו, בשנה הקרובה יידרשו החברות להגיש לרשות דו"חות רבעשנתיים, שיסייעו לציבור לעמוד על מצבה האמיתי של כל חברה.

ענישה קלה מפתה לעבירה

אשר לאכיפת החוק ולחקירות הנערכות על־ידי הרשות, נמסר כי בפרקליטות נבדקים שישה תיקים שאשמתם הוכחה — חברת הבניין "רובינשטיין", הנאשמת בקבלת דברים במרמה; חב' "רננית", שבבעלותה חב' "רונית" של הזוג ריגר־פישמן; חב' "יענא", בנושא הנפקת מניות; חברת "אמנונים"; איש העסקים דוד בלאס, שמסר דו"ח מטעה לרשות, ואיש העסקים דוד מלניקוב, שנתפס במניפולציות. בנושא הענישה אמר מינטקביץ, כי תיקון 8 אמור לשנות את הענישה, שהיום היא קלה ומפתה לעבירה.

חיים מרגלית

מזגן לכל פועל

ובחברת החשמל מצפים לקיץ חם

בחברת החשמל מצפים ל"קיץ חם", נוכח הגידול בשימושי החשמל ביתיים. הגידול במספר המזגנים ובמכשירי חשמל ביתיים ... בישראל עולה על כל התחזיות. כ־380,000 דירות, 31.5% מכלל משקי הבית, מותקנים מזגנים, ו־180 אלף משפחות (15%) מהצרכנים) מתכוונות לרכוש מזגן במהלך השנה הקרובה — מסר שמואל ריזן, מנהל המחלקה לסטטיסטיקה ולחקר שווקים בחברת החשמל.

מספר של מכון "דודי" עולה, כך ב־59 מבתי האב (710 אלף) פועלים מקררי נו־פרוסט, שצריכת החשמל שלהם גבוהה בהרבה מזו של מקררים רגילים. ו־75 אלף משפחות נוספות מתכוננות להוסיף למקרר כזה תוך שנה. מדיחי כלים יש ב־123 אלף בתים (12%) ו־140 אלף (12%) יתווספו בשנה הקרובה. גם תוצרת מייבשי הכביסה עלתה באופן משמעותי — כיום יש כ־200 אלף משפחות (17%), שמספרן יגדל ל־260 אלף תוך שנה.

ריזן מסר, כי מצב הגידול בצריכת החשמל ממשיך להיות גבוה — כ־10% לשנה. לדבריו, בניגוד למדינות אחרות בהן דרישות מכשירי החשמל הגיעו לרוויה הרי בישראל נוצרת התאמה בשנתיים האחרונות לדרישות מאסיביות בקצב ללא תקדים.

דובר חברת החשמל ציין, כי לעובדה ... של תחנות הכוח מחירה את הרחבת הדרישות, להבטחת אספקת חשמל סדירה ואמינה. הוא הזכיר, כי חברת החשמל דורשת להתחיל מוקדם יותר את הקמתה של תחנת הכוח רוטנברג באשקלון, אך הדרג המדיני מנע זאת, בטענה שתחזיות הגידול בצריכה שהגישה החברה היו מוגזמות. "המציאות מוכיחה עתה שלא זו בלבד שהתחזיות לא היו מוגזמות, אלא שצריכת החשמל אף עולה בקצב מהיר מן התחזיות".

תקציב פיתוח — 588 מיליון ש"ח

מועצת המנהלים של חברת החשמל אישרה בישיבתה האחרונה את תקציב הפיתוח של החברה לשנת 1988. התקציב כולל את תקציבי הפיתוח שאושרו בעבר לשנה זו ועומד על 589 מיליון ש"ח.

המרכיב הגדול ביותר בתקציב הפיתוח מיועד למערכת ייצור החשמל — כ־248 מיליון ש"ח (מזה כ־201 מיליון תקציב שנתי במסגרת בניית תחנת הכוח רוטנברג באשקלון). במערכת הולכה ... תחנות משנה וקווי מתח עליון ... השנה כ־95 מיליון ש"ח ובמערכות חלוקת החשמל, קווי מתח גבוה ונמוך כ־112 מיליון. 67 מיליון ש"ח מושקעים השנה בהקמת "כבל החשמל הארצי" החדש, במתח של 400 קילוולט, שהקטע הראשון שלו יופעל במקביל להפעלת יחידת הייצור הראשונה בתחנת רוטנברג.

הפסד של חצי מיליארד דולר בהכנסה מתיירות

אם לא יחול שינוי מהיר וקיצוני במגמת תנועת התיירות לישראל, ייגרם השנה למדינה הפסד של כחצי מיליארד דולר בהכנסות מתיירות — טוען אלי פפושדו, נשיא התאחדות המלונות. כ־150־100 מיליון דולר יפסידו המלונות מהכנסות מתיירות.

לדבריו, שיעור הירידה בתיירות עלול להגיע השנה עד 40%־30%. "מעבר לנזק הכלכלי, זהו נזק תדמיתי כבד לישראל. העובדה שדווקא היהודים היו הראשונים לבטל את חופשותיהם בארץ בגלל האינתיפאדה אומרת דרשני, ומחייבת פעולה במישור הממלכתי הכולל."

נפט

ירידה ל־15.5 דולר החבית

אסיפת 13 שרי הנפט של אופ"ק שהתקיימה בשבת וביום ראשון האחרון בווינה, הסתיימה בלא כלום. התוצאה — המחירים ירדו מ־16.25 דולר ל־15.50 דולר לחבית.

האסיפה דנה בדרישת איראן לחייב את חברות הארגון לשמור על המחיר הרשמי של 18 דולר לחבית. מחיר זה התקבל לפני שנה והיה צמוד לתיקרת תפוקה כוללת של 17.5 מיליון חביות ליום, שחולקו למיכסות בין חברות אופ"ק.

האיראנים טוענים, כי חברות הארגון אינן שומרות על המיכסות, התפוקה היא מעל 20 מיליון חביות ליום ולכן המחירים ירדו. לפני האסיפה הצהירו שרי הנפט של מדינות המפרץ, העוינות את איראן, כי אין בכוונתן לתמוך בדרישה. בעבר, איום איראני היה מרתיע אותן והאסיפה הכללית הן היו תומכות מן השפה ולחוץ בדרישת איראן.

האיום האיראני סתם לאחר מספר מכות שהנחיתו לה העיראקים. שר הנפט העיראקי, עיסאם קאסם טאקי, הודיע כי שום החלטה לא תחייב את ארצו אם לא יאשרו לעיראק מיכסה דומה לזו של איראן, כ־2 מיליון חביות ליום. מומחים טוענים, שעיראק מוכרת עכשיו מעל ל־2 מיליון חביות וכי לרשותה כיום מספר נמלי נפט בסעודיה ובתורכיה. טאקי מרשה לעצמו התרברבות, לאחר שהעיראקים גירשו את האיראנים מחצי האי פאו ששלט על נמל בצרה.

שר הנפט של ונצואלה, הרננדס גריזאנטי, טען כי כשלון האסיפה יביא לירידות מחירים נוספות. הוא הזכיר את כשלון ההידברות עם מפיקות שאינן באופ"ק, בפגישה איתן באפריל. לדבריו, חידוש השיחות עם המפיקות שאינן חברות הארגון, והסכמה כוללת, יביאו ליציבות במחירים.

חיים מרגלית

בעריכת עלינא תורי

תיאטרון | מתחפשים

„דודתו של צ'ארלי" בתיאטרון באר־שבע

יוסי ונונו

„דודתו של צ'רלי", פארסה שכתב ברנדון תומס עוד ב־1892, היא אחת הפארסות המוצגות ביותר במאת השנים האחרונות, הפארסה בה' הידיעה. ההיסטוריה של התיאטרון יודעת לספר שבכל פעם שתיאטרון נקלע למשבר כספי הוא מעלה את ההצגה. בבאר־שבע לא נקלעו אמנם למשבר, אבל שלאגר לא יזיק.

בשנה שעברה זה היה שקספיר עם רטנר־קושניר, ריטה ושות'. השנה זה ברנדון ומשה בקר ששיחק את לורד פנקורט בברלי שיתחפש לדונה לוצ'יה, כדי לרמות את קיטי שג'ק מבקש להינשא לה. הבנתם? לא נורא? העסק עוד מסתבך. דודתו של צ'ארלי היא פארסת דלתות איפוסות עם כניסות, יציאות לא נכונות, התחפשויות, וכל מה שהופך פארסה טובה לקלסיקה.

כוחו של המחזה ברעננותו, הוא פשוט מצליח להצחיק כל פעם מחדש. אין פוליטיקה, רלבנטיות ועכשוויות, פשוט קומדיה קלילה שמטרתה שעתיים של תיאטרון מהנה. בקר אחרי המלט, אחרי הפרישה מהבימה, אחרי התקליט עם נעמי שמר, אחרי אידמה לה־דוס, משייט כל יום בקו תל־אביב באר־שבע.

— התגעגעת לתיאטרון כלל, או שהתפקיד המסמיכי הזה הוא שמשך אותך?

בקר: „חזרתי רק בגלל התפקיד הזה, בגלל האתגרים שהתפקיד מציב בפני".

— אתה מחזיק הצגה בתפקיד קומי, פעם ראשונה שאתה עושה את זה, לא?

בקר: „כן, פעם ראשונה שאני תפקיד קומי שהוא אפיזודה. חשבתי שהגיע הזמן לנסות ולבדוק דברים שעדיין לא עשיתי, להראות קלפים שלא הראיתי. זה דבר שתמיד מסקרן אותי במערכת היחסים ביני לבין עצמי והקהל אני כל הזמן מחפש להפתיע והמחזה הזה פגע לי בנקודה שהתאימה לי".

— יש לך תדמית של בחור רציני...

בקר: „אני לא מנסה לשבור תדמיות, לא מנסה להתעסק עם זה. מה שחשוב לי זה החשבון נפש שלי עם עצמי. שאני אוכל להגיד לילדים שלי רציתי לעשות קומדיה ועשיתי את דודתו של צ'ארלי. ולא במקרה.

— איך עבדת על הדמות, זה גבר שכולם יודעים שהוא מתופש לאשה או שזה מין טוטסי שמתחיל ליהנות מלהיות אשה?

בקר: „יש הבדל גדול בין טוטסי לדמות שאני משחק. חלק גדול מהסביבה במחזה וגם בקהל יודעים שזאת תחפושת. בכלל יש בסה"כ איזה שבעה סיפורי יסוד באבות המזון של הדרמה והקומדיה. דודתו של צ'ארלי זה הבסיס, טוטסי בא אחרי, וחוץ מזה לא אם לדבר כל־כך הרבה על קומדיה צריך לראות".

— בתקליט שלך עובר בן־אדם מאוד תל־אביבי, לא מחרת מהנסיעות לבאר־שבע.

בקר: „זה היה מזור בהתחלה, אבל זה שווה. התיאטרון בבאר־שבע הוא שמורת טבע, גם לקהל יש איכות אחרת, אל תשאל אותי מה, אבל יש. השחקנים הצעירים יוצרים אווירה אחרת, אווירה שכיף לעבוד בה".

— מה הלאה?

בקר: „אין לי מושג, הייתי רוצה לספר לך שמחר יוצא התקליט השני שלי, אבל.

— אנחנו מתחילים להתרגל למשה בקר הזמר...

בקר: „אני מרוצה מזה, זה דווקא מוצא חן בעיניי".

ביים, רוג'ר סמית, תרגם, נסים אלוני, תפאורה, דוד שריר, תלבושות: יוסי בן־אריה, מוסיקה: יוסי מר־חיים, תאורה, יחיאל אורגל. מקיפים את בקרוורינה לירידה: יגאל שדה, רוברט הניג, שמואל וולברג, יעל ברנפלד, עמליה ליזרוביץ, גדעון שמר, הגנו ירדן, מרגלית סטנדר, רוזינה קמבוס, איילת שור.

מסך ראשון | ריאליזם פיוטי?

„בית ברנרדה אלבה" מקרבת את הצופה לתפישה הפיוטית־טראגית של לורקה

נפתלי עירוני

„בית ברנרדה אלבה" מאת: פדריקו גארסיה לורקה; נוסח עברי: רבקה משולח; בימוי: נורית אספרט; תפאורה: אציו פריגיריו; תלבושות: פרנקה סקאורציאפינו; תאורה: אבי צברין בתיאטרון הקאמרי.

המחזה של לורקה הוא ניסיון נועז של משורר להתמודד עם המציאות המוחשית היומית של חברה סגורה, מסורתית, אי־סובלנית, אשר תופסת מקום בזכרונותיו ומטרידה את הכרתו. מדובר בחברה כפרית המקפידה בצורה קיצונית על ערכים מוסריים, המהווים בעצם אמצעי קיפוח ורדיפה. השילוב בין המוסר המוצהר והצביעות שבמעשים הריאליים מרכיב את יסודה של תחושתו של המחזאי. זאת הזדמנות להרחיב את היריעה ולצייר תמונה כללית של עולם מדוכא, מדוכל עלידי גורל אכזר. הרקע הרגשי הוא מאוד סובייקטיבי, עמדת התבוננות טיפוסית של משורר אשר מעביר ומפענח את רגשותיו. הביטוי המחזאי הוא מאוד מקורי, כי לורקה בוחר באמצעים חריגים כדי לבנות את יצירתו. הוא שאף למסור תמונה אובייקטיבית, נטוראליסטית של הכפר, מעין כתבת מסמך אשר אמורה לשכנע באופן ברור וחד־משמעי.

התמונה של משפחת האלמנה, ברנרדה אלבה, אשר שולטת ביד קשה על הבנות שלה בעזרתן של המשרתות, בתוך עולמו הסגור של ביתה, המוקף באווירה של רכילות כפרית, מורכבת בפרטי־פרטים מאלמנטים ריאלים נלקחים מהמציאות ה„תיעודית" של הכפר האנדלוזי, דבר זה אינו צריך להשלות אותנו לגבי הסגנון האמנותי האמיתי של היצירה.

התפישה של המחזאי איננה ריאליסטית כי הוא לא מתבונן במציאות ואינו מנסה להבין ולהסביר, מטרתו לבטא עמדה מוחלטת של שלילה. הוא דוחה את המציאות וכדי להצדיק את רגשותיו הוא משתדל להראות אותה, לתאר אותה בקפדנות כך שכולנו נהיה משוכנעים ונסכים עמו.

הבמאית (נוריה אספרט) יחד עם התפאורן (אציו פריגיריו) הכינו חלל בימתי מצוין — חצר פנימית של בית גדול, במנהגים של כפר אנדלוזי. יש בתפאורה, בקירות הגבוהים מעין הרגשה של חופש פוטנציאלי המתנגש בכיתור ובאיסורים. התנועה על הבמה מאוד חופשית כי התפאורה מאפשרת כניסות ויציאות לכל הכיוונים. השילוב בין התלבושות (פרנקה סקאורציאפינו) והתפאורה מאוד ציורי. הנוכחות של השחקנים על הבמה בונה תמונות ברורות המדברות בעד עצמן. למרות השלילה הקשה, העולם מתארגן ב„אימג'ים" יפים. הקושי נמצא משום מה בשיווי המשקל שבין המרכיב הריאליסטי של משחק הדמויות והמיטאפורה המרכזית של המחזאי, אשר מוסר את מסרו הסובייקטיבי.

הבמאית לא החליטה בדיוק לאיזה כיוון להצביע, כך שמבחינה חזותית היא מעדיפה לצייר את התמונה ה„פיוטית", כאשר בהנחיות המשחק היא מאפשרת לשחקנים להתנהג פחות או יותר על־פי ההיגיון הריאליסטי. המשחק של אורנה פורת (ברנרדה) ושל עדנה פלידל (פונסיה) מהווה דוגמה מצוינת של ביצוע משכנע ומגוון של דמויות מפוצלות בין צייתנות למוסכמות וכושר אמיתי להבין את המציאות. אבל האלמנטים של גרוטסקה בהופעתה פאני ליוביץ' (מריה חוספה) וגם של קומדיה בהופעתה של אתי גרוטס (המשרתת) גורמים לאי־אחידות סגנונית, לקראת הסוף — בעת מותה הטראגי של ארלה (ענת וקסמן) השחקנים מתנהגים כמו בדרמה ריאליסטית, עומדים על הבמה, המתח יורד ואין בסיטואציה הזאת סגירת המעגל הדרמטי הצפויה. יש להניח שדבר זה נובע מההיסוסים של הבמאית לגבי הסגנון והגישה לפיענוח של הטכסט.

עם כל זאת ההצגה התיישבה על רמה גבוהה של ביצוע וכל צוות השחקנים שיתף פעולה בצורה טובה. הצגה מעוררת מחשבות, ומקרבת את הצופה לתפישה הפיוטית הטראגית של גארסיה לורקה.

מוסיקה | הגל העברי

יוסי שיפמן

זה מתחיל בחיפוש אחרי שורשים, או אחרי זהות אבודה או מחודשת. ישנו נחשון שמוביל את הדרך ובדרכו מעניק לגיטימציה לתהליך, אחר־כך כבר באים האחרים ונסחפים אט־אט בזרם. קולות דק צוברי כוח והופך לגלים גואים.

כך קורה היום לזמר העברי. סביב הילולת יום העצמאות החל חיפוש בזמר העברי. הקלטות ישנות זכו לחיים חדשים. ברכה צפירה בתקליט בתמונה מימי זוהר רועקים. מירה זקאי ברסיטל חוקר את הזמר העברי. השבוע אפילו נשיא המדינה מצטרף אל „אגודת שוחרי הזמר העברי" בזמרה קלאסית", ומבקש שהזמרת האמריקנית סינתיה קלארי תשוב לכאן בשנה הבאה. ברסיטל ישראלי, זה היה בעקבות התרגשות הקהל מן הנוסח שהציגה קלארי ל„היו לילות".

על קרקע דשנה זו נוחתת ברכות ובקולות מקהלת „זמרי קאמרון" המסיימת את עונת הקונצרטים הנוכחית במסע שירי הנקרא „משירי געגועים לציון ועד ימינו". השער ההיסטורי המושר יתחיל בצליל האשכנזי המלעילי של „שלום רב שובך ציפורה נחמדת" של ביאליק. דרך „מולדתי" „דודי" של בוסקוביץ, „לילה לילה" של זעירא, „שיר עיש" גבעי" וכלה בשירים של מתי כספי „יותי רכמה". הקונצרטים בירושלים, בכפר־סבא חיפה ותל־אביב בין ה־15 וה־22 ביוני.

סוגרת חשבון

„לכודים ברשת" בתיאטרון באר־שבע

חנה רוזנטל

אחיה של רוז (עדית טפרסון), בת ה־35, מת. היא זיהתה את גופתו למרות שלא ראתה אותו מזה 15 שנה. עכשיו עליה לספר על מותו לאמה. אבל מרי (אלישבע מיכאלי) לא קולטת את הידיעה. היא מקבלת שטף דם במוח, שמנתק אותה מן המציאות ומחזירה אל עבר רחוק שמלפני נישואיה. רוז, המנסה באותה עת להשתקם לאחר פרידתה מבעלה, מוצאת את עצמה כבולה לאם זקנה, נכה ומטורפת. אל תוך המסכת הזאת נשזרת גם דורותי (לבנה פינקלשטיין) אחות במקצועה. אשה בודדה שהיתה מאוהבת באח. לפתע מגיעה ידיעה מפתיעה...

„לכודים ברשת" מאת ג'וליה קורסלי, בימוי מיכה לבינסון בתיאטרון באר־שבע. המחזה הוצג לראשונה בתיאטרון הסוהו פולי בלונדון בנובמבר 1987.

אלישבע מיכאלי, המגלמת את מרי בהצגה, מנהלת רומן בהפסקות עם התיאטרון. מרי מספר שנים מוזמנת עליידי איזה במאי להשתתף בהצגה ומעוררת תמיהה — מדוע לא יותר?

רצוי ומצוי

„לא נולדתי להיות שחקנית בכלל", היא אומרת, הגעתי במקרה. אני גם לא אמביציוזית. אם לא היו פונים אלי, אני לא הייתי טורחת. 15 שנה לא הייתי משחקת כלל. הייתי ממשיכה לחיות בבדידות ‚מזהרת'." היא מרגישה. „אני לא קושרת קשרים, לא נראית במקומות הנכונים. גרתי בתל־אביב ועברתי לחיפה — רחוק מן ההתרחשות התיאטרונית. אני לא שייכת למקצוע. כשהייתי צעירה זה פשוט בא בקלות. הייתי יפה, היה לי קול יפה — זה הספיק כדי שאתקבל ואני הייתי זקוקה לעבודה — אלמנה בת 20 מטופלת בילד. התגלגלתי בכל התיאטרונים שהיו בארץ, מטאטא, זירה — כולם. לא היה לי מזל? אני לא מאמינה במזל אילו האמנתי הייתי צריכה לבכות כל חיי. אני מאמינה שכל מה שקרה לי הוא בגלל האופי שלי. רק אני אשמה בעניין התיאטרון — אני לא עצובה, לא ממורמרת אף אחד לא עשה לי עוול, רק אני, אם בכלל.

„הורי, אילו תקשיבו למה שאני רציתי כשהייתי צעירה, הייתי פונה לאמנות פלסטית, לעבודות יד, תכשיטנות. אילו למורתי לצייר לא הייתי רוצה לעשות שום דבר אחר בחיים — רק לצייר. אבל הם ראו ששחקתי בבובות, תפרתי להן תלבושות, ציירתי, אמרו שמתאים לי להיות תופרת ושלחו אותי ללמוד תפירה. שנים חלמתי לתפור תלבושות לתיאטרון, מצטערת שהספרתי את זה. עד היום אני אוהבת להלביש חברות לטרק, לקשט.

מדי פעם אני נקראת להשתתף בהצגה. אני נהנית מן החזרות מן היצירתיות. הצד הבימתי לא כל־כך מעניין אותי. כן, מחיאות הכפיים נעימות, אך לא עד כדי כך. כשההצגה יורדת אני חוזרת בשמחה רבה אל הסמרטוטים שלי, אל מכונת התפירה. וזהו."

מתוך הביוגרפיה

„אני לא יודעת אם ‚לכודים ברשת' הוא מחזה מעולה, היא עונה לי, אבל הוא בנוי בצורה מקצועית ויש בו תפקידים נהדרים. יש בו כל האינפורמציה לבניית הדמות המעוצבת בו. בכל הסיטואציה של המחזה מוכרת לי, ובוודאי לרבים מן הצופים. אמא שלי היתה כמו מרי, אותה אני מגלמת. אשה שתלטנית. שייכת למסורת של אמהות שלא מפסיקות לחנך, שיודעות הכל. אמהות שאפילו בגיל 80 ממשיכות לעצב את הבן שלהן בן ה־60. אמא שלי תמיד אמרה לי מה ללבוש, מה להגיד, הייתי ילדה שמנמנה והיא התעקשה להלביש אותי בשמלות קצרצרות שהייתי מושכת כלפי מטה כל הזמן. התעקשה לשים לי סרט בשיער. אף ילדה אחרת לא נראתה כך. כל מה שעשיתי היה לא טוב. כשגדלתי את זה הייתי אמא לא טובה בעיניה. כשגדלו הנכדים הייתי סבתא לא טובה — בעיניה. כשאני חושבת עליה קל לי לגלם את מרי. כי אני לא לגמרי משחקת את אמא. אני מבינה את רוז שמקנאה באחיה, נדש גאוה אמה. לי היתה אחות שנפטרה לפני הרבה שנים. בגללה הרגשתי דפוקה. אמא העריצה אותה. כל שעשיתי, והרבה, לא נחשב. אל ג'סטה קטנה של אחותי — זה היה נפלא.

גם מרי מעריצה את הבן, אולי מפני שהוא גבר, אולי מפני שהיה מטפס הרים. היא רוצה שגם הנכד יהיה כזה. זו סבתא שרוצה הישגים... — אמא שלי היתה באה לראות כל הצגה שעשיתי, אך כשישבתו אותי היתה מבטלת בזלזול. הייתי בת רעה. לא עשיתי מה שהיא רצתה שאעשה. יש לי חשבונות לא גמורים איתה, למרות שמתה. בסוף לא נאבקתי בה יותר, פשוט עשיתי מה שרציתי. כמו רוז בשלב מסוים. מתוך השלמה.

גם עם אבא שלי יש לי חשבונות לא גמורים. הוא התחתן חמש פעמים והיה מעט מאוד אבא. היום הוא בן 85 ואני לא מתחשבנת עם אדם זקן. אני יודעת, שאני היום תוצאה של מה שעשו הורי. תוצאה של העבר שלי. יכולתי להיות משהו אחר. אולי, אילו נאבקתי יותר. מה שאני מאמינה שהצלחתי זה לא להיות אמא שלי, לא להיות מרי, לא לרצות מטפסי הרים ביחסי עם הבן, עם הנכדים".

אלישבע מיכאלי – מיישבת חשבונות לא גמורים עם אמא. עומדות מימין לבנה פינקלשטין ועדית טפרסון

לשחק שיגעון

— איך זה לשחק את הצד השני, המעגל המתעלל, אני שואלת את אלישבע. האם את בודקת מעבר לתפקידך?

„הכיף הוא לאו דווקא בבדיקת היחסים של אמא־בת. הכיף הוא להשתגע. אתה יכול להגיד או כל מיני דברים. אני אומרת לדורותי, „את שמנה" — זו דוגמא קטנה לרשות שיש לך כשאתה לא שפוי. אני, אלישבע, אילו הייתי לא שפויה היו לי הרבה דברים איומים לומר להורי. בלעתי המון עוולות שהייתי רוצה את הכיסוי הזה שיש למרי לומר אותן. זה ההיקש היחיד שאני יכולה לעשות, לצמות. אני שחקנית ויודעת מבחינה מקצועית להשתלט על השיגעון. שלוש פעמים אני נופלת בהצגה על הרצפה. אני שולטת במצב, אין שום סכנה שאפגע בהרבה, יש לי מודעות לא נותנת לעצמי להיסחף עד הסוף. אני רואה את עצמי מבחוץ כל הזמן, ישנן כל כך הרבה סצינות אלימות בתיאטרון. תארי לעצמך שאותלו יחנוק באמת את דסדמונה.

כשאמרתי שאני מכירה את מרי — זה גם מתוך הכרות עם נשים שטיפלתי בהן כשלא עבדתי, אם כהתנדבות ואם מתוך צורך בכסף. ישנם גם רגעי התבהרות במצב. בסוף כשמתברר שהאח חי, פתאום מרי מתפקדת בתוך השיגעון, כאמא טובה מספרת לרוז שיש לה בת ששמה רוז שהם גרים בבית יפה. אם לא מכירה אותה היא אומרת לה — אבל היא טובה. מרי רומזת לרוז בעקיפין שהיא בסדר — מסדרת לה את החיים. בסוף המחזה רוז באמת מתבגרת. הופכת לאדם אחר. מטפלת באם, בילדה, מוותרת על עצמה, מאבדת את חלומותיה, אני לא רוצה להישמע אכזרית — אבל המקסימום שיש הוא השלמה עם המציאות — זו התבגרות לא?"

אלישבע מיכאלי אשה שהשלימה, לא מתרפקת, לדבריה, על הצגות, על תמונות ישנות על ביקורות, ובכל זאת, אני רואה על הקיר צילומים שלה מן העבר — כשחקנית, כאשה צעירה. יפה מאוד. וישנו קולב עמוס כובעים וצעיפים ורהיטים עם נופך שיק תיאטרלי — אין מנוס כנראה.

ערוץ ראשון | דורית גפן

מחאה מלהיבה

קשה לחשוב על אנשים מתאימים יותר להפקת סרט על המהפכנים של שנות השישים מאשר דני כהן (האדום) בנדיט, וסטיב דה וינטר.

דני כהן־בנדיט הכיר את רוב המהפכנים לשעבר, שאותם איתר וריאיין על תקופת מהפכנותם. הוא עצמו מנהיג סטודנטים, שכמעט והצליח. מסתבר, כי מה שעבר עליו, בווריאציות ובשינויים, עבר גם על חבריו בגרמניה, ארה"ב ודרום־אמריקה. אם כי יש לציין, כי כל מקום וכל „מהפיכה" נשאו את האופי המיוחד והייחודי שלהם.

הגילוי המעניין, אם כי לא מפתיע כל כך, היה כי מעבר לרעיונות הסוחפים, היה גם משהו מלהיב במחאה, ובאלימות, שהתאימו לגיל הצעיר של האנשים באותו זמן.

הסרט, שהוקרן ביום חמישי „המהפיכה שאהבנו", היה חשוב גם במבט הרטרוספקטיבי של אותם מהפכנים. רבים מהם עשו בראיונות עם דני־כהן בנדיט חשבון נפש, ולאו דווקא נסחפו לנוסטלגיה של אותם ימים סוערים.

עברית שפה זרה

מי שידע לחשוב על כל השאלות מחידון השפה העברית, שיקום. אני יושבת.

עורכי החידון התייחסו ברצינות אל השפה על תקשורתה, רבדיה ומילותיה. אפשר להניח על כן, כי לגבי חלק מהצופים היו חלקים מהחידון בבחינת שפה זרה. אבל מי אומר שצריך להתחשב תמיד בבורות ובחוסר ידע.

החידון שילב בתוכו קל וקצת כבד, וגם אם יש השואלים — האם יש להפוך את השפה העברית לעוד נושא או סיבה לחידון נוסף, בשפע החידונים שכבר נערכים במקומותינו, הרי ההפקה שראינו מצאה איזון נכון למדי של שעשועון על רמה. הדבר בלט כמובן, בשאלות ובצוות המוכחרים, שביניהם בלטו דווקא שני הצעירים, שהגיעו למקום הראשון והשני, אך גם בקטעי הבידור שהוגשו בכישרון רב על־ידי אלי גורנשטיין וליאורה ריבלין, וכן קטעי הפנטומימה של חנוך רוזן.

„סוף דיון"

אפילו הפארודיה, בהשתתפות לונדון וגורנשטיין, היתה מצחיקה, ושרתה את החידון, הפעם בתרגום מלים לועזיות. המנחה והמפיק של החידון, ירון לונדון, הסתובב אמנם על הבמה עם ניירות, אך קל היה להבחין, שהוא מרגיש „כמו בבית" ושולט היטב בחומר.

מארגני החידון גם הביאו לנו חידוש, ממש חמור, למלה השכיחה כליכך: קריקטורה. איך לא חשבנו בעצמנו על איטלולית. יופי של מלה. עכשיו צריך למצוא איטלולאי, שיצייר איזו איטלולית על החידון ומשתתפיו.

ירון לונדון • ומה עם איטלולאי?

הפשפש הקטן יהיה שער?

עשרה צעירים מהקיבוץ הארצי הלכו להקים קיבוץ בשדרות. קיבוץ עירוני. זה בהחלט סיפור מעניין, ואין פלא שרם עברון הזמין לאולפנו שניים מהם, את נעמיקה ורן. לסיפור הזה היה גם נופך מיוחד. סבא של נעמיקה הוא יעקב חזן, ממקימי השומר הצעיר והקיבוץ הארצי.

נראה, כי עברון חיפש איזה מרד או מחאה בוטה אצל הצעירים הללו, אך מדבריהם הסתבר, כי אין כאן מרד, אם כי יש בהחלט חיפוש דרך חדשה ורלבנטית יותר של ערכון הערכים השיתופיים הבסיסיים של הקיבוץ — במציאות של זמננו, שהיא שונה בתכלית מהמציאות שבה פעלו סבא של נעמיקה והוריה.

בשיחה הוזכרה לא אחת „הגדר" הקיבוצית. ואכן, יש בניסיון החדש הזה הרבה מעבר לסתם ירידה מהגדר. יש כאן פתיחת שער, שכרגע הוא נראה לא יותר מאשר פשפש קטן, אך ניתן בהחלט להרחיבו. מן הדברים שאמרו רן ונעמיקה המסר העיקרי היה מעורבות של תיכון, של מגע ישיר וקשר קבוע, בניגוד לאותה סגירות, שמעצם המבנה שלה יוצרת הסתגרות, ואולי גם ניכור דו־סיטרי. במיפגש כזה, במיוחד כאשר הוא נעשה בתום לב, ובפתיחות אמיתית, שאין בה התנשאות, ויש בה כבוד לזולת באשר הוא, ההשפעה היא בדרך כלל הדדית, ומפרה.

מבחינה „מדעית" קשה כמובן, להתייחס לניסיון יחיד כזה של עשרה צעירים בישוב אחד, אך הרעיון הוא ללא ספק מעניין. יש בו אתגרים חדשים ושונים מאלה שהקיבוץ המסורתי מציב לצעיריו ולחבריו בכלל.

לטוס בטוסטוס או באופניים...

בצד מזגני הרכב, הפינה של ג'ו קריין והכתבה על התמרורים, ראינו בתוכנית „על גלגלים" גם כתבה מצולמת על רוכבי אופניים, המשוטטים להם בין הרים ובין סלעים ובשבילי עפר, שכלי רכב ממונעים בקושי עוברים בהם. מלבד הדרך. ספורט נהדר. גם טיול, גם ספורט, והעיקר־חיסכון בדלק ובזיהום אוויר.

התוכנית „על גלגלים" מטפלת בעיקר בנושאי רכב. אך כל תל־אביבי מצוי, התקוע מדי יום בכבישים פקוקים לעייפה מתחיל לחשוב על פתרונות, במיוחד בקיץ החם. ספק אם ניתן לראות בטווח הקצר פתרון ממלכתי כלשהו להקלת המצב. גם אם יסללו כבישים חילופיים וירחיבו את הקיימים, מדובר בעוד הרבה שנים טובות.

הסיפור על רוכבי האופניים הזכיר מחדש פתרון פשוט ויעיל, שלא לדבר על היותו זול. למה לא להשתמש באופניים או בטוסטוסים בתוך העיר. ובאמת, יש כבר לא מעט אנשים שאימצו לעצמם את הפתרון הזה.

מדוע איפוא לא להקדיש איזו כתבה גם לכך. אפשר לעקוב אחרי שני שכנים בבוקרו של יום, היוצאים מביתם לעבודה. האחד במכוניתו והאחר באופניים או בטוסטוס. זה יכול להיות מעניין ואולי גם רב־תועלתי לחלק מהצופים לראות מי מגיע קודם. ובעיקר, איך כל אחד מהם מרגיש ונראה, כאשר הוא כבר מגיע לעבודה בבוקר.

שיבעטו מאוחר יותר

עלי להודות, כי לי למשל, אין מפריעים השידורים המאוחרים של אליפות הכדורגל של אירופה. גם לא כאשר הם באים על חשבון שידורים רגילים, בעיני לפחות, וכמותי, כך אני יודעת, יש עוד רבים, משחק כדורגל טוב הוא בידור לא פחות טוב מאיזה סרט בלשי עייף או תוכנית בידור צולעת.

אבל אנחנו לא דוגמה ולא משל, ואולי גם לא מייצגים את רוב הצופים של הטלוויזיה שספורט בכלל וכדורגל בפרט, אינם בראש שלהם, ובוודאי שלא בשעות השיא של הצפייה. צריך גם לזכור, כי יש כאלה שפשוט לא סובלים את המשחק הזה. זה מזכיר לי את דבריו של פרופסור ליבוביץ, אשר אמר פעם בערך כך: אני אינני מבין למה כמה אידיוטים רצים אחרי כדור, ויותר מכך איני מבין בשביל מה אנשים באים לראות אותם. גם זו דעה, גם אם היא קיצונית.

הטלוויזיה נותנת עדיפות מיוחדת במינה למשדרי הספורט. זה בוודאי משמח חלק מהצופים, אך מרגיז מאוד חלק אחר. מה לעשות? אפשר לתת את השידורים גם מאוחר יותר, אחרי השידורים הרגילים. נכון, „המשוגעים" יסבלו קצת מכך שאין הם רואים למשל את ספרד נגד דניה בשידור ישיר, כאילו ישבו ממש במשחק, אבל זה בכל זאת לא אסון נורא כל כך. הם יתגברו. לעומת זאת, לא צריך להעניש את אותם צופים שרוצים לקבל את המשדרים הרגילים שמגיעים להם.

רשות הקורא

גם את הממשלה

ההצעה המסתמנת לפתרון בעיית התורים בבתי החולים היא רעיון כביר, שניתן לישמו גם במקומות אחרים.

עורכי הדין יקימו תאגיד ומלכ"ר, אשר יאסוף תרומות וישלם לשופטים, כדי שיערכו משפטים גם בשעות אחה"צ (חבל לבזבז — „היכלי הצדק" אינם בשימוש, בשעות הערב).

קורבנות הפשיעה יממנו את כוחות המשטרה;

החקלאים — את המדריכים החקלאיים;

ההורים — את המורים בבתי הספר;

האסירים יממנו בניית בתי־סוהר מרווחים, וישכרו סוהרים פחות מתוסכלים...

רבותי, בואו נהפוך את כל השירותים לאזרח לתאגיד ללא כוונות רווח („תלכ"ר"), ובא לציון גואל. ואגב, גם את הכנסת והממשלה ניתן להפעיל באותה שיטה...

חיים מנוס, רעננה

עלה נידף

במדור „חינוך והשכלה" מיום 24.5.88 נאמר כי „מפעולות העמותה למען קידום החינוך ברוח ערכי תנועת העבודה נהנים כיום ארבעה בתי־ספר ירושלמים: ביה"ס בגבעת גונן, הכרמלי במושבה הגרמנית"... הריני להודיע בשם „העמותה לקידום החינוך בביה"ס הכרמלי", כי איננו קשורים ל„עמותה בערכי תנועת העבודה" ואיננו נהנים מפעולותיה, להיפך — יש לנו ביקורת חמורה על העמותה הזאת ופעולותיה, ובעיקר על ביה"ס בגבעת גונן.

„העמותה לערכי" היא למעשה צינור המזרים כספי ציבור (כולל הקצבות ייחודיות דוגמת ההקצבות לדתיים) לבית הספר בשכונת גונן. בדרך זאת מעניקים למוסד הזה יתרונות שאין להם שום הצדקה לעומת בתי־ספר אחרים באיזור, כמו כרמלי, שאוכלוסיית התלמידים בהם דומה או אף חלשה מן האוכלוסייה בגונן, אך אין הם נהנים מכספי ציבור „ייחודיים" ומ־25 מורות מסייעות. בעוד שבכרמלי נושאים ההורים בעול ההוצאות של העמותה — בבית הספר „בערכי" אין ההורים נדרשים לשלם — כי הקופה הציבורית פתוחה לפניהם!

בית הספר בגונן גם זכה למעמד של בית ספר אל־אזורי, ובאמצעותו הוא מושך מאיזור הרישום שלנו תלמידים ממשפחות מבוססות וגורם לדלדול הכוחות במוסדנו ובמוסדות דומים. מפלגת העבודה מתפארת בעלה התאנה הערכי הזה, אך בטוחני שבדיקה יסודית תגלה שזה עלה נידף.

צבי ישראלי, ירושלים

תנאים משופרים לח"כים פורשים

הפרסום „בעל המשמר" מיום 7.6.88, תחת הכותרת „ח"כים במאמץ להשיג פרישה בתנאים משופרים", מחזק את טענותי כי לא מעטים מקרב חברי הכנסת מתמקדים בעיקר בבעיותיהם האישיות, וביתרונות שיצמחו להם ממילוי תפקידם הציבורי.

הח"כ ז'אק אמיר, שנכשל יחד עם נאווה ארד, יו"ר השדולה למען הגימלאים, לשפר את מצבם הירוד והעלוב של גימלאי השירות הציבורי, בוודאי יצליח להשיג את הפריווילגיות המופלגות שהוא תובע לעצמו ולחבריו. מהצעות לטובת הגימלאים שאושרו פה אחד בהצבעה טרומית הוא משך את ידו חיש מהר, אבל לעצמו ולחבריו הוא תובע תנאי פרישה משופרים. האין זאת עזות מצח לתבוע רטרואקטיבית את הכהונות בכנסת ה־10 וה־11 לצורך חישוב הפנסיה כפי שעושים, לדברי יורם בר ב„על המשמר", חברי הכנסת דב בן־מאיר ורן תיכון? לא פחות מכך מקוממת פנייתו של הח"כ לשעבר מורלה בר־און לקבלת טלפון חינם לכל ימי חייו — לאחר שירות של שנתיים (!) בכנסת. למען הסדר הטוב והנכון, יש לבטל בדחיפות הטבה זו גם למי שכיהן בכנסת קדנציה שלמה ואף יותר מכך.

שלמה דיאון, ירושלים

שבוע הספר, ההנחה והקוד

יום רביעי, 1.6.88, בחנות סטימצקי שברחוב אלנבי בתל־אביב. אני שואלת על ספר מסוים ומחירו. הספר ישנו. המחיר — 19.50 ש"ח תודה, מחליטה לדחות את הקנייה לשבוע הבא, הלא הוא „שבוע הספר העברי", בו מובטחות הנחות בשיעור של 25% לפחות.

כעבור שבוע, יום חמישי, 9.6.88, בחנות סטימצקי, הפעם ברחוב הרצל בחיפה. הספר ישנו. מחירו לשנו ההנחה — 22.50 ש"ח. אני מוחה וטוענת למחיר של השבוע שעבר בת"א. המוכרת מראה לי את פתק המחיר הצמוד לספרו „את רואה, שינו את הקוד".

מי יבין את הקוד, שפירושו 25% הנחה בשבוע הספר אליבא כסוכנות סטימצקי? את הספר לא קניתי. אחכה לסיומו של שבוע הספר ואקנה אותו בתל־אביב, בלי הנחה.

שוויונה ויטים, דליה

ספורט

אופטימיות במחנה ההולנדי. מצב הרוח שפוף באנגלי

עוד הערב: אתגר קשה לאירלנד מול בריה"מ

יואל כץ
גרמניה

טבלת בית ב'

1.	אירלנד	1	0־1	2
—.	בריה"מ	1	0־1	2
3.	אנגליה	1	1־0	0
—.	הולנד	1	1־0	0

שתיים שהיו אמורות להיות המנצחות במשחקן הראשון — הולנד ואנגליה — נפגשות בפעם השנייה תוך שלושה חודשים הפעם במסגרת רשמית בקרב קובע לעלייה לשלב חצי הגמר. בוומבלי הצליחו ההולנדים להשיג תיקו, הפעם כנראה שהתיקו לא יספיק — אבל כאשר תשמע שריקת הפתיחה למשחק בריין סטדיון אשר בדיסלדורף הערב ידעו שתי הנבחרות מה מצבן, אם כי יתכן כי רק במשחק השלישי תפול ההכרעה ומי יודע — אולי בהפרש שערים. על כן שתי הנבחרות חייבות לעשות הכל על מנת לנצח.

רומה שלפחות על הנייר סיכוייה של הולנד טובים יותר ולפי רמת המשחק שהיא גילתה נגד רוסיה היא בהחלט מסוגלת לנצח את אנגליה. היא על כל פנים שיחקה טוב יותר מאשר אנגליה מול אירלנד.

מצב הרוח במחנה ההולנדי טוב יחסית. המאמן הוותיק מיכלס אינו מתרגש מההפסד נגד רוסיה: „אם נשחק נגד אנגליה את ה־25 דקות הראשונות כפי ששיחקנו נגד ברית המועצות — ננצח," אמר.

אין להניח כי ייעשו שינויים אצל ההולנדים, אבל בהחלט ייתכן כי ואן בסטן ואולי אף קיף יהיו בהרכב הפותח.

אין צורך לספר כי מצב רוחו של בובי רובסון בכי רע. העיתונות האנגלית קטלה אותו ואת אנשיו תוך כדי המשחק. הבעת פניו השלווה מעוררת זעמם של כל אלה אשר פיקפקו גם קודם ביכולתו להצעיד את הנבחרת לגמר ואף אוהדיו מבקרים אותו קשות. קשה אבל להניח כי גם בהרכב האנגלי יהיו שינויים אם כי חולשתו של בירדסלי כנראה תביא את גלן הודל להרכב ואם גלן הודל הרי שיש מקום להוסלי עימו הוא משחק בקבוצת מונקו הצרפתית.

המשחק בדיסלדורף מעורר ענין רב מאד. המשטרה וכוחות הביטחון נערכים היטב לפלישה של האוהדים האנגלים שכבר הצליחו לעורר מהומות במקומות בהם הופיעו.

אירלנד עומדת לפני אתגר קשה בהנובר. ג'קי צ'רלטון יודע שדאסייב וחבריו מבריה"מ משחקים כדורגל נוקשה וחזק ואין ספק לשמאק קארטי וחבריו לא יהיה קל לבלום את התקפת הסובייטים.

מהמחנה הרוסי לא נמסר על ההרכב הפותח — הרוסים הגיעו להנובר רק בערב. אבל ברור כי ליוטונצ'נקו לא ישחק כי הוא ספג כרטיס צהוב נוסף במשחק נגד הולנד. את הכרטיס הראשון קיבל במשחקים בשלב המוקדם.

אצל האירים לא יהיו שינויים. אתמול ויתרו האירים על אימון מלא אשר נועד להם במגרש המשחק: „אנו עייפים מדי מהמשחק הראשון" אמר צ'רלטון והסתפק באימון קל ורק שחקני מילואים והשוערים ערכו אימון מלא.

ישפוט במשחק בהנובר אלדרין הספרדי ובדיסלדורף ישפוט האיטלקי קורין.

נעצרו עוד חוליגני כדורגל בריטיים

40 חוליגני כדורגל בריטיים נוספים נעצרו אתמול לפנות בוקר בדיסלדורף ובקלן, לאחר שניפצו חלונות, העליבו עוברי אורח ובעטו באוהדים יריבים.

היה זה הלילה הרביעי ברציפות של אלימות מצד שיכורים, בעיקר אוהדים אנגליים. תקריות אלה עוררו חששות חמורים לקראת המשחק שיהיה היום בין אנגליה והולנד בדיסלדורף.

עד אתמול בבוקר נעצרו בסך הכל כ־180 חוליגנים, רובם בריטים.

בדיסלדורף נמסר כי המשטרה בודקת ידיעות כי בריונים אנגליים מסויימים השמיעו שירים נאציים והצדיעו בנוסח היטלר, למרות האיסור הקיים במערב גרמניה.

מקלן נמסר כי כמה מאות אוהדים אנגליים השתכרו בלילה שעבר לחלוטין בעיר העתיקה, ולאחר מכן יצאו קבוצות קטנות לרחובות בשעות הבוקר המוקדמות.

שלושה אנשים אושפזו בבית חולים לאחר שהוכו בידי הבריונים האנגליים, ואחרים קיבלו טיפול ושוחררו.

החוליגנים עקרו אבני ריצוף ברחובות, הפילו פחי אשפה ועקרו ערוגות פרחים בצידי הכבישים.

ביום שני בלילה קיבל תושב של דיסלדורף טיפול בבית חולים לאחר שכנופיה של אוהדים אנגליים תקפה אותו. הוא הגיש תביעה למשטרה.

דובר המשטרה אמר „האוהדים האנגליים הללו היו כולם שיכורים לגמרי".

שלטון, קפטן ליום אחד

פיטר שילטון בן ה־39, שוערה של נבחרת אנגליה בכדורגל, מקווה להיות קפטן הנבחרת בהופעתו ה־100 בנבחרת הלאומית, כשזו תפגוש הערב בדיסלדורף את הולנד.

מנהלה של הנבחרת האנגלית, בובי רובסון, סרב לפרסם את ההרכב למשחק הגורלי, אך אישר את הופעתו של פיטר שילטון וכי יהיה הקפטן ליום ה־100 שלו בנבחרת.

הערב העצוב של ריקארד

יואל כץ, גרמניה

● העברה רוסית ראשונה למערב: וגיס חידג'טולין בן ה־29 יועבר, כך מספרים כאן, לטולוז. מחיר ההעברה לא פורסם.

● 1000 פרנקים שוויצרים קנס קיבלה ההתאחדות ההולנדית על כי מירבק לבש במחצית השניה (עד לדקה ה־74) חולצה מספר 12 במקום המספר המקורי שלו — 2. אני בטוח שכיסים קיוותי שמת על הקנס. המותדל גרם לו אי נעימות...

● לריקארד ההולנדי שזעם הער היו ביום ראשון בערב שתי אבידות: הוא הפסיד נגד ברית המועצות ומה שעצוב הרבה יותר: אשתו כרמן הפילה באותה שעה תאומים.

שלושה אוהדי כדורגל דניים הציגו אתמול את אחוריהם וביטאו בכך את הרגשתם לאחר הפסד נבחרתם 2:0 למערב־גרמניה באליפות אירופה. (תצלום: איי.פי)

גרמניה: יכולת מיני – הישג מקסי

יואל כץ
גרמניה

יכולת פושרת למדי הספיקה לגרמניה לנצח 0:2 את דנמרק ★ בקנבאואר מיהר לאחר המשחק לטוס למשחק איטליה – ספרד ועתה ברור לו שהעלייה עוד לא בטוחה

"מה זה חשוב איך שיחקנו העיקר שכבשנו שני שערים וזכינו בשתי נקודות" אמרו המומחים הגרמנים שראיינו אחרי המשחק. אכן זהו הלך הרוח במחנה הגרמני אחרי הנצחון של אתמול. "הצלחנו" אומרים הגרמנים "להגיע באמצעים של לחימה עיקשת להבקיע שני שערים, וזהו זה". המטרה הושגה והחיוכים רחבים פרושים על פניהם המרושעות של האחראים על הנבחרת הגרמנית. מנהל הנבחרת פראנץ בקנבאואר לא הופיע למסיבת עתונאים לאחר המשחק משום שטס במטוס פרטי לחזות במשחק בין איטליה לספרד.

המשחק היה משעמם, ירוד, ללא הברקות, ללא סיטואציות מרתקות ליד השערים, ללא קריאות התפעלות ממבצעים של הגדולים. משחק שהוחזק על ידי הגרמנים, בעזרתם של הדנים, על אש קטנה.

הגרמנים עם אותם חלוצים שאיכזבו במשחק הראשון ואפילו עם אותו ליברו שגרם לשער השיוויון התייצבו למשחק השני במטרה להציל את כבודם. הם פתחו את המשחק במהירות ובצירופים נאים של ליטברסקי הנייד, מתיאוס וטון, אבל כל זה ללא מחשבה וללא הכוונה.

השער שהושג ברקה העשירית הפיח תקווה שהגרמנים יפתחו את המשחק וימחצו את ההגנה הדנית האיטית וההססנית העושה כל כך הרבה שגיאות כאשר לארס אולסן החליף בתפקידו בכלם אחורי את מורטון אולסן אבל לא היה בהרבה טוב ממנו, ויצר "חורים רבים".

בדקה העשירית באה כאמור הישועה: לארבי בעט כדור שהגיע לפלר אשר שלח אותו לעבר השוער הדני שוינק לרגליו, הכדור הגיע לקלינסמן והלה שלחו לרשת החשופה.

אלא שכאן נעצרו הגרמנים. הם טוענים שפציעתו של בוכמאן גרמה לעצבנות בשורותיהם. תירוץ תפל. הם פשוט נעצרו. אז התגלתה החולשה הדנית במלוא עוצמתה. נבחרת שהיתה מול יריב נסוג, פושר, חסר יוזמה קיבלה יתרון על מגש הכסף ולא ניצלה אותו.

ההתקפות הדניות היו חיוורות, אנמיות ואיטיות. כך היה גם במחצית השניה. החלוצים הגדולים של דנמרק שייכים — וזה הוכח אתמול כאן, לעבר.

כיצד להסביר זאת אחרת כאשר מורטון אולסן בן ה־38 נשלח על ידי מאמנו להיות היוזם הגדול והנייד... גילו הגבוה של אולסן היה אולי לסמל של הקבוצה כולה. ובנסיבות אלה הגרמנים החזיקו מעמד ללא קושי, פרצו מדי פעם בהתקפות פתע - כאשר פייר ליטברסקי הוא היוזם. כניסתו של מיל במקומו של פלר לא שיפרה את המצב. אבל כפי שזה קורה במקרים רבים כך הפעם הגדילו הגרמנים את יתרונם.

דקה 87, בעיטת עונשין לרוחבת העונשין של ליטברסקי מצאה את ראשו של טון ו־0:2.

איני בטוח אם היכולת מאתמול תספיק לגרמנים מול הספרדים.

המשחק אתמול כאן בגלזנקירכן חזר ואישר את הסברה הרווחת בין המומחים: גרמניה משחקת כדורגל מיני וזוכה בהישגים מקסי... ואלפים גרמנים צהלו ושמחו ואלפי דנים עזבו במפח נפש. נבחרתם סיימה את תפקידה הפעיל כאן.

נסיכת דנמרק באטריקס הגיעה למגרש לפני המשחק מחייכת בחליפה בבגדי הלאום בלוויית שר החוץ גנשר, היא חייכה קרוב לוודאי גם אחרי המשחק חיוך נימוסי מאולץ אבל שמחה לא היתה עמה.

אכן, סוף פסוק. ואנו נושמים לרווחה ומקווים רק כי הצגה זו לא תחזור עוד. אבל כגורל הציפיות כך גם גודל האכזבות.

המלך האיטלקי ויאלי (משמאל) חולף על פני מיגל סולר מספרד במשחק אמש בו כבש ויאלי את שער הנצחון 0:1
(תצלום: איי.פי)

המגף האיטלקי בעט בשור הספרדי

שער של ג'יאנלוקה ויאלי בדקה ה־76 קבע נצחון 0:1 לאיטליה על ספרד ועשה צדק לאור יחסי הכוחות

יותר מ־60 אלף צופים, רובם מאיטליה, חזו במשחק המהנה, בו שלטו האיטלקים ברוב שלבי המשחק. הם שיזמו את ההתקפות והם שהפגינו את המשחק האלגנטי והטכני, שאף נבחרת לא הפגינה עד כה באליפות אירופה לאומות.

האיטלקים היו נמרצים והלהיבו בטכניקה הנפלאה שלהם, כשכל שחקן הבין את חברו לקבוצה. הנבחרת האיטלקית למעשה היא הצעירה מיתר שחקני הנבחרות המשתתפות. הגיל הממוצע של הנבחרת האיטלקית 23־24.

שיפוטו של השבדי פרידריקסון היה מעולה והוכיח שהוא נמנה כיום על השופטים הטובים ביותר בעולם.

לספרדים היו כמה הזדמנויות כשהבולטות שבהן ברקה ה־79 לאחר בעיטה של ויקטור קלט, אך השוער זנגה מאינטר עצר בצורה נפלאה. כעבור חמש דקות שוב הצליח זנגה לעצור בעיטה מצויינת ממרחק של 18 מטרים.

טבלת בית א'

1.	גרמניה	2	1־3	3
2.	איטליה	2	1־2	3
3.	ספרד	2	3־3	2
4.	דנמרק	2	5־2	0

גיבור הנצחון ויאלי הוחלף שלוש דקות מן הסיום על ידי דה אגוסטיני.

המשחקים הבאים בבית והאחרונים יהיו בין מערב גרמניה וספרד ובין איטליה ודנמרק, כששתי הראשונות זקוקות לתוצאת תיקו, כדי להבטיח את עלייתן לחצי הגמר. סכוייהן טובים למדי.

שש עשרה דקות לפני סיום המשחק סיתחה איטליה עוד התקפה על שער ספרד. האם שוב תכשלו? הכדור נשלח מימין למרכז, אלסנדרו אלטובלי הותיק שנכנס לשחק ארבע דקות קודם לכן במקומו של מציניי הטעה את שומרו ואיפשר לכדור להגיע לג'יאנלוקה ויאלי בן ה־24 מקבוצת סמפדוריה גנואה. ויאלי מהאגף השמאלי בעט לא חזק, אך מרוייק מרוייק והכדור חדר לרשת הספרדית בפינה הנגדית.

0:1. 0:1 מוצדק לאור יחסי הכוחות. איטליה של אמש היתה ראוייה לנצחון.

מדליות זהב למתאגרפים

שלוש מדליות זהב ושבעה נצחונות השיגו ספורטאי ישראל בטורניר בינלאומי באיגרוף שהיה בקטוביץ שבפולין בהשתתפות יותר ממאה מתאגרפים.

הישראלים רשמו 7 נצחונות מהם 2 על מתאגרפים מבריה"מ ו־5 נצחונות על מתאגרפים פולניים. כמו כן השתתפו בטורניר מתאגרפים מצ'כיה, יוגוסלביה ובלגיה. המתאגרף בן־חיים אשר הופיע במשקל עד 48 ק"ג גבר בחצי הגמר על בטארז'יק - מפולין וכגמר על פפקוב מבריה"מ. יעקב שמואל שהופיע במשקל עד 58 ק"ג זכה אף הוא במדליית זהב אחרי 2 נצחונות על מתאגרפים מפולין ואהרון יעקבשוילי זכה ב־3 נצחונות וכאר מור במדליית זהב. הוא ניצח בסבוב הראשון את הרוסי מזורוב שהוא קפטן נבחרת בריה"מ באגרוף. בסבוב השני הוא גבר על אלוף פולין קוברסקי ובגמר הוא ניצח מתאגרף נוסף מפולין. היה זה אחד ההישגים הגדולים של ענף האגרוף.

בסכום הכללי הקדימה ישראל ב־5 מדליות את בריה"מ.

בראש המשלחת עמד שמשון עם־שלם והמאמן היה פימה ליפמנוביץ. מחוגי האגרוף נמסר שלאור הישגיהם של 3 המתאגרפים התבקש הוועד האולימפי לאשר צירופם למשלחת לסיאול.

המהמרים: מקנרו יזכה בוימבלדון

בשוק המהמרים הלונדוני נקבע, כי ג'ון מקנרו בן ה־29, שזכה שלוש פעמים באליפות וימבלדון, מועמד לזכיה רביעית, בתחרויות שיחלו ביום השני הקרוב, ביחס של 5־1 ולא כפי שנקבע לפני ההגרלה 7־1.

בוריס בקר ואיוואן לנדל מועמדים לזכייה בשיעור של 3־1, לפני פאט קאש ושטפן אדברג 11־2.

בין הנשים מועמדת שטפי גראף לזכייה בשיעור של 8־11 לפני נאווראטילובה 7־4.

מנסדורף ממתין לעולה מהמוקדמות

● טניס

אלוף ישראל בטניס עמוס מנסדורף, המדורג 16 בוימבלדון, ממתין ליריב בסיבוב הראשון, שיעלה מן המוקדמות. כך גם אלוף וימבלדון, האוסטרלי פאט קאש, המדורג הפעם רביעי והצרפתי חנרי לקונט, המדורג שביעי.

המדורג ראשון איוואן לנדל, שהפסיד אשתקד בגמר לקאש, ישחק מול דייויד פלגייט מבריטניה. המדורג שני, מאטס וילאנדר משבדיה, יתמודד מול אדוארדו מאסו מארגנטינה, שניצח בסיבוב הראשון ברולאן גארוס את מנסדורף.

בוריס בקר, המדורג שישי ואלוף וימבלדון ב־1985 ו־1986, הוגרל נגד האוסטרלי ג'ון פרולי. אשתקד הודח בקר כבר בסיבוב השני, על ידי האוסטרלי פיטר דוהאן. השבדי שטפן ארברג, המדורג שלישי, ישחק נגד הצרפתי ג'י פרוז'ה.

מאטס וילאנדר

ג'ימי קונורס, שהיתה לו אשתקד הצלחה כשהעפיל לחצי הגמר ולכן דורג חמישי, יופיע מול בן ארצו ליף שיירס.

היוגוסלבי סלובודאן זיבויונוביץ', המדורג 16 אחרי מנסדורף, הוגרל נגד הארגנטיני דה לה פנייה והמקסיקני אוגוסטין מורנו מול הצ'כי מילוסלאב מאצ'יר, שאינו מדורג, מכיוון שנעדר תקופת מה מן התחרויות.

לראשונה מזה 66 שנים, שאחים ייפגשו ביניהם כבר בסיבוב הראשון. יהיו אלה אמיליו והאוויר לבית סאנשז.

הטניסאי הישראלי השני שישתתף בוימבלדון, הוא גלעד בלום, שההגרלה התאכזרה לו, כי מולו יתייצב המחבט המספר 2 של מערב־גרמניה, אריק יילן.

אגב, יילן ניצח לפני שבוע את מנסדורף בקווינס־קלאב בלונדון.

בין הנשים, שטפי גראף, המדורגת ראשונה, תפגוש בסיבוב הראשון את האמריקנית ממוצא סיני, הו נה. האלופה מרטינה נאווראטילובה, המדורגת שנייה, תשחק מול היוגוסלבית סאבריה גולש.

ג'ון מקנרו

גבריאלה סאבאטיני, המדורגת שביעית, תשחק מול הקנדית קארלינג באסט סגוסו (נשואה לטניסאי האמריקני רוברט סגוסו).

פאם שרייוור, המדורגת שלישית, תשחק נגד הרודום אפריקנית רינקי ואן רנסבורג, ואילו הסובייטית הצעירה, נטליה זבארבה, ממתינה ליריבה שתעלה מן המשחקים המוקדמים.

כריס אוורט המדורגת רביעית, שזכתה כמה פעמים באליפות וימבלדון, הוגרלה נגד הצרפתיה אלקסיה רשום.

הכדורסלנים מחר לאיטליה

יצחק ויסהוף

נבחרת ישראל בכדורסל סיימה אתמול אחה"צ מחנה אימון במכון וינגייט ומחר היא תצא לטורניר בינלאומי בעיר פרוג'ה שבאיטליה שם ישחקו, בנוסף לישראל, גם נבחרות מערב גרמניה, איטליה וצרפת.

באימון אתמול השתתפו כל 14 השחקנים שגילו מוטיבציה גבוהה במהלך האימון שבר ניר רכליס את טבעת הסל באולם בוינגייט.

מאמן הנבחרת רלף קליין הביע סיפוק מהשיפור שחל בכושר השחקנים לאחר כשבועיים של אימונים שכללו בשעות הבוקר אימוני ריצה בתלולות בהדרכת מאמן הכושר אלברטו איילון ובשעות אחה"צ אימוני כדורסל שהועברו על ידו ועל־ידי עוזרו משה ויינקרנץ.

אושר מינוי קליין

יצחק ויסהוף

נשיאות איגוד הכדורסל אישרה אתמול את החלטת הוועדה המקצועית בנושא מינוי המאמן רלף קליין שיהיה המאמן והאחראי לכל נבחרות איגוד הכדורסל.

בנשיאות נמסר עוד על פתיחת ליגת הקיץ האמורה להתחיל ב־17 ביולי באולם אוניברסיטת רמת־אביב.

סוקובה נוצחה

הפתעה היתה בסיבוב השני בטורניר הנשים בטניס באיסטבורן, כאשר הצרפתיה פאסקאל פאראדיס ניצחה את המדורגת הרביעית, הצ'כית הלנה סוקובה 1:6, 3:6.

מרטינה נאווראטילובה הכניעה את הבריטית מוניק ג'ייבר 2:6, 1:6 ונטליה זוורבה גברה על הגרמניה קלאודיה פורוויק 3:6, 0:6.

יש בורר בעניין מרסר

יצחק ויסהוף

אורי גורן, שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, יהיה הבורר בעניינו של הכדורסלן לאוואן מרסר והמבקש לעזוב את הפועל תל־אביב ולשחק בשורות האלופה מכבי תל־אביב.

הדיון וההחלטה בעניינו של מרסר יהיו ב־23 ביוני בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב וזאת לאחר שאגודות מכבי תל־אביב והכדורסלן מרסר פנו שלשום לבית־המשפט וביקשו למנות בורר שיכריע במחלוקת בינם לבין אגודת הפועל תל־אביב באשר לסכום הכספי אותו אמורה מכבי תל־אביב לשלם להפועל תל־אביב עבור שחרורו של מרסר והעברתו למכבי תל־אביב.

יום לפני כן ישמע בלשכתו של השופט שאול אלוני בקשתו של הכדורסלן גרג הנפלד להשתחרר מאגודת ספורט רמת־השרון, המסחררת בכרטיסו בכל שנה. הנפלד מבקש להכריז עליו כעל שחקן חופשי וההכרעה כאמור, תינתן ב־22 בחודש.

לאסתר ויוסף גלזר
שפע ברכות
ומזל טוב לנישואיכם
מדור הספורט ב"על המשמר"
ישראל פז, מוטי חביב, יצחק ויסהוף

הכדור ברשת, השוער הדני נכנע, גרמניה צוהלת – אתמול באליפות אירופה. הגרמנים עלו לראש הבית ודנמרק יכולה כבר לארוז. הסיפור שלה נגמר. (תצלום: איי.פי)

שמחה בחתונת זרים

יומן האליפות — יואל כץ

הגעתי אתמול לאיצטדיון בגלזנקירכן שעות אחדות לפני פתיחת המשחק דנמרק — גרמניה. לא רציתי לקחת על עצמי סיכונים מיותרים בדרכי הארוכה לחנה. בשערי גלזנקירכן התמקמו כבר משעות הבוקר כוחות משטרה גדולים, על אופנועים, במכוניות, מסביב לאיצטדיון התפרסו כוחות בטחון נוספים כאשר בפינות האיצטדיון מכוניות גדולות ובהן כלבי משטרה — על כל צרה שלא תבוא.

אתה נכנס לאיזור רחב ידיים, כולו ירוק, המתפרס על שטח של מאות דונמים מוקף כבישים מצויינים, דרכי גישה, עם מגרשי חניה ענקיים, מסומנים, נקיים, מדשאות ונטיעות, אתה נכנס לעולם אחר שכולו ספורט. קומפלקס ענק והצבע הירוק המרענן שובה את העין. ובפנים איצטדיון יפה להפליא מטופח, מבריק, ומסביבו השירותים המבריקים המצוחצחים, הכל מוכן להצגה.

נכנסתי פנימה והתיישבתי ביציע. האיצטדיון הענק על 60.000 המקומות היה אותה שעה ריק מאדם. שקט שרר כאן. ישבתי והרהרתי: הנה עוד שעה קלה והכל יחל לרעוש. לא יאומן כי כאן בקופסת הפאר הארכיטקטונית, יתרחש מחזה המרתק אלפים מסביב לדשא ומיליונים ליד מקלטי הטלוויזיה. מחזה דרמטי שאין לו תסריט קבוע מראש. דרמה וטרגדיה, לצד של שמחה, צהלה, תקוות.

אנשי הבטחון בודקים את המושבים. אנשי האלקטרוניקה בודקים את המתקנים, ומבחוץ מתחיל להגיע רעש של המונים, על מגרשי החניה סוערים, נחים אלפים. הצבע האדום שולט: הדנים הגיעו בשעות הלילה מהצפון, התמקמו כאן בפיקניק אדיר, קבוצות קבוצות, משפחות משפחות, אלפים. הם באו להנה לעודד את נבחרתם. ברכב, אניה, מטוס. מרחב גרמניה נעים בכבישים אל גלזנקירכן מאות אוטובוסים מכל רחבי הארץ. אוהדים עם שלטים, דגלים והרבה, הרבה תקוות.

בחדרי העתונות שעה לפני תחילת המשחק כמעט הורכב הסופי. כאן אינם מתכנסים. כאן נפגשים, כותבים, משדרים, הייתי אומר משדרים את המשחק בטרם החל. גם אנו כאן אבל מי אנו? סטטיסטים מרחוק שבאנו לשמוח בחתונת זרים עשירה. אנו צופים מבעד לגדר. אבל אין לנו רגשי נחיתות, לא באולם זה. כי הרי אנו לא הפסדנו במירוץ על המקום בגמר האירופי, אנו מחוץ לאירופה. ותמיד נוכל לומר: אילו היינו...

וזמן לפקוח עיניים. שעת הפתיחה של המחזה הגדול מתקרבת.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקות 582, 124, 123, בגוש 8267, רח' גבעת־חיים מס' 8 — כחריגה, מאושרת מבוקשת כהקלה: עד 6% בניה, 105 ס"מ מקו בנין צדדי ומזרחי בקיר אטום.

את התכנית מס' 225/88, ת.ב.: 6699 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה תוגש בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקה 487, בגוש 8267, רח' עציון — בחריגה, מאושרת מבוקשת כהקלה: עד 6% בניה, 20.30 ס"מ מקווי בניין צדדיים.

את התכנית מס' 120/88, ת.ב. 6959 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן: הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6180, חלקה 83, רח' גוה־יהושע מס' 17, דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה ו־5% עבור מעלית ו־2.5% עבור קומה נוספת.

על המעוניין הרואה עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.

ההתנגדות צריכה להימסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה, רח' המעגל 26 ר"ג, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

אורי עמית — ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה, רמת־גן

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק, התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה למרפסות סוכה ואת הבניה על הגג כהקלה מת.ב.ע. 1680 (בינוי) ברחוב הירשנברג מס' 5 א', גוש 7078, חלקה 158, תיק בניין א"־005־298/3, בקשה מס' 880115.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו, שדרות בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו הנ"ל ומספר טלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי המרכז

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז מרכז ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ובניה המרכז, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר מפ/10/472/א'".

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: גאולת יהודה: חלקי גושים: 6092, 6091.

עיקרי הוראות התכנית: שינוי לוח האזורים בתכנית ממ/10/472.

כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על־פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הוועדה המקומית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה — מחוז מרכז
7.6.1988

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב מרחב תכנון מקומי חולון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה באישור שר הפנים לאשר "תכנית מס' ח/400" שינוי לתכנית מיתאר מקומית מס' ח/1 על תקוניה ותכנית מתאר ח/146 א' (קרית שרת)

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: חלקי גושים: 6736, 6763, 6764.

עיקרי הוראות התכנית: החלפת שטחים שווים המיועדים בשטח פרטי פתוח בין המגרשים 567 ו־568 באופן ששטחו של השטח הציבורי הפתוח המצוי בין שני המגרשים לעיל (מגרש 566) לא יפגע והשטח הפרטי הפתוח שיתווסף לשטח השלום העירוני (מגרש 568) יהיה בן כ־20 דונם, ושטח מפרץ הדרום (מגרש 567) יקטן בכ־20 דונם תוספת השטח הנ"ל למרכז הספורט הקיים מיועדת לאפשר תוספת מתקני ספורט ובריכת שחיה.

הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3476 ה' באלול התשמ"ז מיום 30.8.87.

השינוי האמור בצורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון.

וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מרדכי כהנא, יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי "הדרים", הוד השרון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' הצ/190/4".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6446, חלקות 31–33, 113–115; גוש 6455, חלקות 59, 61, 63, 391, 119, 292, 120–125, 135, 106, 381, 384, 62, 66, 131, 132, 133, 765, 766, 126–130, 284, 285, 670–672, 407, 406, רסקים. דרך השרון, שרת, בן ומנא, הוד השרון.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת שטחים לדרכי ציבור, דרכים, חזית מסחרית, אזורים שונים. הוראות בניה ואיחוד וחלוקה עפ"י סמן ד לחוק.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3181, תשמ"ה, עמ' 1815, ובעתון בוקר "הצופה" מתאריך: 14.3.85, ובעתון ערב "מעריב" מתאריך 13.3.85 כעמ' ... העברית ובעתון בוקר נוסף "על המשמר" מתאריך 14.3.85, בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש
יו"ר הוועדה המחוזית
לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

1 ביוני 1988

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים"

הוד השרון, דרך רמתיים 34, טל' 052־21178

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לדיון, בקשה לבניית בית משותף הכולל קומה מסחרית ומגורים ברחוב דרך מגדיאל, בהוד השרון, גוש 6412, חלקה 148, על־ידי משה בוגומילסקי — והמהווה חריגה, היינו:

1. קוי בניין צדדיים — 3.15 מ' ו־3.60 מ' במקום 4.00 מ' ולפי הכ/160).
2. 111.9% מגורים במקום 105% ולפי הכ/3/329).
3. 4 קומות מגורים מעל קומה מסחרית + קומה מפולשת על גג הבניין במקום 2 קומות מגורים מעל קומה מסחרית (לפי הכ/3/329).
4. גובה קומה מסחרית 4.0 מ' במקום 3.25 מ' ולפי הכ/3/129).
5. 12 יחידות דיור במקום 9 יחידות (לפי הכ/160).

כל מעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הוועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

טלוויזיה

08.00 עד כאן חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 ארץ מולדת ממורת ומים למולדת (כ). 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע (יסודי) עם הרוח. 09.20 אנגלית ו'. 10.00 שעת כושר. 10.10 מדעי הטבע לטח ולהרגע מכלי להפגע (כ). 10.30 פרפר נחמד קולות וצלילים. 11.00 חשבון ר' חילוק בשברים עשרוניים. 11.15 אנגלית (יא', יב') HELLO ISRAEL IT'S PART 11.OF LIFE. 30 מושגים ביהדות — השב תשיבם (כ). 12.00 אנגלית ח'. 12.25 אנגלית י'. 13.00 מדעי הטבע (על יסודי) הווצרות הגבנים במטריה. 13.30 ג'יאוגרפיה כללית ברזיל: גורדי שחקים ועוני. 14.00 עד כאן חדשות קול ישראל. 14.05 בהוטאן הדרך אל העמק המלכותי (חלק 2). 15.00 טוב טוב הגמד. 15.25 שעת כושר. 15.35 יוצא מן הכלל, לקראת בחינת הבגרות בלשון. משרד 9: תשלום רגש. מנחה: מרדכי רוזן. 15.55 מאחיים שניות הדסה נעורים. 16.00 שביל באמצע שביל בצר. טיול השבוע: אשדות יעוד ונחל יגור. 16.20 פיצוחים התמודדות בין אלופי פיצוחים של השנה האחרונה לתואר אלוף האלופים. 17.00 ערב חדש. 17.30 פסטיגל 87 בסימן חגיגות ה־40 למדינה. מנחים: נתן רטנר ואבי קושניר, שלמה בר אבא, מוני מושונוב ועירית ענבי. מתרזות שירי הפסטיגל בביצוע ילדי הפסטיגל. הומר ארם, עפרה חזה ועוד. 18.10 אליפות אירופה לאומות בכדורגל שידור ישיר: אנגליה — הולנד. 19.00 חדשות בערבית (ערבית). 19.25 המשך שידור משחק הכדורגל בין אנגליה להולנד. 20.00 כותרות מבט. 20.02 רוח הארץ — דרך חיים. 20.30 תצפית מגזין לענייני מדע, רפואה וטכנולוגיה בתכנית הפעם כתבות מחוץ לארץ, בנושאי סכע. 21.00 מבט, מהדורה מורחבת. סיקור ישיבת מפלגת העבודה. לחדשות. 21.25 מוקד. 22.05 סרט שלנוע וילינגר תיאור קורותיו של הגאנגסטר האמריקני הידוע לשמצה מבריחתו מן הכלא, ועד שנרצח באולם התאטרון. 23.35 אליפות אירופה לאומות בכדורגל תקציר המשחקים: אנגליה־הולנד, בריה"מ־אירלנד. 00.05 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 מוכנים: הכון: בוס: יום הולדת באי. 18.57 רגע לפני... על אילוף כלבים לסרטים. 19.00 סרט תיעודי: גנו של ארם. 19.30 ופספלי חופשי. 20.00 כותרות להתוות. פרק שני: המשחק המסוכן מכולם. 21.00 שירים של פיטר גבריאל, אלטון ג'ון ואחרים. 21.30 סרט מוסיקלי: חזרה לוטרלו.

רדיו

קול המוסיקה

00.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר. 11.57 פינת השיר. משירי ישראל אלירז. 12.00 אמנים באולפן. 13.05 בהאזנה נינוחה. הירדן: דיברטימנטו מס. 2 אופ. 100. מוצרט: קונצ'רטו במי במול מג'ור לקרן ותז. ק. 447. בטהובן: שביעייה אופ. 20. שוברט: סונטה במי. לורטצינג: הצאר והנגר (קטעים מהאופרטה). 15.00 מוסיקה ויוה. 16.00 קונצרט מהקלטות התזמורת הסמפונית ירושלים רשה"ש. מנצח: דור שלון. ברליוז: הפתיחה שודד הים. שומאן: סמפוניה מס' 2, אופ. 61. קרל אורף: כרמינה בוראנה. 18.00 שעה עם... 19.00 מוסיקה אהובה עליכם. בריטן ולפי רוסיני: ערבית מוסיקליות. פגניני: קונצ'רטו מס. 6, במי מינור, לכנור ולתזמורת. 20.05 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו. התזמורת הפילהרמונית הישראלית מנצח: כריסטוף אשנבך דניאל בנימיני: ויולה. שומן: הפתיחה ל"הכלה ממסינה". וולטון: קונצ'רטו לויולה ולתזמורת. שומן: סמפוניה מס' 4, ברה מינור. שומן: אדאג'ו ואלגרו אופ. 70. דבוז'ק: חמישייה בלה מז'ור לפסנתר ולכלי־קשת. 23.00 מחזורי יצירות. קונצ'רטו גרוסו של קורלי וג'מיניאני. יצירות לכלי סולו מאת טרטיני.

רשת א'

07.30 רדיו קל. 08.05 חונה, עם בני הגדל. 08.55 ספרות על הגל. 09.05 סלדריו, שירות מידע למאזינים. 10.05 פניני בוקר, מגישו גדעון הוד. 10.55 ספרות על הגל. 11.05 ירוק ירוק — שירים עבריים. 12.05 מעורב ים תיכוני. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר, מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.25 האוניברסיטה הפתוחה. 15.55 ספרות על הגל. 16.05 משירי מרדכי גבירטיג בתרגום עברי. 17.10 צבעי הקשת: שירי עמים. 17.55 ספרות על הגל. 18.05 מינחת ערב. 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 חבר מאחו כוכב. תכנית היכרות רדיופונית בשידור חי עורכת ומנחה: מילכה למרן. 23.55 ספרות על הגל.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 07.55 ספרות על הגל. 08.05 עושים עניין. 08.55 ספרות על הגל. 09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי. 09.55 ספרות על הגל. 10.05 כל צבעי הרשת עם יואב גינאי. 10.55 ספרות על הגל. 11.55 ספרות על הגל. 12.05 אלף אלף כביח, עם חיים קינן. 12.55 ספרות על הגל. 13.05 בחצי היום, חדשות ואקטואליה. 13.55 ספרות על הגל. 14.05 לראות או לא לראות, זמן חופשה לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק, הורי והומור. 14.55 ספרות על הגל. 15.05 שירים ושעורים. 15.55 ספרות על הגל. 16.05 יומן כלכלה. 16.55 ספרות על הגל. 17.05 רגע קסם. 17.55 ספרות על הגל. 18.05 יש שאלות, עורך ומנחה: איתן אלמוג. 18.45 היום בספורט. 18.55 ספרות על הגל. 19.00 היום הזה. 19.35 מוסף לענייני צבא ובטחון. 19.55 ספרות על הגל. 20.05 קולות לחניתה — הצדעה לקיבוץ חניתה במלאת לו 50 שנה. שידור ישיר של המופע. מנחה: אילי גורליצקי. משתתפים: תזמורת חיל־האויר בניצוח נסים ברנרס, והאומנים: אריק סיני, עוזיה רפופורט, אילקה רווה, אסתר גמליאלית, סולימן הגדול, מרדכי בן־שחר וותיקי חניתה ושומריה מימי הקמתה. 21.55 ספרות על הגל. 22.05 מחפשים את המטמון. 22.55 ספרות על הגל. 23.55 ספרות על הגל. 00.15 ג'או ועוד — עם לאה ליאור.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת. הרפובליקה השניה ומלחמת האזרחים בספרד, לקראת מהפיכת אוקטובר. מרצה: ד"ר יצחק אביב. 06.30 פוקחים עין, החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע, עם אלכס אנסקי. 08.08 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר, עם אלי ישראלי. 10.05 עשר, שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 13.05 רו רה יומי. 14.05 פגישה יומית, עם אורלי יניב. 15.05 שירים לחג, עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים. 16.54 באופן מילולי. 17.00 יומן חדשות. 18.05 יעד משודר מגאזין לענייני צבא ובטחון. 18.45 מעבר לגבול, מגאזין לענייני ערבים. 00.05 ציפורי לילה, עם משה כקר. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 אין נופים אבודים. מעולמם הספרותי של יוצרים. תכנית שישית, מגישה הסופרת יהודית הנדל. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 כוכב הערב, אושיק לוי. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת. הרפובליקה השניה ומלחמת האזרחים בספרד, לקראת מהפיכת אוקטובר. מרצה: ד"ר יצחק אביב. 22.05 על הדבש ועל הביפאפ. 23.05 עשרים וארבע היום שהיה. 23.55 שיחת חצות, עם עזרא דלומי, מזכיר קיבוץ ראש הנקרה.

שידורי צה"ל 2

19.05 שליפה מהמותן. 20.05 מצעד הפזמונים הלועזים הממוחשב. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר, עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הוה עם דני קרמל.

רשת ג'

06.04 בחזרה לאושר. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 גימלים, עם מיכל שמואלי. 10.05 דברים טובים. 11.05 שבעים מי יודע. 21.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק ביטי וזל, עם מנחם פרי. 14.05 לי ולך, שיר וברכה. 15.05 חדש, חריש ומחודש. 16.05 הצגה יומית, עם יקיר אביב. 18.05 הצעקה האחרונה שידור חי מתערוכת ה־40 בגני התערוכה בתל־אביב. 20.05 כטוב באוזניכם שירי הפינה לשיטטכם. 21.05 אגן הים התיכון. שידור חי מתערוכת ה־40 בגני התערוכה בתל־אביב. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

4.30, 7.15, 9.30
אסתר: אשליה גורלית 5, 7.15, 9.40
אורלי: מוכת ירח 7.15, 9.30
בן־יהודה: תינוקת בירושה 4.30, 7.00, 9.30
בית ציוני אמריקה:
גברת מס הכנסה 7.15, 9.30
גת: גיטל ג'יס 6.00, 9.00
גורדון: יופיו של החטא 7.00, 9.30
דקל: משדרים חדשות 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: ערות במבחן 7.45
סקס 12.00
הוד: תקועה בדרך 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: סמטאות הפשע 4.30, 7.15, 9.30
טיילת 1: ערות במבחן 7.25, 9.40
טיילת 2: שם המשחק 7.20, 9.40
טיילת 3: חנה סנש 6.15, 9.30
פאר: בשם העם 5, 7.30, 9.30
פאריס: ליידי־איב 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: וול סטריט 5, 7.30, 9.50
חן 2: פעמיים אשתי 5, 7.25, 9.45
חן 3: הקיסר האחרון 6.40, 9.45
חן 4: שלושה גברים ותינוקת 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: מעקב צמוד 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: זרוק אותה מהרכבת 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: ללא מסתור 5, 7.15, 9.30
תכלת: שנת ההתבגרות שלי 6.30, 9.35
לב:
לב 1: תושבה בכפר 2, 5, 7, 10.00
לב 2: החבר של החברה שלי 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: אהבנו כל לך 2, 5, 8, 10.00
לב 4: המכבר הנסתר 7.50, 10.00
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות 7.00, 9.30

רמת־גן

אואזיס: שלושה גברים ותינוקת 4, 6.40, 9.30
לילי: שם המשחק 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: אשתי פעמיים 5, 7.20, 9.40
גן 2: וול סטריט 6, 9
גן 3: החשוד 5, 7.30, 9.40
גן 4: הקיסר האחרון 6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: תקועים בדרך 9.30
אורנע: שאלה של שפיות 9.15
רון: משדרים חדשות 9.00
בית אגרון:
יוצאים קבוע –
אסקימו לימון מס' 2 18.00
האלים משתגעים –
כולם נפלו על הראש 20.00
שם הוורד 22.00
כפיר: שם המשחק 4.30, 7.15, 9.15
אורגיל: שלושה גברים ותינוקת 8.30
מיטשל: מוכת ירח 9.15
סמדר: סיפור בויג וג 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים

עדן: כלא מתאבדים 9.00
תיאטרון ירושלים:
מורים 9.30

חיפה

אורה: רב־מכר 7.00, 9.15
חן: התפוז המכני 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: ללא מיסתור 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: מוכת ירח 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: תשוקה באפריקה 6.00, 9.15
רון: תקועה בדרך 4, 6.30, 9.00
רב־אור:
רב־אור 1: וול סטריט 6.45, 9.15
רב־אור 2: הקיסר האחרון 6.00, 9.15
רב־אור 3: תינוקת בירושה 6.50, 9.15
אורלי: תושבה בכפר 7.00, 9.15
קרן אור המחודש:
חכמת רחוב 4.30, 7.00, 9.15
פאר: 3 גברים ותינוקת 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: יופיו של חטא 5, 7, 9.15

חולון

סבוי: נשואה לשניים 5, 7.15, 9.30
מגדל: 3 גברים ותינוקת 7.00, 9.00
ארמון: לילה מגניב 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: הקידה בסייגון 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: סגור

פתח־תקוה

היכל 1: מוכת ירח 7.00, 9.15
היכל 2: שם המשחק 6.15, 9.30
היכל 3: הקיסר האחרון 6.15, 9.30

עפולה

מטמתרון: חשוד 9.00

ראשון־לציון

רון 1: הקיסר האחרון 6.00, 9.40
רון 2: תינוקת בירושה 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב, יום ד', 15.6
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
אנשים קשים: 20.30
מירלה אפרת – בית־שאן: 21.00

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום ד' 15.6 ב־20.30
קידוש

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח – עין יהב 3 חולון

חולון
אהרון – הופיין 52

ירושלים
אליסון – ישעיהו 10

נתניה
נתניה – הרצל 11

פתח־תקוה
הירקון – שטמפר 24

רמת־גן
קופ"ח – המיתר 25

תל־אביב
סניטס – אבן גבירול 83
קופ"ח – בן־יהודה 26

חיפה
קופ"ח – ילג 6

רעננה, כ"ס
מרכז גולן – אחוזה 198, רעננה

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים – ילדים
הדסה ע"כ – פנימית, נשים, עיניים א.א.ג.
הדסה ה"צ – כירורגית, אורטופדית.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־08.00–20.00. בימי ו': 08.00–15.00. טלפונים: 03־433500.

יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ירושלים – 02־243358; ת"א – 226027 (24 שעות); חיפה – 04־229488 (11.00–20.00); גליל מערבי – 04־922222.

קו פתוח לנוער במצוקה בימי ב' רח' – טל. 222732.

"קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221880 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.

הכתובות: רח' כרכובכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל: 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות חגים בין השעות 9.00–24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המשביר קומה א', טל: 294869, 03־283822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה והאיזור השרון, טל' 052־52432 בימים א'–ה' בשעות 17.00–21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 04־988410
ער"ן נתניה — טל' 053־335316
ער"ן כפר־סבא — 052־913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111

סילוק מוטרדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד, רמלה — 101, טל' 08־221022; עפולה — טלפון 065־93334. טבעון — 101, טלפון 04־931401. נהריה — טל' 04־823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. שח"ל בגוש דן, טל' 03־330848.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'–ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.53, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

בתי־הספר בגדה נסגרו ליומיים כפעולת מנע לשביתה הכללית

הקריאה לשביתה — שתקיף את בתיה"ס — פורסמה בכרוז מס' 19 ● רבין שולל את רעיון האוטונומיה החד־צדדית כמוצא אפשרי לאינתיפאדה

מנחם ענברי, עתים

המינהל האזרחי סגר את בתי־הספר בגדה ליומיים, כפעולת מנע לקריאה לשביתה כללית, לרבות בתי־הספר, שפורסמה בכרוז מס' 19.

בימים האחרונים עלה שיעור ההשתתפות של תלמידי בתי־הספר בהפגנות. המינהל האזרחי הבהיר, כי יסגור את בתי־הספר אם הלימודים לא יחזרו לתיקנם.

אתמול תקפו אלמונים רעולי פנים תלמידות בבית־ספר בחלחול ואחת מהן נפצעה. בכל זאת לא נטשו התלמידות את ספסל הלימודים.

בטול־כרם הסירו אתמול את העוצר, אבל מבצע „מכבש המיסים" נמשך. סוחרי טול־כרם הופתעו לראות צבא ומוכסים בפתח חנויותיהם. נישומים רוכזו במחנה מיוחד בפאתי העיר ונמסר על עיקולים רבים של מכוניות.

צומצמו ביקורי הקיץ

המינהל האזרחי ברצועת עזה אישר רק עשרות אחדות של בקשות תושבי הרצועה השוהים בעבודה ובלימודים במדינות ערב לערוך ביקורי קיץ ברצועה. זאת לעומת אלפי מבקרים בקיץ בשנים קודמות. גורם בכיר במינהל האזרחי מסר, שרק מעטים הגישו בקשות לביקורי קיץ, וגם זאת בניגוד לשנים עברו.

בתי־הדפוס בפיקוח צנזורה

המינהל האזרחי ברצועת עזה מחדש בימים האחרונים את רשיונות ההפעלה של בתי־הדפוס באיזור. זאת לאחר סגירת מרבית בתי־הדפוס לפני כחודשיים וחצי.

עם סגירתם של בתי־הדפוס החלו חלק מבעליהם בהליכי רישוי כנדרש והגישו בקשות כהתאם למינהל האזרחי. לאחרונה הוציא המינהל האזרחי רשיונות הפעלה לצנזורה צבאית מוקדמת כל דבר דפוס לפני הדפסתו.

רבין בגדה המערבית

שר־הביטחון, יצחק רבין, שלל אתמול את רעיון האוטונומיה החד־צדדית כמוצא אפשרי לאינתיפאדה, באומרו כי „אינני מכיר אוטונומיה חד־צדדית, כפי שאינני מכיר נשיקה חד־צדדית. ואין הדבר מקובל עלי". הוא סירב להתייחס לשאלה לגבי עמדתו בעניין קיום בחירות לעיריות.

השר רבין סייר אתמול בגדה המערבית. הוא ביקר בעיריית אל־בירה, במקום שבו נדקר ראש העירייה חסאן א־טאוויל, ואחר־כך יצא לכפר ג'אניה הנתון בעוצר ושמע מפי מפקדי צה"ל במקום על נסיבות השלכת בקבוק התבערה שפצע שני קצינים ועל היערכות צה"ל בסביבה.

זעקת הקיצוץ ברווחה וחינוך בתל־אביב בשבוע הספר

[illegible]

חבר מועצת עיריית תל־אביב מטעם מפ"ם, אריה צוקר, הציב במהלך „שבוע הספר" בכיכר מלכי ישראל שלט [illegible] לגנות את [illegible] שלוש [illegible]

[illegible] 500 מיליון שקל [illegible] 200 מיליון שקל [illegible]

[illegible] בכנס [illegible] של עיריית תל־אביב [illegible]

קיצצה 40 אחוזים מהסעיף המיועד לעזרת 12 אלף משפחות נזקקות, 10 אחוז מהתמיכה בקשישים וקיצוץ נוסף של 3600 שעות מתוכניות ההעשרה בבתי־הספר.

בני כהן, דובר עיריית תל־אביב, אמר בתגובה: „זאת לא הפעם הראשונה שאריה צוקר משתמש בחצאי אמיתות, דמגוגיה זולה ועיוות נתונים כדי לייצג את האינטרס שלו. הנתונים לא נכונים ומוצגים בשילוף. אין לעירייה שום 200 מיליון שקל לפיתוח. אני לא יודע מהיכן לקח את הנתון לגבי 3600 שעות ושאלותיו שהועלו בישיבת מועצת העירייה קיבלו תשובות שהיו מפיסות דעתו של כל אדם שהיה מחפש את האמת, ולא רק את החכרזה „צבורית".

מנהל מחלקה בבילינסון חשוד בגביית כספים עבור ניתוחים

[illegible]

ד"ר רפאל הילבורן, מנהל המחלקה הנוירוכירורגית של בית־החולים בילינסון בפתח תקוה, הובא אתמול לבית משפט השלום בתשלום [illegible] בגבייה כספים לכיסו הפרטי עבור ניתוחים שערך בבית־החולים, הוא שוחרר בערבות של 30 אלף ש"ח.

באי־כוח המשטרה טען, כי ד"ר הילבורן נעצר שלשום בנמל התעופה בן־גוריון בעת שביקש לצאת את הארץ לכנס באנגליה.

החוקר מסר, כי היחידה לחקירות הונאה החלה לפני מספר חודשים בחקירה, בעקבות מכתבים אנונימיים שהגיעו למרכז קופת־חולים. הם נשלחו על־ידי חולים שנותחו על־ידי ד"ר הילבורן. נאמר בהם, כי נתבקשו לשלם מכיסם עבור הניתוחים.

חוקרי היחידה גבו עדויות מפרשת מתלים שטופלו על־ידי היילבורן וניהלו חקירה סמויה. יחד עם זאת תוכנס ד"ר היילבורן למסוף המשטרתי בנמל התעופה בן־גוריון, כדי למנוע את יציאתו מן הארץ.

החוקר אמר, כי בעת ביקורת דרכונים באולם הנוסעים היוצאים נעצר ד"ר היילבורן ונלקח מנתב"ג למשרדי היחידה לחקירות הונאה של המטה הארצי ביפו. הוא נחקר ולאחר מכן נכלא בתא המעצר באבו־כביר.

סניגורו של החשוד, עורך־הדין דן שיינמן, הכחיש בשם מרשו את החשדות של המשטרה.

ד"ר היילברון טען, כי כל הכספים שקיבל מהחולים עבור ניתוחים וטיפולים נועדו לקרנות המחקר של המחלקה הנוירו־כירורגית ושל בית־החולים והוא לא הכניס לכיסו אף לא אגורה אחת. לטענתו, על כל אגורה ששולמה לקרנות המחקר ניתנה קבלה וכל הפעולות נעשו כדין.

בא־כוח המשטרה לא הביע התנגדות לשחררו בערבות מאחר וחקירתו הסתיימה. הוא ביקש מהשופט להורות לחשוד שלא ייכנס לתחומי בית־החולים בילינסון במשך חודש ימים ואולם השופט לא נעתר לבקשה וציין בהחלטתו, כי יש לאפשר לחשוד להמשיך בעבודתו הרפואית ובמקביל להמשיך בחקירת הפרשה.

השביתות והמצב בשטחים מורידים את שערי המניות

אלחנן הורוביץ

מדד המניות הכללי ירד אתמול ב־0.38%. ערך השוק של המניות התעשייתיות ירד ב־0.97% ושל מניות השירות — ב־0.07%. הירידה הגדולה ביותר היתה במניות החשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה, שערך השוק שלהן ירד ב־2.51%. מגמת הירידה מוסברת בשביתות ובמצב בשטחים.

במגמת ירידה התחיל המסחר במניות גם אתמול. בפעם השנייה ברציפות לא נרשמה אף לא עליית שער אחת לא במסחר הרב־צדדי לפני הצהריים ולא ב„משתנים" אחרי הצהריים. מדד המניות שלהן ירד מ־80.78 ל־79.78 נקודות, ב־1.24% (ויותר מ־20% מתחילת השנה). במניות התעשייה והאחרות היו יותר ירידות־שערים, מאשר עליות־שערים. אך בהשוואה לשלשום גדל אתמול המחזור של

גלגלי הבורסה

השערים שעלו וירדו יחסית אחוז השערים שירדו ושנשארו בלי שינוי.

בכל המניות והאופציות הסתכמו ההיצעים ב־3.6 מיליון ש"ח והביקושים — ב־797 אלף ש"ח. משעריהן עלו 67 (15 אחוזים מכל השערים, לעומת 10 אחוזים שלשום), ירדו 228 (52%) ו־146 (33%) נשארו בלי שינוי. המחזור בהן הסתכם ב־5.5 מיליון ש"ח (3.4 מיליון דולר).

במניות והמסחר הסתכמו ההיצעים ב־1.5 מיליון ש"ח והביקושים ב־1.4 מיליון ש"ח. משעריהן עלו 9, ירדו 11 ו־10 נשארו בלי שינוי. המחזור בהן התקרב ל־2.7 מיליון ש"ח (ב־1.7 מיליון דולר).

תשואותיהן השנתיות המובילות נעו בין 12.86% ל־13.63% ביוצאות לפדיון ב־1988 ובין 5.46% ל־5.89% ביוצאות לפדיון ב־1989.

בשוק המניות בולו 76 עלו שערים, ירדו 239 ו־156 נשארו בלי שינוי. היו 15 „מוכרים בלבד" ללא „קונים בלבד". 5 שערים עלו ב־10% וירדו (ב־%): איילון אופ' (23.5"), התכוף אופ' (17.1"), התכוף 1 (14.9"), טופר אופ' (11.8"), איתי"ם אופ' 1 (10.4"), מתכת קרמני (10.2") וגל תעשיות 1 (10.1").

בשוק איגרות־החוב נרשמו ירידות עד 1% בצמודות למדד ב־100% ונושאות 3% ריבית לשנה. בנושאות 4.25% היו תנודות עד 1%. בצמודות ב־80% שררה יציבות. בסוג „ברירה כפולה" היו ירידות עד 3%. בנסחרות במט"ח נרשמו תנודות עד 2%. ערך השוק של כל אג"ח עלה אתמול ב־0.15% (ב־11.15% מתחילת השנה). הממשלתיות הצמודות למדד והנושאות 3% ריבית ירדו ב־0.43%, בעוד שהנושאות 4.25% ריבית עלו ב־0.31% (11.85%). הצמודות לדולר מסוג „רמון" עלו ב־0.14% (11.58%) ומסוג „גלבוע" עלו ב־0.04% (ב־13.65%) מתחילת השנה.

טלקס

● שירותי המוסכים מתייקרים ב־56%

מטה הפעולה של איגוד המוסכים הורה לבעלי המוסכים להעלות מהיום את מחירי השירותים ב־56 אחוז, אך לא את מחירי החלפים.

בעלי המוסכים נתבקשו למנוע כניסתם של פקחים למשרדיהם אלא אם כן הם מצוידים בצו בית־המשפט. כן נתבקשו בעלי המוסכים להודיע מראש למוקדות וחברות על שינוי המחירים כדי למנוע אי־הבנות. יוסף שמי

● כדאי לחדש צמיגים לרכב

בישראל נוהגים לחדש רק 25 אחוז מהצמיגים לרכב, לעומת 58 אחוז בארה"ב ו־110 אחוז בגרמניה.

אפרים נהרי וצבי ברש, בעלי מפעל „חצבי" לחידוש צמיגים באיזור התעשיה בראשון־לציון, שמסרו נתונים אלה, אמרו, כי ניתן לחדש צמיג שלוש פעמים ומחירו של הצמיג המחודש נמוך ב־60 אחוז מהחדש. יוסף שמי

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן: הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6183, חלקה 166, רח' אצ"ל מס' 42, דהיינו: הפיכת חנות מזון לחנות לכלי עבודה ודברי פרזול.

על המעוניין הרואה עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.

ההתנגדות צריכה להימסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה, רח' המעגל 26 ר"ג, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

אורי עמית — ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה, רמת־גן

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מודעה לפי תקנה 2 כ' (ד') לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר תנאיו ואגרות) תש"ל-1970

הרינו מודיעים בזאת כי הגשנו בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, לתוספת בניה ברחוב יקותיאל מס' 6, גוש 6979, חלקה 5 חלק, תיק בניין 4022־006.

כל מי שיש לו זכויות בנכס האמור לעיל ומתנגד לבניה עליו להודיע על כך, בצירוף כתובתו המדוייקת, לוועדה המקומית תוך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו.

אתמן צדקה חליל

בפלילים

בני 13 חשודים בהשחתת מכוניתו של ראש העיר

זהבה מוזס

שני נערים בני 13 נעצרו אתמול על־ידי משטרת ראשון־לציון כחשודים בריסוס מכוניתו של ראש העיר, מאיר ניצן, מכוניות נוספות שחנו לידה ודלת ביתו של ראש העיר בצבע שחור.

הנערים נעצרו בעקבות תלונה שהוגשה למשטרה, אך נסיבות המעשה עדיין אין ברורות.

ראש עיריית ראשל"צ, מאיר ניצן, סבור, כי הנערים ביצעו את מעשיהם על רקע המתח בין דתיים לחילוניים בעיר בעקבות הפעלת המדרחוב בשבת והעלאת מופעים בלילות שבת באמפיתיאטרון החדש.

ראש העירייה גינה את המעשה ואמר כי צריך להתחשב ברגשותיהם של כל תושבי העיר.

מפוטר מ„תדיראן" התלונן שהוכה בידי מנהל

אשר שילוני

עובד מפעל הקשר של „תדיראן" בחולון רון ברקאי, שפוטר מעבודתו יחד עם 66 עובדים נוספים, התלונן אתמול כי הוכה בידי מנהל כוח האדם במפעל ובידי איש ביטחון, לאחר שהסתובב עם רמקול והודיע לעובדים על רקע הסכסוך שלו עם ההנהלה.

בין המפוטרים ישנה קבוצה של 20 איש, בתוכה העובד שהוכה, שעימם לא הגיעה ההנהלה לכלל הסכם על תנאי פרישתם והפיצויים שיקבלו. האירוע אתמול עורר סערת רוחות בקרב העובדים.

העובד התלונן אתמול במשטרת חולון נגד תוקפיו.

חשוד ברצח שוחרר לאחר חודש מעצר

עתים

חשוד ברצח מתדלק במהלך שוד, ריאד מוחמד יוסף (22) מחיפה, שוחרר אתמול בערבות לאחר שהיה עצור כחודש ימים.

בא־כוח המשטרה, פקד נפתלי בן־טוב, ביקש משופט השלום התורן בחיפה להאריך את מעצרו של החשוד בשבעה ימים נוספים, בטענה כי החקירה בפרשה זו מסתעפת והולכת.

הסניגור, עו"ד ירון בר־דיין, טען בבית־המשפט, כי מדובר בארם חף מפשע שנעצר בעקבות עלילת שקר שרקמה אשה.

השופט כמאל חיר הורה על שחרורו של החשוד ריאד ממעצרו אף כי מדובר בפרשת רצח. השופט, שעיין בחומר הראיות שבידי המשטרה, ציין, כי בעדות שמסרה אשה מסויימת נתגלו סתירות מהותיות הנוגעות לאופן ביצוע הרצח והתנהגות המעורבים בו. השופט ציין כי פרט לעדותה של האשה אין בידי המשטרה ראיות כלשהן לביסוס החשדות שהועלו נגד העצור.

השופט הורה לחשוד להפקיד ערבות של 150 אלף ש"ח. שחרורו נדחה ל־48 שעות לאחר שבא־כוח המשטרה אמר, כי בכוונתו לערער על החלטה זו בבית־המשפט המחוזי.

עם מרים וכל המשפחה
אתכם בצער במות
מטילדה ישראל
קיבוץ מעברות

לחברנו דב אביטל ולמשפחה
אתכם באבלכם במות
האם
בניכר
קיבוץ מצר

למשפחה ולקיבוץ מרחביה
אתכם בצער על מות
קובה פליישר
קיבוץ יקום

על מות
יעקב (קובה) פליישר
איש מרחביה, מראשוני הכתבים של העתון
אבל
בית „על המשמר"

ההסת' הרפואית: רק פתרון מקובל עלינו ניתן לביצוע

גיבשה תוכנית משלה לפתרון המשבר ותובעת לשתפה בדיוני ועדת השרים

רונית מורגנשטרן

ההסתדרות הרפואית מזהירה את ועדת השרים, כי כל תוכנית או פתרון אשר לא יהיו מקובלים עליה לא יהיו ניתנים לביצוע. אי־לכך היא דורשת שיתופה בכל דיון שייעשה לגיבוש תוכנית כזו.

ההסתדרות הרפואית אינה שוללת את תוכנית מנהלי בתי־החולים, המקובלת כבסיס לפתרון על ועדת השרים, אם כי היו"ר שלה, ד"ר רם ישי, הצביע על מגרעותיה ובין היתר על כך שהיא מתייחסת בעיקר לבתי־חולים מרכזיים בארץ ומחמירה את מצב הפריפריה.

ההסתדרות הרפואית תובעת יישום לאלתר של הסכם קופת־חולים בכל בתי־החולים כדי להפעיל משמרת שנייה עד שיתגבש הסכם חלופי כלשהו. במקביל גיבשה ההסתדרות הרפואית תוכנית משלה לפתרון מיידי של המשבר בבריאות אותה תגיש לוועדת השרים.

לדברי ד"ר רם ישי, שרי הוועדה הבטיחו להזמין את נציגי ההסתדרות הרפואית לדיון נוסף בפני הוועדה והם טרם הוזמנו.

על־פי תוכנית ההסתדרות הרפואית לקיצור תורים יקום בשלב ראשון גוף משפטי פרטי או ציבורי שיפעיל את המשמרת השנייה. הגוף המשפטי יקבע יחד עם כל מנהל בית־חולים ונציגות הרופאים את סדרי העבודה על־פי הסכם מסגרת גמיש שייערך עם ההסתדרות הרפואית ושנועד לתת חופש פעולה מקומי במסגרת תכנון אזורי. התעריפים לא יהיו פחותים מאלה שנקבעו בהסכם קופת־חולים. התגמול יהיה לעבודה בפועל בשכל ענפי הרפואה. בבתי־החולים יהיו שותפים להסדר. המימון יבוא מהממשלה ומביטוח רפואי משלים. ההסכם של ההסתדרות הרפואית כולל הסדר גם לרופאי המרפאות.

ההסתדרות הרפואית אינה שוללת פתרונות אחרים שעונים על עקרונות התוכנית שלה.

ארגון רופאי בתי־החולים של קופת־חולים הודיע כי רופאיו אינם שוללים את תוכנית מנהלי בתי־החולים. התוכנית תידון במוסדות הרשמיים של הארגון ותועבר ליועץ משפטי חיצוני לקבלת חוות דעת משפטית בסוגיית יחסי עובד־מעביד. בינתיים נמשכים העיצומים בכל בתי־החולים ומרפאות החוץ וחדרי הניתוח סגורים למעט מקרים רחופים.

אתמול נפגשו נציגי משרדי הבריאות והאוצר לדיון על תקציב משרד־הבריאות, כהוראת ראש הממשלה. טרם סוכם דבר והדיונים יימשכו. היום יתקיים דיון דומה עם הנהלת קופת־חולים וההסתדרות בנושא תקציב הקופה. ועדת השרים ממתינה לחוות דעתו של היועץ המשפטי חריש על סוגיית יחסי עובד־מעביד בתוכנית מנהלי בתי־החולים. בינתיים לא נקבע מועד להתכנסותה.

המנהלים החדשים: עד סוף החודש תושלם תוכנית הבראה לקופ"ח

רונית מורגנשטרן

המנכ"ל החדש של קופ"ח, נחום פסה, מינה צוותים המגבשים תוכנית הבראה אופרטיבית לקופת־חולים שתושלם כבר עד סוף החודש. על כך נמסר אתמול במפגש היכרות של ההנהלה החדשה של קופ"ח עם תא כתבי הבריאות.

עיקרי התוכנית הם: רה־ארגון של ההנהלה שתהיה קומפקטית ואפקטיבית יותר; ביזור המערכת במובן של האצלת סמכויות בתחום תקציב, כוח־אדם וכד' ליחידות בשדה שייעשה בשלבים — מספטמבר יתחיל במחוז העמק ומינואר בבאר־שבע — ומטרתו ליצור מוטיבציה ויזמות מקומית, פחות ביורוקרטיה ושירות יעיל ואדיב יותר למבוטח; צמצום המערכת במקום שניתן, כולל אי־איוש תקנים שיתפנו; פיתוח הרפואה הקהילתית בנושא של הזמנת תור בטלפון וקיצור ההמתנה לרופא מקצועי וייעול ופיתוח גורמים כלכליים של קופת־חולים, כמו בתי־ההבראה. גם שינוי הרכב המס האחיד, שרק 70 אחוז ממנו מופנים היום לרפואה, עומד על הפרק.

יו"ר קופת־חולים, פרופ' צ'ירו סרוודיו, טען, כי אין מספיק משאבים לרפואה הציבורית ובמקומה צצים כפטריות שירותים חלטוריסטיים פרטיים שהם טפילים על גבה של ה רפואה הציבורית, כדבריו.

הוא הזהיר, כי המשך המצב הזה והמצוקה התקציבית יביא לדירדור רמת השירות הרפואי והשגי המחקר הרפואי.

פרופ' סרוודיו סבור שיש מקום לרפואה פרטית לצד הרפואה הציבורית, אבל לא על גבה.

גם פסה וגם סרוודיו הודו בנתק בין רופאות הבכירים של קופת־חולים לבין התנהלה, עליו הם מקווים להתגבר. שניהם טענו שכדי להבריא את הקופה חייבת הממשלה להשתתף בחלק גדול יותר בתקציב. היום עומד חלקה על פחות מאחוז אחד. לקופה גרעון של 164 מיליון ש"ח.

פרופ' סרוודיו האשים את האוצר ביצירת הגרעון של קופת־חולים הכללית כדי למנוע גרעון מקופות האחרות.

נחום פסה ופרופ' סרוודיו במסיבת עיתונאים אתמול (צילום: מ. דקל)

„אוצר התיישבות היהודים" תובעת זירוז ההליכים נגד בכירי בל"ל

כתב „על המשמר"

דוד שטרן, יו"ר מועצת המנהלים של חברת „אוצר התיישבות היהודים", פנה באחרונה למנהל בתי־המשפט בארץ בבקשה לזרז את ההליכים המשפטיים בפרשת התביעות המשפטיות נגד בכירי בנק לאומי בעלי החוזים האישיים.

באסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה שנערכה אתמול אמר שטרן, כי הסביר למנהל בתי־המשפט שלסיום ההליכים המשפטיים בארבע התביעות הנידונות עתה בבית־המשפט יש השלכה ציבורית בעלת משמעות רבה וסיומם המהיר יאפשר לבנק לחזור לאורח חיים תקין.

עוד מסר, כי פנה באחרונה לנגיד בנק־ישראל וביקש ממנו לאפשר לשני הנגידים של בנק־לאומי, אברהם חפץ ומתתיהו דרוכלס, להשתתף כמשקיפים בכל ישיבות הדירקטוריון של בנק־לאומי, במטרה להגביר את הפיקוח של „אוצר התיישבות היהודים", שהיא החברה האם של בנק־לאומי, על הבנק.

באסיפה אתמול הוחלט, כי אישור המאזן, בחירת דירקטוריון ובחירת רואה חשבון לחברה יידחו למועד מאוחר יותר, משום שהמאזן של בנק־לאומי לא אושר עדיין על־ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות בבנק.

כתבנו מציין, כי שטרן לא ביטל לגמרי את האסיפה ואישר לבעלי המניות להשמיע את רעיונותיהם בנושא פרשת החוזים האישיים בבנק לאומי.

במהלך הדיונים היו חילופי דברים חריפים בין דוד שטרן וכמה מבעלי המניות לבין שמחה שנקר, מי שהיה בעבר עובד בבנק־לאומי, פרש ממנו ומנהל עתה מלחמת חורמה בבנק ובכל הקשורים אליו. שנקר טען, כי על דירקטוריון „אוצר התיישבות היהודים" להתפטר מתפקידו משום שנכשל בפיקוח על בנק־לאומי. דבריו עוררו תגובה זועמת של שטרן ושל חלק מבעלי המניות.

גם לואי רוט, יו"ר ועד העובדים בבנק־לאומי, ביקש להשמיע דברים באסיפה, אולם שטרן מנע זאת ממנו בנימוק כי הוא איננו בעל מניות בחברה ואינו רשאי לעשות זאת. רוט הספיק לומר, כי המצב בבנק־לאומי איננו טוב וכי „השריפה עדיין לא כובתה" ופרש מאולם הישיבות.

שיירת מחאה של עובדי „אליאנס" חסמה את איזור התעשייה בחדרה

יואב אביב

מאות מעובדי מפעל הצמיגים „אליאנס" בחדרה חסמו אתמול בבוקר את איזור התעשייה בעיר ושיתקו את התנועה במקום במשך שעות אחדות. אחר כך נעו העובדים בשיירה גדולה לבית העירייה בליווי עשרות ניידות משטרה.

העובדים הגיעו למפעל בשעה 6.30 בבוקר והציבו בכניסה לאיזור התעשייה טרקטור שגורר עגלה עם תוצרת המפעל ועליו נכתבו „את המגינה הזאת של תעשיית הצמיגים אי אפשר להפסיק".

בשעה 9.30 יצא הטרקטור ואחריו שיירה של מאות כלי רכב לבית העירייה, שם התכנסו כל העובדים ברחבה להפגנת מחאה. עשרות ניידות משטרה ומשמר הגבול ליוו את המפגינים לאורך כל מסלול נסיעתם.

בהפגנה נטלו חלק גם ראשי המועצות המקומיות באיזור החושים כי ישוביהם יפגעו מסגירתו של מפעל „אליאנס" ומפיטור 1030 עובדיו.

ראש המועצה המקומית אור־עקיבא הודיע, כי הלימודים בבתי־הספר בעיירה ישבתו היום לשעתיים כהזדהות עם פועלי „אליאנס".

גם ראשי המועצות האחרים הודיעו כי ינקטו פעולות מחאה.

חבר ועד עובדי „אליאנס", דוד איטח, האשים את קיסר שלא עמד בהבטחתו להפעיל את המפעל ללא כונס נכסים אם יושג הסכם בין ועד העובדים להרפלד.

בינתיים הוברר, כי ככל הנראה יידרשו כ־20 מיליון דולר כדי להפעיל את „אליאנס".

המשטרה ממליצה להעמיד לדין את מנהל „פוגז"

יואב אביב

המשטרה סיימה את החקירה באסון שאירע בינואר השנה בחוות מכלי הגז של חברת „פוגז" בקרית־אתא והיא ממליצה להעמיד לדין פלילי את מנהל חברת „פוגז", זאב אשכנזי, כממייצג החברה, את שני הפועלים של החברה שנפצעו בתקרית, גיורא שגב ואהוד עיבל, ואת נהג המכלית, אפרים זומרפלד.

התאונה אירעה בחודש ינואר השנה כאשר לחוות המכלים הגיעה מכלית כדי למלא גז. צינור שחיבר בין מתקן המילוי למכלית דלף ובעקבות זאת אירע פיצוץ והאש אחזה בחוות המכלים. כ־3000 תושבים פונו מבתיהם.

בחקירת המשטרה התברר, כי עיבל ושגב שניכוו לא היו ליד המכלית בעת שהדליפה החלה, בניגוד להוראות. שעתיים קודם לכן היתה תקלה דומה והשניים התגברו עליה משום שהיו במקום.

צוות החקירה המשטרתי שחקר את הפרשה התלבט אם להעמיד לדין גם את מנהל חוות הגז, יצחק צ'רנין, ואולם החליט שלא להעמידו לדין לאחר שהשתכנע כי צ'רנין העביר הוראות בטיחות לעובדים והתריע בפני הממונים עליו על מחסור באמצעי בטיחות.

מנכ"ל חברת „פוגז", זאב אשכנזי, יועמד לדין כמייצג החברה ולא באופן אישי.

חקירת המשטרה התנהלה בתחנת זבולון בראשות מפקח שי נשר. החוקרים המליצו להעמיד את כל המעורבים בפרשה לדין באשמה של רשלנות וגרימת תקלה בציבור.

משלחת תרבות רשמית מבריה"מ לראשונה בישראל

יעל ישראל

לראשונה בישראל, מאז שנת 67, תגיע לארץ משלחת תרבות רשמית מבריה"מ, כאורחת פסטיבל הקולנוע החמישי של ירושלים. הסרטים שתביא עימה המשלחת נעשו לפני עשרות שנים, אך הותרו להקרנה במערב רק בשנה שעברה.

בין האורחים הסובייטיים יגיע הבמאי, גלב פאנפילוב, מגדולי הבמאים בברית המועצות הפועלים כיום, שילווה את צוות הסרט „תימא" שהופק ב־79' וזכה בשנה שעברה בפרס דוב הזהב בפסטיבל ברלין. במאי נוסף הוא אלכסנדר אלקולדוב, יוצר הסרט „הקומיסרית" שהופק בשנת 1967, וזכה בפרס דב הכסף. מבקרי קולנוע שראו את הסרט בפסטיבל ברלין 87, סבורים כי זהו הסרט הטוב ביותר שהוקרן בפסטיבל. עם הבימאים יגיעו השחקנים הרוסים הנודעים: ראיסה נדשקובסקיה, המשתתפת בסרט הקומיסרית, מיכאיל אוליאנוב, ואינה שוריקובה, המשתתפים בסרט תימא.

פסטיבל הקולנוע של ירושלים יפתח ב־30.6 וינעל ב־9.7. הסרטים יוקרנו ב־3 מוקדים: בסינמטק, בתיאטרון החאן ובתיאטרון ירושלים.

1400 אווזים מתו בגליל בנסיבות שטרם הובררו

שלמה גלזר

1400 אווזים מתו בליל יום שני, במושב שדמות דבורה בגליל התחתון. האווזים היו חלק מלהקת הרבייה הגדולה בארץ, ממשקו של אשר ורטהיים שמנתה 5000 אווזים. מנהל מעבדת העופות האזורית הווטרינר ד"ר דוידוב, שהוזעק למקום וביצע נתיחה ובדיקות שונות במספר פגרי אווזים אמר, כי הוא סבור שהאווזים מתו כתוצאה מחנק שנגרם עקב הפסקת חשמל.

פועל העובד במשק גילה את פגרי האווזים על רצפתו של „חדר חושך" באווזייה, שהוא לול מיוחד הגורם לאווזות להטיל יותר ביצים. בעלת המשק הזעיקה למקום את המשטרה, כוחות מג"ב ואת ראשי המועצות מהגליל התחתון וכפר־תבור. להערכתה מדובר בנזק של 150 אלף דולר.

אתמול בבוקר הגיעו למושב מומחים שונים, ונלקחו דוגמאות מזון ומים ששימשו מאכל לאווזים. במושב הובעה פליאה ותרעומת על שאנשים שונים מיהרו לייחס את האירוע לגורמים לאומניים, מבלי שהדבר נבדק תחילה.

דו"חות סוציאליים הוחרמו בפנימייה לבנות ברמאללה

שלמה סלוצקי

במסיבת עיתונאים שערכו אתמול ברמאללה, עובדי הפנימייה לבנות „אנעאש אלאוסרה", הועלו טענות קשות נגד כוח צה"ל שחדר, לדבריהם, למקום, והחרים חומר משרדי ותיקים אישיים של משפחות החניכות.

בפנימייה משתכנות ילדות מגיל 3 ועד 12, יתומות, בנות למשפחות הרוסות או שהוריהן מוחזקים בכלא ישראלי, וכן מתקיימים במקום פעילויות וקורסים שונים.

לדברי סמיחה חליל, מנהלת הפנימייה „אנעאש אלאוסרה", פרצו חיילי צה"ל לתוך המוסד ביום ה', דרך הגדר ללא הודעה מוקדמת. לנוכח הבהלה שאחזה בילדות ששיחקו בחצר, איימו החיילים להשליך רימון גז מדמיע ולפעול בכוח.

רואה במעשה זה חדירה גסה לסודות מקצועיים, וזאת מעבר לשימוש בכוח, שנעשה ע"י צה"ל. העובדים וההנהלה קראו לשלטונות ישראל להחזיר את התיקים האישיים של החניכות, וכן פנו לאנשי מקצוע בישראל לפעול למניעת תופעות אלה אשר, לדבריהם, „שוברות לחלוטין את כללי המשחק".

עובדי בריאות הנפש למען מעורבות חברתית

שלמה סלוצקי

בכנס עובדי בריאות הנפש שהתקיים אתמול במלון „מגדל הכנסת" בירושלים, תחת הכותרת „אירועי השטחים — השלכות והיבטים פסיכולוגיים", נוסד ארגון „עובדי בריאות הנפש למען מעורבות חברתית".

בכנס, שאורגן ע"י יוזמי העצומה שפורסמה בסוף ינואר תחת הכותרת „עובדי בריאות הנפש נגד הכיבוש", השתתפו יותר מ־600 איש, מבכירי הפסיכולוגים, העובדים הסוציאליים והפסיכיאטריים בארץ, וכן נציגים פלשתינים מהשטחים.

בהרצאות, בדיונים ובסדנאות שהתקיימו במשך כל היום, נידונו שאלות ערכיות, מוסריות וכן לבטים אתיים הקשורים למקצועות בריאות הנפש וההתמודדות עם המצב בשטחים, והשלכותיו על החברה הישראלית.

בדיון המסכם, שדן ב„מעורבות חברתית של אנשי בריאות הנפש" הוסכם כי אין אפשרות להימנע מהכנסת ערכים לעבודה המקצועית, וכי „אין להסתתר מאחורי מסכות של „אובייקטיביות"". כמו כן, יש להצהיר בגלוי על הערכים ההומניסטיים והדמוקרטיים המהווים את דרכנו.

כן הוסכם על משתתפי הכנס שפעילות למען מעורבות חברתית חייבת להעשות שלא במסגרת האגודות המקצועיות, אלא כארגונים וולונטריים של אנשי מקצוע. הסכמה זו הביאה להקמת הארגון „עובדי בריאות הנפש למען מעורבות חברתית".